

ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 9. SEPTEMBRA 1976

ŠTEVILKA: 36. LETO: XXV

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl – Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ – Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

DRUGA SEJA KONFERENCE ZKS ŽELEZARNE

DOVOLJ KRITIČNO, VENDAR PREMALO SAMOKRITIČNO

Na drugi redni seji konference Zveze komunistov Železarne, ki jo je sekretar Marjan Žitnik sklical v četrtek, 2. septembra so obravnavali kot osrednje vprašanje odnos do izpolnjevanja akcijskega programa Železarne za ublažitev posledic tržnih gibanj. Poleg 76 % vabljenih delegatov, se je konference udeležila tudi sekretarka občinskega komiteja ZK Marija Vičar-Zupančičeva in predstavniki uprave podjetja. Uvodnemu referatu sekretarja Žitnika je sledila zelo živahna pa tudi dovolj kritična razprava o številnih negativnih pojavih, ki so prisotni v posameznih obratih, temeljnih organizacijah združenega dela in delovni skupnosti Skupne službe oziroma v Železarni kot celoti.

Sekretar Žitnik je v uvodnem referatu poudaril, da je namen konference, da se kar najbolj konkretno

soočijo z vsemi napakami in slabostmi, katere srečujejo in jih zapažajo pri svojem delu v obratih, svojih delovnih okoljih oziroma v Železarni. Tako kritično soočenje zahteva dovolj zaskrbljujoča situacija v Železarni, ki je pogojena s številnimi subjektivnimi slabostmi, to je notra-

njijski odnosi in slabim delom. Namesto da bi se stvari izboljševale, zaznavamo vedno slabše stanje. Govornik je menil, da se kljub številnim opozorilom stvari v Železarni ne izboljšujejo in da bo potrebno strogo ukrepati proti posameznikom, ki ne delajo tako kot smo se v tovarni samoupravno dogovorili.

Na osnovi razgovora s komunisti v osnovnih organizacijah, je nadaljeval sekretar, lahko domnevamo, da delavci nimajo še zadostnega vpliva na oblikovanje in sprejemanje raznih pomembnih odločitev, tako v ožjem delovnem okolju oziroma v obratu in Železarni, ali pa se že sprejete samoupravne odločitve na raznih

(Nadaljevanje na 6. strani)

V OBČINI 12.000 VPISNIKOV POSOJILA ZA CESTE

V zadnjem tednu je po podatkih občinskega štaba za vpis posojila za ceste v SR Sloveniji z dne 6. septembra v občini Jesenice na novo vpisalo posojilo 233 delovnih ljudi in občanov v znesku 218.402 din. Tako je do tega dneva v občini vpisalo posojilo 12.000 oseb v skupnem znesku 20.694.664 din, in sicer v A skupini – delovni ljudje v organizacijah združenega dela, je posojilo vpisalo 11.526 oseb v skupnem znesku 20.080.484 din, v B skupini – občani, ki vpisujejo v okviru krajevnih skupnosti, je vpisala 401 oseba v skupnem znesku 462.780 din in v C skupini – organizacije združenega dela, interesne skupnosti, društva in drugi, so trije vpisniki vpisali 151.400 dinarjev, in sicer se je sedanja vpisnima Avtomoto društvo Jesenice in Gorenjskim oblačilom – enota Jesenice, v zadnjem tednu pridružil še Kovinoservis Jesenice z zneskom 65.400 din.

Do 3. septembra je v železarni Jesenice vpisalo posojilo 5.410 delavcev v skupnem znesku 9.000.400 dinarjev, ali v odnosu na stalež z dne 31. maja 86,3 % zaposlenih 66,8 % polovičnega aprilskega osebnega dohodka, kar je bila tudi moralna obveza Železarne. V zadnjem tednu je bilo 33 novih vpisnikov, ki so vpisali 40.200 din posojila. V minulem tednu so največ novih vpisnikov imeli v TOZD Talilnice, in sicer 18 s skupnim zneskom 19.600 dinarjev, tako da je doslej v tej temeljni organizaciji vpisalo posojilo 82,3 % zaposlenih. Sledijo s 13 vpisniki v prejšnjem tednu zabeležili v TOZD Hladna predelava, kjer se je doslej odzvalo vpisu 78,6 % zaposlenih in v DS Skupne službe, kjer imajo doslej zabeleženih 93,4 % vpisnikov v odnosu na stalež. V TOZD Valjarne v prejšnjem tednu niso imeli novega vpisnika, skupaj pa je v tej temeljni organizaciji doslej vpisalo posojilo 85,5 % zaposlenih.

NA STROKOVNIH ŠOLAH ŽIC ČEZ 200 NOVIH UČENCEV

S prvim septembrom se je tudi v strokovnih šolah železarskega izobraževalnega centra uradno pričelo novo šolsko leto 1976/77. Vsi prostori, v katerih poteka teoretični in praktični pouk, so zaživi. Za skoraj dvesto mladih bivših osnovnošolcev, se je pričelo novo življenje. Če pa upoštevamo še tiste, ki so se odločili za usposabljanje ob delu so skupaj sprejeli čez dvesto novih učencev in slušateljev.

Ob vpisu je bilo kot po vsej Sloveniji opaziti večje zanimanje za vpis v štiriletno srednje strokovne šole. Tako so vpisali v prvi letnik tehnične srednje šole metalurške in strojne smeri 60 učencev. Zaradi ponavljalcev sta ta dva razreda precej močna, saj je v prvem metalurškem oddelku vpisanih kar 36, v prvem strojnem pa 32 učencev.

V poklicno kovinarsko metalurško in elektro šolo se je v prvi letnik vpisalo 107 učencev, ki so razdeljeni v štiri oddelke. Na to šolo se je vpisalo veliko število učencev iz drugih republik. Vsi ti so odvisni predvsem od štipendij, ki jih daje železarna Jesenice. Zaradi visokih življenjskih stroškov, je šolanje nekaterih, ki na

(Nadaljevanje na 2. strani)

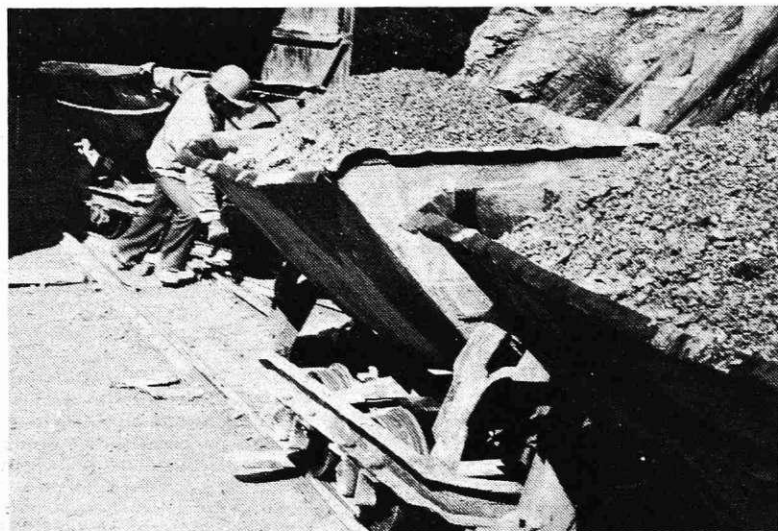
PROBLEMSKA KONFERENCA OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI JESENICE

Dokumenti 10. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, 7. kongresa Zveze komunistov Slovenije in sklepi 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije zavezuje družbene dejavnike, da posvetijo pozornost in skrb zdravstvu in zdravstvenemu varstvu delovnih ljudi s posebnim poudarkom zdravju in delovni sposobnosti aktivnih zavarovancev.

Sprejeta politika ekonomske stabilizacije zahteva na področju zdravstva in zdravstvenega varstva tako gospodarsko-ekonomsko obnovo, s katerim bo zagotovljeno boljše gospodarjenje s sredstvi združenega dela ob najtesnejši povezanosti zdravstvenih delavcev v zdravstvenih delovnih organizacijah s področji združenega dela v občini Jesenice.

Izhajajoč iz navedenih stališč, je skupščina občinske zdravstvene skupnosti Jesenice na deseti seji sprejela program svojega dela, v katerem si je zadala nalogo, da v mesecu septembru oziroma do prve polovice meseca oktobra 1976 organizira široko zasnovano javno »problemsko konferenco«, v kateri se

(Nadaljevanje na 2. strani)

Sodelavec v kamnolomu Trebež

NAŠ AKCIJSKI PROGRAM IN IZPLEN

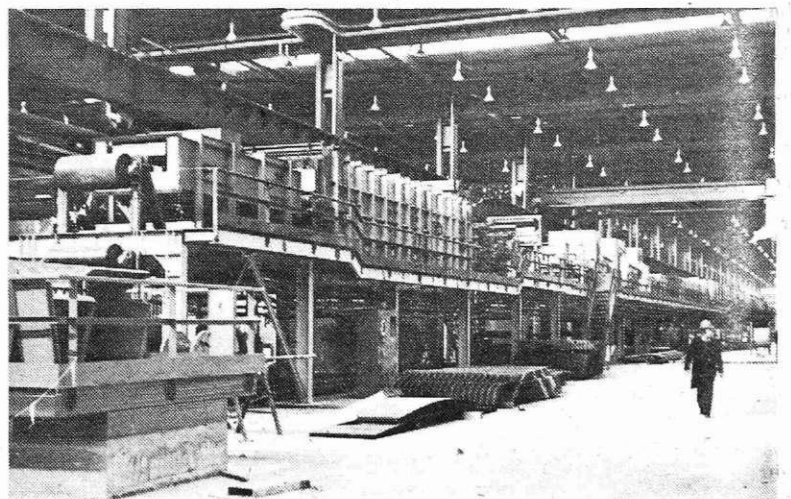
»Daleč najpomembnejši strošek je izplen, normalno programiranje proizvodnje brez nepotrebnih prekvalifikacij in znižanje medfaznih zalog. Izpleni od jeklarne do štetila so nižji od že doseženih, zato mora posebna strokovna grupa pripraviti podrobni načrt za doseganje optimalnega izplena.« Tako smo zapisali v akcijski program za ublažitev posledic tržnih gibanj ob koncu maja letos. Ker je boljši ali slabši izplen izključno pogojen s človeškim dejavnikom, velja prav temu vprašanju nameniti prvenstveno pozornost. Izplenu kot najpomembnejši postavki v stroških, kot izplenu z vidika družbeno moralnih norm.

Podatki iz prvega polletja letos nam kažejo, da smo bili v Železarni v poprečju za 2,1 odstotka pod programiranim izplenom. Stanje se je sicer v juliju in avgustu izboljšalo, pa vendarle smo še vedno za 1,4 oziroma 0,6 odstotka izpod normiranega izplena. Mnogim seveda te številke bore malo povedo, če pa bi vedeli, da v poprečju 2,1 odstotka nižji izplen v prvem polletju pomeni 3.620 ton manj ali zavrnjenega materiala, ali računano po planirani poprečni lastni ceni čez 20 milijard starih dinarjev višje proizvodne stroške ali zavrnjenega denarja, potem bi se v ta pojav bolje zamislili. Čeprav se je v avgustu stvar bistveno popravila, pa še vedno v poprečju za 0,6 odstotka nižji izplen od planiranega pomeni izgubo 154 ton materiala, ali za več kot 90 milijonov starih dinarjev višje stroške, ali zavrnjenega denarja. Seveda pa nedoseganje normiranega izplena pomeni tudi razvrednotenje že prej vloženega dela, kar pomeni tudi določen družbeno moralni problem.

Seveda bi morali vprašanje izplena obravnavati kar najbolj celovito, kajti doseganje večjega izplena pomeni tudi vlaganje večje količine dela, bolj odgovorno delo, bolj strokovno delo in podobno. Nižji izplen pa poleg navedenih negativnih strani, lahko pomeni tudi nesolidnost do kupca, kajti če smo v okviru normiranega izplena računali na količino, ki jo je zahteval kupec, dosegli pa smo nižji izplen in manjšo količino od zahtevane, seveda kupcu ne moremo ugoditi pri njegovih zahtevah, ali pa dobavni rok podaljšati. Tu je seveda še kvaliteten vidik in nič manj pomembni družbeni, kajti z doseganjem nižjega izplena od normiranega, pomeni razvrednotenje že prej vloženega dela v rudniku, pri prevozu, razkladanju, taljenju, valjanju itd.

V okviru akcijskega programa je bila v Železarni imenovana posebna strokovna grupa, ki se intenzivno ukvarja z vzroki odstopanja od normiranega izplena. Maksimalno pozornost temu vprašanju pa bi morali nameniti tudi v temeljnih organizacijah združenega dela, tako v samoupravnih organih do samoupravnih delovnih skupin, kakor tudi v družbenopolitičnih organizacijah in vsestransko analizi-rati problematiko izplenu.

Ob sklepu moramo poudariti, da v zadnjem času, kljub neugodnemu letnemu obdobju (dopusti), strokovne službe zaznavajo tendenco izboljševanja in približevanja izplena normiranim vrednostim. To pa seveda ne pomeni, da je vprašanje odstranjeno. Izplenu, kot najpomembnejši postavki v stroških, ki je izključno v rokah človeškega dejavnika, bomo morali nameniti, poleg ostalih nalog vsebovanih v akcijskem programu, trajno in poglobljeno skrb. Seveda bi bilo napak ta problem pretirano dramatizirati, kar ne pomeni, da ga ni potrebno dovolj resno jemati, ker se različna gibanja in odstopanja pri izplenu pojavljajo tako pri nas kot drugje, tako danes kot včeraj in predvčerajšnjim, le da je to vprašanje v sedanjih zaostrenih tržnih pogojih in v boju za stabilizacijo gospodarstva postavljeno v prvi plan. To je tudi naša akcijska naloga, zato se moramo tega problema lotiti vsestransko in z vsem orožjem.

Linija za nerjavna jekla v hladni valjarni Bela

SKUPNOST ZA VARSTVO ZRAKA GORENJSKIH OBČIN

Po štirimesečnem delu iniciativnega odbora je bila v skladu z zakonom o varstvu zraka ustanovljena 15. julija samoupravna interesna skupnost za varstvo zraka gorenjskih občin s sedežem v Kranju. O ustanovitvi te skupnosti so razpravljali delovni ljudje in občani v vseh gorenjskih občinah, čeprav so po zakonu dolžne ustanoviti samoupravno interesno skupnost za varstvo zraka le tiste občine, ki spadajo v III. ali IV. območje onesnaženosti zraka.

Take so na Gorenjskem občine Kranj, Trzin in Jesenice (III. območje – zrak je onesnažen nad dovoljeno, vendar še pod kritično mejo), medtem ko občini Radovljica in Škofja Loka spadata v II. območje (zrak je onesnažen pod dovoljeno mejo). Vendar je predsedstvo gorenjskih občin predlagalo, da se zato, ker je zrak nedeljiv in so za njegovo čistost zainteresirani vsi subjekti, ustanovi skupna skupnost za varstvo zraka za vse gorenjske občine.

Naloga, ki jih bo opravljala skupnost za varstvo zraka, so posebnega družbenega pomena. Med njimi naj omenimo le nekaj najpomembnejših:

- organiziranje in usmerjanje zraka pred onesnaženjem,
- sodelovanje pri prostorskem in urbanističnem planiranju,
- pripravljanje predlogov in ukrepov za varstvo zraka pred onesnaženjem ter sanacijski program za območje, na katerih je zrak onesnažen nad dovoljeno, vendar pod kritično mejo (III. območje) ter za območja, na katerih je onesnažen nad kritično mejo (IV. območje).

- vodenje evidence virov onesnaževanja zraka,
- gospodari s posebej pridobljenimi sredstvi za sanacijo določenih virov onesnaževanja zraka in za var-

(Nadaljevanje na 2. strani)

PROBLEMSKA KONFERENCA ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

bodo vsi subjekti zdravstvenega varstva med seboj pogovorili o problemih s tega področja. Ključni namen konference je in mora biti, da pri sodelujočih na konferenci doseže neposredno in celovito razumevanje, kako in v katerem času bo mogoče odpraviti probleme v zdravstvu, izboljšati zdravstveno varstvo aktivnih delavcev ob skladnejšem razvoju in organiziranju zdravstvene dejavnosti ter v nadaljnjem obdobju ustvariti še bolj učinkovito zdravstveno varstvo, odpraviti in odločno znižati do zdaj še vse predloge čakalne dobe.

Če želimo uresničiti te osnovne cilje, za katere imamo vse pogoje pa tudi moralno-politične obveznosti, potem bomo brez odlašanja morali hitreje razvijati osnovno in preventivno zdravstveno varstvo. Predvsem medicinsko dela, kakor tudi hitreje izvajati in organizirati učinkovitejši diagnostični in terapevtski postopek, smotno koristiti obstoječe zmogljivosti in zmanjšati doslej nekeje še dolge čakalne dobe in bolniški stalež. Tudi zdravstvo v jesijski občini bo moralo posvetiti več pozornosti organizaciji dela in ekonomiki ter ju prilagoditi novim družbenoekonomskim odnosom.

Na podlagi uvodne obrazložitve in na podlagi 21. člena statuta občinske zdravstvene skupnosti Jesenice, je bila imenovana komisija strokovnjakov za izvedbo izhodiščnega referata, na podlagi katerega naj bi potekala razprava na konferenci ter sprejela stališča, kot obveznost za občinsko zdravstveno skupnost Jesenice. Referat bo nosil naslov Mesto in vloga zdravstvenih delovnih organizacij pri uveljavljanju zdravstvenega varstva zavarovancem v občini Jesenice v sedanjem trenutku in ukrepi za naslednje srednjeročno obdobje 1976-1980.

Komisijo strokovnjakov za sestavo izhodiščnega referata sestavljajo: dr. med. Franc Andoljšek, direktor splošne bolnice Jesenice za področje hospitalne dejavnosti, dr. med. Borut Rus v. d. direktor združenega zdravstvenega doma Jesenice, za področje splošne medicine, ambulantnega zdravljenja, dežurne službe itd., dr. med. Jože Jenstrie, predstojnik obratne ambulante železarnice Jesenice, za področje medicine dela s posebnim poudarkom na razvoju osnovnega in preventivnega

varstva. dr. Toni Polc za področje zobozdravstvene dejavnosti, dr. med. Franc Novak za področje dispanzerske dejavnosti borcev NOB, dr. med. Janko Benedik predstojnik invalidske komisije - za področje dela iz te komisije - skladnost dela z zdravstveno komisijo, itd. Zdravko Pogačnik, dipl. soc. delavec - za področje pokojninsko-invalidske problematike in benificirane dobe, dr. med. Primož Vidali, predstojnik inter. oddelka splošne bolnice Jesenice, za področje dela zdravniške komisije s posebnim poudarkom na zavarovance, ki prihajajo na preglede, vrste obolenosti, učinkovitost nadzora bolnikov na domu itd.

Problemska konferenca bo politično in organizirano potekala in izpeljana s sodelovanjem SZDL Jesenice, ki je glede na svojo ustavno in družbenopolitično vlogo odgovorna tudi za zdravstveno varstvo občanov.

Jedro referata bo po idejnem osnutku zajemalo naslednja vprašanja:

- Organizacija dela, ekonomika in samoupravni odnosi znotraj zdravstvenih delovnih organizacij, s posebnim poudarkom na odnose splošne zdravstvene službe - specialistične na liniji hospitalne, analogni s strokovnim sodelovanjem kliničnega centra v Ljubljani;

- Dosedanja vloga kliničnega centra pri dajanju strokovne pomoči, kako smo ovrednotili to delo in problemi glede fleksibilnega menjavanja zdravstvenega kadra v splošni bolnici Jesenice;

- Razmere v zdravstvu z oceno vključevanja organizacij združenega dela in njihov odnos od zdravstva, odnos zavarovancev, do zdravnikov in dežurnih zdravnikov;

SKUPNOST ZA VARSTVO ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

stvo zraka ter opravlja še druge naloge.

Skupščino samoupravne interesne skupnosti za varstvo zraka gorenjskih občin sestavlja 45 delegatov. Vsaka občina ima v njej devet delegatskih mest, razen občine Radovljica, ki ima sedem delegatskih mest, svoje delegatsko mesto pa imata tudi Območna vodna skupnost Gorenjske in regionalna zdravstvena skupnost Gorenjske.

Predsednik skupščine je Zoran Krečič, ki ga je v skupščino delegirala železarna Jesenice, podpredsednik pa Zdravko RIBNIKAR, delegat Jelovice iz Škofje Loke. Delo devet-

- Obstoječe stanje zdravstvenega varstva in potrebni ukrepi za nadaljnji razvoj; kaj nam bodo zavarovancem prinesle dokončne investicije (potrebna povsem kritična in precejšnja obstoječega stanja investicij in namenska uporaba itd.);

- Kako ocenjujemo odnose na relaciji občina-regija, in če je zadostna funkcionalna povezanost, ali je usmerjena na regijo in manj znotraj občine in na samoupravno interesno skupnost zdravstva, kje je moč uveljavljanja politike zdravstvenega varstva (regije - SIS, ali v republiki), s posebnim poudarkom tudi na dispanzersko dejavnost za borbe NOB;

- Kaj lahko pričakujemo pri samoupravnem organiziranju v sestavljeni organizaciji združenega dela - ali bodo nastopili novi odnosi med zdravstvenimi delavci in uporabniki, in kje se bo to prvenstvo odrazilo;

- Problematika varstva pri delu, zaščiti invalidov, rehabilitaciji in zaposlitvi invalidov na ustreznih delovnih mestih, pomen benificirane dobe, itn.

Pred konferenco bo o tem razpravljala tudi svet za zdravstvo in socialno politiko pri občinski konferenci SZDL Jesenice, kjer bo tudi govora o predlogih zaključkov oziroma smernicah, katere naj bi problemska konferenca tudi dokončno sprejela.

S tem sestavkom želimo seznaniti širši krog zavarovancev z namenom, da spremljajo ta vprašanja in se aktivno prek delegatov oziroma delegacij vključijo v razpravo o vprašanjih o katerih uporabniki enakopravno odločajo z izvajalci. To je osnovno ustavno določilo, ki velja za celotno področje družbenih dejavnosti in smo ga dolžni šteti tudi kot eno izmed pomembnih nalog in odnosov v zdravstvu in zdravstvenemu varstvu. Jože Frece

članskega izvršnega odbora vodi Peter BELHAR, delegat krajevne skupnosti Trzin, med ostalimi člani izvršnega odbora pa sta tudi dva delegata iz jesijske občine: Nataša TORKAR, krajevna skupnost Sava ter Adolf URBANC, krajevna skupnost Plavž.

Izvršni odbor se bo sestel predvidoma sredi septembra. Na tej seji se bodo pripravili na delovno sejo skupščine, ugotovili pa bodo tudi, ali so že zagotovljena minimalna sredstva za delo skupščine (potni stroški delegatov, materialni stroški za seje ipd.). O tem se je moral izvršni odbor po sklepu ustanovne skupščine dogovoriti z izvršnimi sveti gorenjskih občin. Nada DEJAK

Z GRADBIŠČA HLADNE VALJARNE

Za pričetek poizkusne proizvodnje je potrebno pridobiti dovoljenje za poizkusno obratovanje. Ker je večina naprav za testiranje tako daleč, da bi lahko zelo kmalu po tehnološkem testiranju začeli že s poizkusno proizvodnjo, so sodelavci sektorja novogradnji pričeli pripravljati vse potrebno za tehnični pregled naprav. Ta pregled bodo v naslednjem tednu opravili razni republiški in občinski inšpektorji. Ko bodo odpravljene vse ugotovljene pomanjklivosti bo izdano dovoljenje za poizkusno proizvodnjo pregledanih naprav. Tako pričakujejo, da bodo v času uradne otvoritve hladne valjarne, imeli tudi dovoljenja za poizkusno obratovanje. Do takrat pa bo teklo hladno in tehnološko testiranje, ki v zadnjem času zelo uspešno napreduje.

Naprave za proizvodnjo mehkih hladno valjanih trakov so že v zaključni fazi tehnološkega testiranja, razen dresirnega ogrodja, lužilne linije in regeneracije ter nevtralizacije. Stanje na teh napravah je sledeče:

Za dresirno ogrodje je prispel ležaj reduktorja in v naslednjem tednu bodo nadaljevali s testiranjem. Če ne bo novih težav, bo ogrodje konec meseca že v tehnološkem testiranju.

Zelo uspešno potekajo dela in hladni test na lužilni liniji za mehka jekla. V tem tednu bodo pričeli že test s trakom, brez zarjenja in luženja. V tej fazi se bo preverjala pravilnost delovanja cele linije, s tem da se bo previjal trak. S tehnološkim testiranjem z zarjenjem in luženjem pa bodo pričeli konec meseca. To je zelo razveseljivo, saj je uspel veliko zamudo na tej liniji s posebno skrbjo odgovornih in izvajalcev močno skrajšati.

Tudi regeneracija je v polnem testiranju. Tako bo v tem tednu predvidoma zakurjena peč, v naslednjem pa bo začel proces regeneracije z vodo. Takoj za tem testom, bi lahko pričeli z regeneracijo kislin, vendar bodo rabljene kisline pripravljene šele po pričetku luženja na lužilni liniji.

Nekaj več težav je na nevtralizaciji, kjer se niso zaključila instalacijska dela. Pričakujejo, da bo do pričetka dela s kislinami tudi ta objekt pripravljen.

Na ostalih napravah: razogljijevalni liniji, drugi lužilni liniji in na skarjah dela poteka normalno. Splošna težava je le v pomanjkanju instalaterjev, ki imajo obilico dela.

Od pomožnih objektov je predvsem vodikarna pričela napredovati z večjim tempom. Tako zaključujejo z gradbenimi deli, začeli so z instalacijo razsvetljave, v drugi polovici meseca pa bodo pričeli tudi z montažo naprav. Še vedno pa so v predelavi elektro naprave, ki niso bile v eksplozijsko varni izvedbi. Delo bo gotovo v oktobru.

Tudi zaključevanje gradbenih del poteka dobro. Omeniti je treba tlake v halah, delo na skladišču rezervnih delov, na sanitarijah in OTK. Zaključeno je tudi asfaltiranje vzhodnega platoja in ceste ob halah hladne valjarne. Pričeli pa bodo tudi z deli na tiru in cesti ob regeneraciji.

Splošna ocena je trenutno ugodna, saj dela predvsem testiranje v sedanjih zaključnih fazi brez večjih težav in po oceni ameriških strokovnjakov celo bolje, kot v mnogih drugih podobnih projektih.

KRITIKA IN SAMOKRITIKA TER NAŠA ZRELOST

spoprijemati z mnogimi predsodki, malomeščanskimi nazori in podobno. Napake, ki nas na vseh navedenih področjih spremljajo v Železarni, bomo morali prav s tem orojem bolj učinkovito popravljati. To, če smiselno porabimo prejšnje misli, mora pomeniti krepitev naše moči, pripadnosti kolektivu, samoupravnemu socializmu in delavskemu razredu ter povečevati naše proizvodne rezultate.

Seveda pa bomo pri tem morali ločevati tako imenovano kritikantstvo od resnične, ustvarjalne kritike in samokritike. Življenje nam kaže, da imamo veliko več kritikantov, ki kritizirajo vsevprek, posplošujejo, banalizirajo, kritizirajo brez argumentov in podobno, kot poštenih, dobronamernih in ustvarjalnih kritikov. Pa tudi ljudi, ki jim je navidezno vse prav in ki so ravnodušni do vsega.

Običajno se tudi dogaja, da so nasprotniki neke ideje ali predloga tudi nekritični, da so ljudje z višjo izobrazbo kot jo ima kritik prežaljeni, češ kaj bo on ko malo ali nič ne ve. Nekateri so spet mnenja, da je za kritika potrebna določena šolska izobrazba, čeprav vemo, da je mnogokrat dovolj le poštenje kritika in pripadnost socializmu. S takimi in podobnimi stvarmi se srečujemo in se bomo srečevali, čim bolj bomo v vsakodnevni praksi uveljavljali kritiko in samokritiko in to moramo, če vemo da je to pot za popravljane naših napak.

Prav gotovo pa bi ostali le na pol poti, če kritiki ne bi sledila analiza in presoja vzrokov za določene napake in pomanjkljivosti. Tudi ta slabost nas je in nas še spremlja v vsakodnevem življenju. Seveda bo kritik velikokrat kritiziral pojav, ki je po vseh družbenomoralnih normah označen kot negativen, vendar sam ne bo znal vedno najti vzroke zanj. Zato pa so seveda strokovni delavci, strokovne službe, politologi, ideologi in drugi, ki bodo poiskali vzroke ter začrtali program za njihovo odстранjevanje.

Tako je bilo na nedavni drugi seji konference Zveze komunistov Železarne izrečene mnoge kritike na račun različnih negativnih pojavov, napak, slabosti in podobno, pri čemer pa so bili le malokrat navedeni tudi vzroki. To pa bodo seveda morali analizirati v različnih sredinah, ki so pač pristojne za to. Tako je na primer nekdo omenjal problem risavosti pločevine, kar lahko zana vsakdo pa tudi kritizira, težje pa ugotovi vzroke, kar pa je seveda naloga strokovnih kadrov, ki na tem področju delajo. Precej kritike je bilo izrečeno tudi na račun delovne in tehnološke discipline v Železarni, navedenih pa je bilo tudi nekaj vzrokov. Toda ti prav gotovo niso vsi, kajti ta problem ima izredno široko paleto vzrokov od organizacije dela do delovne kulture oziroma izobraževanja in kulture, zdravstvene kulture, delovnih in življenjskih pogojev in podobno, ter zahteva analizo v različnih sredinah, z navedbo konkretnih ukrepov, dejavnosti, akcij in podobno, da se problem začne odстранjevati.

Vse to so vprašanja, ki jih v sedanjih situaciji pa tudi v prihodnje ne bi smeli zanemarjati, nasprotno spodbujati in negovati, da bi kritika in samokritika postali res pot do bolj-ših uspehov v temeljnih organizacijah in Železarni kot celoti.

NA ŠOLAH ŽIC

(Nadaljevanje s 1. strani)

testiranju niso dosegli določenega minimuma (in s tem tudi štipendije), vprašljivo.

V prvem razredu šole za poklicne delavce je vpisanih 22 učencev.

V ponedeljek, 13. septembra bo konec počitnic tudi za slušatelje, ki se šolajo ob delu na tehnični srednji šoli in na delovodski šoli metalurške ter strojne smeri. V tretji letnik (po novem programu) strojnega oddelka se je vpisalo 29. v prvi letnik metalurškega pa samo pet slušateljev. Tudi vpis na delovodski šoli je bil skromen, saj se je vpisalo samo sedem slušateljev in sicer dva na strojni ter pet na metalurški oddelki. Zato bo v ponedeljek pričel z delom le nov oddelk TSS strojne smeri.

Ob tej priliki moramo po izkušnjah lanskega leta pripomniti, da sta disciplina in interes pri pouku pri slušateljih delovodske šole neprimerno večji, kot pri slušateljih tehnične srednje šole. Zaradi resnosti zaslužio bodoči delovodje vso pohvalo.

Na vseh štirih šolah bo v šolskem letu 1976/77 30 oddelkov in sicer na TSS 14 (8 na redni in 6 na večerni), na poklicni kovinarski metalurški in elektro šoli 11, na šoli za poklicne delavce dva ter na delovodski šoli trije.

Z novim šolskim letom so na šoli prešli na kabinetni pouk. Ker je vsak začetek težak, so se tudi pri tem prehodno pokazale določene težave, ki so pa precej manjše, kot pa so jih pričakovali. Največ težav povzroča premajhno število kabinetov, ki jih je samo 13. Za nemoten potek pouka bi jih rabili najmanj 24. Le pri zadostnem številu prostorov bi bila vsaka skupina sorodnih predmetov lahko v svojem kabinetu. Pri tem niso upoštevane potrebe oddelka za izobraževanje odraslih.

Ko bodo kabineti dokončno opremljeni, se bodo pokazali rezultati te sodobne učnovzgojne metode. Razumljivo je, da je usklajevanje urnikov, oddelkov in kabinetov ter želja stalnih in honorarnih učiteljev po novem načinu težje kot do sedaj. S tesnim sodelovanjem kolektiva železarskega izobraževalnega centra in Železarne ter s pomočjo strokovnjakov Železarne, računajo na kar najboljše učno-vzgojne rezultate tudi v tem šolskem letu.

URESNIČEVANJE PROGRAMA SKUPNE IN BLAGOVNE PROIZVODNJE TER ODPREME V AVGUSTU

Obrat	Skupna proizvodnja			Gotova proizvodnja			Odprema
	progr.	izvrš.	%	progr.	izvrš.	%	
Plavž	12.000	13.137,3	109,5				
SM jeklarna	25.800	22.783,0	88,3				
El jeklarna	15.200	15.459,2	101,7				
Livarne	160	156,3	97,7	60	16,8	28,0	16,8
Šamotarna	1.000	1.284,8	128,5	100	109,9	109,9	109,9
TOZD TALILNICE	54.160	52.820,6	97,5	160	126,7	79,2	126,7
Bluming	37.000	34.564,3	93,4	300	495,4	165,1	503,7
Štekel	8.200	6.401,2	78,1	3.700	3.272,5	88,5	3.165,0
Termična obd.	2.500	2.643,1	105,7	2.500	2.633,8	105,4	2.565,1
SKUPAJ	47.700	43.608,6	91,4	6.500	6.401,7	98,5	6.233,8
Valjarna žice	10.050	8.352,1	83,1	3.860	3.523,3	91,3	3.874,6
Valj. profilov	2.500	2.410,8	96,4	30	30,5	101,7	30,4
Valj. deb. pl.	8.090	8.085,1	99,9	8.000	8.012,7	100,2	8.183,6
TOZD VALJARNE	68.340	62.456,6	91,4	18.390	17.968,2	97,7	18.322,4
Hlad. valj.	2.380	2.428,1	102,0	2.270	2.269,9	100,0	2.325,5
Žičarna	5.200	5.219,8	100,4	3.560	3.378,3	94,9	3.468,6
Profilarna	1.340	1.534,0	114,5	1.240	1.521,8	122,7	1.733,0
Podbojarna	60	50,0	83,3	60	50,0	83,3	46,7
Jeklovlek	1.500	1.550,9	103,4	1.500	1.550,9	103,4	1.712,2
Elektrodni	1.410	1.505,7	106,8	1.405	1.502,0	106,9	1.439,8
Želblarna	900	865,7	96,2	900	865,7	96,2	788,5
TOZD PREDELAVA	12.790	13.154,2	102,8	10.935	11.138,6	101,9	11.514,3
ŽELEZARNA	135.290	128.431,4	94,9	29.485	29.233,5	99,2	29.963,4

TOZD Talilnice

Plavž:

Izdelano je bilo 13.137 ton grodlja, kar je 7 odstotkov pod družbenim planom. Poraba koksa je 654 kg/t in je nižja kot v zadnjih petih mesecih. Zaradi težav pri obratovanju peči, prva polovica meseca ni bila uspešna, zelo dobro pa je bilo delo v drugi polovici.

Martinarna:

Proizvodnja jekla je bila 22.783 ton in je za 14 odstotkov nižja od plana oziroma tolikšna kot je bila letošnja maja. Ker je tretja peč začela obratovati šele 2. septembra, so bile še ves pretekli mesec težave s pečmi. Zadnja dva dneva so obratovali le tri peči.

Tako je bilo izdelano le 12,9 šarž oziroma 735 ton dnevno. Ponovljeni so delali kvalitetno, saj niti en šarž ni bil odličen zapiranj!

Elektro jeklarna:

Družbeni plan je predvideval le 14.500 ton, kar pa smo premaknili glavni remont peči na oktober, bi moral biti plan večji. Izdelano je bilo 15.459 ton. Na obratovni dan je proizvodnja nizka le 9,2 šarž oziroma 524 ton. Tako malo je bilo proizvedeno le lani septembra.

Skupno so dale jeklarni 38.242 ton jekla, letos maja pa 37.356 ton. To je premalo za preskrbovanje valjarn bluming. 31. avgusta sta obe jeklarni izdelali le 18 šarž in 1001 ton, kar je občutno premalo. Za dobro delo potrebuje valjarna 1.450 ton.

Livarne:

S 156 tonami proizvodnje je obrat za 2,5 odstotka zaostal za planom. Naročila za ponvice za žlindro so sedaj na razpolago.

Šamotarna:

Ob tem, da je v šamotarni zmanjšano število delavcev na 74, je proizvodnja 1.285 ton odlična. Izdelali so program izdelovanja raznih formatov opek in s tem omogočili planiranje dela na posameznih strojih. Stanko Čop

TOZD Valjarne

Valjarna bluming:

Plan proizvodnje v valjarni bluming ni bil dosežen. Skupna proizvodnja je znašala le 93,4 % v odnosu na operativni program. Glavne težave v obratovanju so bile: temperaturni zastoji, ki so posledica izredno nizkega dohodka vročega vložka iz jeklarni, tehnološki zastoji, ki so v porastu, predvsem zaradi podaljšanih menjav bluming valjev (odpadanje glav blokov, pomirjenih s kosovnim aluminijem) in pogostega centriranja valjev. Izredno visoki so tudi zastoji zaradi šteklja, kar so se menjave valjev morale večkrat izvajati in je bilo v tem času potrebno ustavljati bluming.

Valjarna štekel:

Operativni program šteklja je dosežen le s 84,5 %. Glavni razlog za nedoseganje je nepredvideni remont Bronx linije in občasno pomanjkanje vložka. Odpredaja za tuje naročnike je bila na blumingu presežena, na šteklju pa planirana odpredaja ni bila dosežena zaradi tržnih razmer.

Valjarna žice:

Valjarna žice programa ni izpolnila zaradi velike okvare elektro

motorja za pogon proge profila 320 mm. V sled te okvare je nastal šestdnevni zastoj in 16 ur ali izguba proizvodnje 2.288 ton. Sicer je valjarna žice dosegla v razpoložljivem času dobro proizvodnjo, saj je znašala 8.372 ton ob sorazmerno nizkih ostalih zastojih, ki so znašali 33 %.

Valjarna 2400:

Valjarna debele pločevine je operativni program proizvodnje praktično dosegla, vendar so bili na progi sorazmerno visoki zastoji, povzročeni vsled pomanjkanja vložka (skupni zastoji zaradi pomanjkanja vložka so znašali 59 ur). V sled tega so se zmanjšale zaloge v medfazni proizvodnji. Plan odpredaje je bil presežen.

Valjarna profilov:

Skupno proizvodnjo s prevajanjem so valjarne profilov presegle (116 %), program vroče valjane proizvodnje pa ni bil dosežen. Kljub temu pa je odpredaja za jeklovlek potekala v redu.

Božidar Bartelj

TOZD Hladna predelava

Proizvodnja v avgustu je največja v zadnjih petih mesecih, najmanjša proizvodnja je bila v maju, najvišja pa v avgustu. Po operativnem programu so plan presegle vsi obrati razen želblarne in podbojarni. Za družbenim planom pa proizvodnja še vedno zaostaja za 12,36 odstotka. Eдини obrat v TOZD Hladna predelava, ki dosega proizvodnjo tudi po družbenem planu, je elektrodni.

V proizvodnih obratih TOZD Hladna predelava smo v preteklem mesecu dosegli naslednje rezultate:

Hladna valjarna:

V obratu hladne valjarne smo proizvodni program dosegli skupaj z uslugi za železarno Sisak. Tako, da smo kljub spremenjenemu asortimentu izpolnili program in se približali družbenemu planu.

Žičarna:

Tudi v proizvodnji žičarne smo izpolnili planirane količine po programu za avgust, istočasno pa smo se močno približali obveznostim po družbenem planu. Za družbenim planom zaostajamo le štiri odstotke.

Profilarna:

Operativni plan smo tudi v tem obratu izpolnili, vendar v proizvodnji profilov najmočnejše zaostajamo za družbenim planom. Osnovni razlog za zaostajanje proizvodnje je pomanjkanje naročil za težje profile, ki jih proizvodimo na proizvodni napravi Rossi I.

Vratni podboji:

V tem obratu proizvodnja še vedno močno zaostaja za planiranimi količinami. Pomanjkanje naročil odnošno osvajanje tržišča z novim izdelkom predstavlja še vedno največji problem v proizvodnji. Tržišča z našim izdelkom se nismo osvojili, zato nimamo normalne proizvodnje. V mesecu avgustu pa smo dosegli najvišjo proizvodnjo v tem letu.

Jeklovlek:

Zaradi remontov in pomanjkanja naročil je proizvodnja v tem obratu močno okrnjena. Operativni program smo sicer dosegli, smo pa 13 odstotkov pod družbenim planom. Nenormalna preškrba z vložkom pa

bo povzročila še dodatno zmanjševanje proizvodnje v naslednjih mesecih.

Elektrodni obrat:

Proizvodnja in prodaja v tem obratu normalno potekata, ker nimamo problemov prodaje zaradi izredno visokega deleža prodaje na inozemsko tržišče. Z dodatnim delom uspevamo skozi vse leto dosegati proizvodnjo višjo kot je predvidena z družbenim planom.

Želblarna:

Delež izvoznih količin znaša preko 70 odstotkov. V tej količini pa je delež srednjih žičnikov v spodnjem dimenzijskem območju več kot 60 odstotkov. Nenormalna bolniška odsotnost pa je drugi vzrok, da ne dosegamo planiranih količin v proizvodnji želblarne. Razen tega pa pomanjkanje naročil za bodočo žico še dodatno zmanjšuje proizvodnjo želblarne še za dodatnih 100 ton. Zato normalne planske proizvodnje v želblarni ne moremo doseči.

Franc Vičar

VABILO NA PREDAVANJE

Elektrotehniško društvo Jesenice, prireja v spodnjih prostorih Kazine jutri v petek, 10. septembra ob 18. uri predavanje:

UPORABA CEVNIH TURBIN ZA IZGRADNJO HIDROCENTRAL

Predaval bo direktor inštituta Milana Vidmarja Vekoslav Korošec. Predavatelj bo s številnimi diapozitivi prikazal hidroelektrarno de le Rance, ki je v programu obiska članov elektrotehniškega društva. Zato vse prijavitelce ekskurzije v Francijo še prav posebej vabimo.

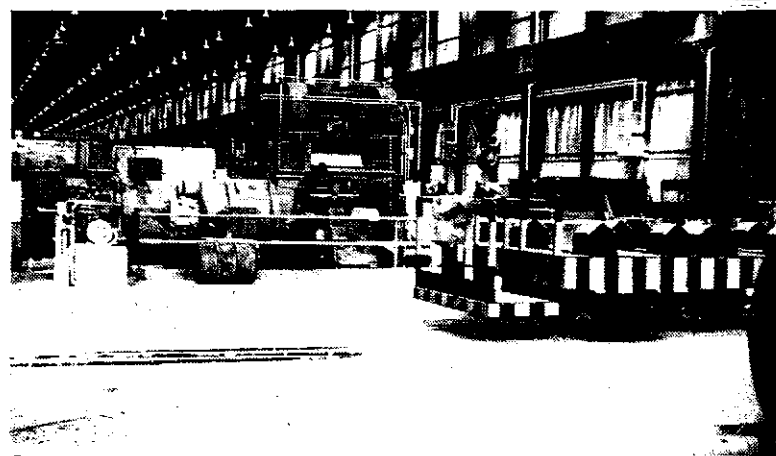
Železarski globus

BRAZILIJA

Železarska družba Aco Minas Gerais bo gradila novo integralno železarno v bližini mesta Belo Horizonte. Investicijski stroški zanjo bodo znašali 1,8 milijarde dolarjev. Njena letna proizvodna zmogljivost bo 2 milijona ton surovega jekla. Njen glavni proizvod pa bodo različne vrste konstrukcijskih jekel. Z redno proizvodnjo bodo v tej železarni pričeli ob koncu leta 1979.

ITALIJA

Prva naprava normalnih dimenzij in zmogljivosti za proizvodnjo železove gobe po postopku Kinglor-Metor, ki jo je razvilo podjetje Denieli, je pričela letos junija obratovati v železarni Ilta pri Cremoni. Njena letna proizvodnja je 40.000 ton. Kot gorivo uporablja zemeljski plin in kot reductent premog iz Poljske. Proizvedeno železovo gobo zakladajo v 40 tonsko obločno električno peč skupaj z jeklenim odpadkom v razmerju 25:75 odstotkov. Računajo, da bodo zgradili še eno takšno napravo z enako proizvodno zmogljivostjo. S tem bodo lahko povečali delež železove gobe v vložku električne peči na 50 odstotkov.

Dresirno ogrodje v hladni valjarni Bela

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KC

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 13. 9.	SEKLOČA PETER	BERNIK FRANC
TOREK – 14. 9.	TUMA SLAVKO	AŽMAN ZVONE
SREDA – 15. 9.	CUZMAR ALOJZ	KORDEŽ FILIP
ČETRTEK – 16. 9.	SVETINA BOGOMIR	BENEDIČIĆ MITJA
PETEK – 17. 9.	ZUPANČIĆ MARTA	LEBAN IVO
SOBOTA – 18. 9.	BRUMAT MARTIN	PEZDIRNIK JOŽE
NEDELJA – 19. 9.	REKAR VINKO	SLIVNIK ALOJZ

Telefon dežurnega za vzdrževanje v železarni je:

vezni telefon je: 358
Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 13. do 18. septembra bodo delale naslednje obratne ambulante: dopoldan: I. obratna ambulanta
popoldan: IV. obratna ambulanta
V soboto, 18. septembra samo dopoldan IV. obratna ambulanta.

V zobni ambulanti: dopoldan: II. zobna ambulanta
popoldan: I. zobna ambulanta
V soboto, 18. septembra samo dopoldan II. zobna ambulanta.
Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

PERSONALNE VESTI – AVGUST

V mesecu avgustu je pridobilo lastnost delavca v ŽJ 92 oseb, 37 oseb pa je lastnost delavca v ŽJ izgubilo.

UPOKOJENI SO BILI:

Franc Fajfar – 1913 – transport 36 let v ŽJ. Marija Hudovernik – 1918 – DE-DP 15 let v ŽJ. Zora Smolej – 1921 – gradbeno vzdrževanje 24 let v ŽJ.

Upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali svoj zasluženi pokoj.

UMRLI SO:

Erzumana – 1952 – valjarna žice 4 leta v ŽJ. Ivan Merhar – 1933 – DE-DP 21 let v ŽJ in Ismet Sadić – 1955 – plavž 9 mesecev v ŽJ.

Svojem umrlih tudi naša iskrena sožalja.

V mesecu avgustu ni bilo vpoklicev za služenje vojaškega roka.

IZKLJUČENI SO BILI:

Božo Dacanović – 1954 elektro jeklarna, Franc Jančar – 1950 PIV energija, Ahmed Kazaz – 1952 valjarna 2400, Vahid Puškar – 1954 valjarna Bela.

OBVESTILO UDELEŽENCEM SREČANJA BORCEV NOV SLOVENSkih ŽELEZARN

Vse prijavljene udeležence srečanja borcev NOV – železarjev, ki bo v soboto, 11. septembra, v Begunjah, obveščamo, da je organiziran skupni prevoz z avtobusi na relaciji Jesenice – Begunje. Odhod avtobusov v soboto, 11. septembra, ob 9. uri izpred gimnazije Jesenice.

Posamezni avtobusi bodo imeli postajališča na Javorniku, Koroški Beli, v Žirovnici, pred železniško postajo v Lescah ter na avtobusni postaji v Radovljici. Eden izmed avtobusov bo imel postajališča tudi na Selu, v Zabreznici ter v Smokucju.

Povratek udeležencev srečanja borcev NOV – železarjev je predviden med 18. in 19. uro, o čemer pa bodo udeleženci obveščani na samem prostoru srečanja.

Skladno s sklepom koordinacijskega odbora ZB NOV SOZD Slovenskih železarn se srečanja borcev NOV – železarjev v Begunjah lahko udeležijo aktivni delavci-borci iz SOZD Slovenske železarne, od upokojenih pa predstavniki upokojenskih društev, ki so posebej vabljeni.

Za koordinacijski odbor ZB NOV
SOZD Slovenske železarne:
Aktiv borcev NOV železarne Jesenice

Tovarna postaja v železarni

24. SEJA ODBORA ZA DELOVNE IN ŽIVLJENJSKE POGOJE PRI DS ŽELEZARNE

24. seja odbora za delovne in življenjske pogoje pri delavskem svetu železarne Jesenice je bila sklicana v ponedeljek, 30. avgusta z naslednjim dnevnim redom: pregled sklepov zadnje seje, obravnava in sprejem vrstnega reda stanovanj ter tekoče zadeve.

Najprej so razpravljali o sklepih zadnje seje in ugotovili, da so bili v celoti izpolnjeni.

O vrstnem redu prosilcev stanovanj za leto 1976 je obširneje poročala Jožica Lukan. Odbor se je z vrstnim redom prosilcev skupaj s pripombami in popravki strinjal.

Ob koncu se je odbor obravnaval še vloge posameznikov, društev in organizacij ter sprejel naslednji razdelilnik kvote izredno plačanih dopustov za 1976. leto in poročilo o koriščenju izredno plačanih dopustov od 1. 1. 1976 do 1. 8. 1976, kar je

v skladu s stališči delavskega sveta Železarne:

	planirano dni IPD za 1. 1976
1. HD Jesenice	3000
2. SD Jesenice	850
3. sindikat ŽJ	80
4. ALC Lesce	70
5. Klub za kegljanje na ledu	30
6. Planinska društva	60
7. Pihalni orkester	35
8. ZKPO Jesenice	30
9. Občinski odbor ZB NOV Jesenice	25
10. KO ZSMS ŽJ	30
11. Gledališče Tone Čufar	30
12. FIS Vitranc	12
13. Košarkarski klub	25
14. TVD Partizan Jesenice	30
15. Odbojarski klub Jesenice	20
16. DPD Svoboda DOLIK	20

SKUPAJ: 4347
Rezervna kvota IPD 253
SKUPAJ planirana in rezervna kvota 46.000
R. M.

21. SEJA ODBORA SAMOUUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE ŽELEZARNE

Predsednik odbora Franci FON je v petek, 3. septembra sklical 21. sejo odbora samoupravne delavske kontrole ter predlagal naslednji dnevni red: pregled sklepov zadnje seje, pregled službenih potovanj za I. polletje 1976 ter pregled poročila porabljenih sredstev za reprezentanco.

Najprej se je odbor seznanil s pregledom sklepov zadnje seje in ugotovil, da so sklepi izvršeni, razen tistih, ki so bolj dolgoročnega značaja in se še izvajajo.

Predsednik odbora je seznanil člane odbora s pregledom službenih potovanj za I. polletje 1976. Odbor se je s celotnim poročilom strinjal, obenem pa je imel pripombo, da se v primeru, ko je službeno potovanje vezano na agencijski obračun, to tudi v poročilu navede.

Sekretar Železarne je ob koncu seje seznanil člane odbora še s poročilom o porabljenih sredstvih za reprezentanco, s katerim se je odbor strinjal. V zvezi s tem je odbor sklenil, da je treba pri koriščenju teh sredstev polagati več pozornosti na obnašanje posameznih koristnikov.

R. M.

NA SPOREDU TV SERIJA — PSIHLOGIJA DELA

V Železarni smo pred nekaj meseci že objavili kratko novico o snemanju TV serije Psihologija dela. V ponedeljek, 6. septembra pa je stekla prva od petih oddaj, ki jih je za izobraževalno redakcijo ljubljanske televizije napisal sodelavec s kadrovskega sektorja psiholog Franc Belčič. V oddajah je veliko posnetkov iz različnih obratov Železarne, hkrati pa v njih govorijo številni jeseniški železarji, zato bodo za mnoge verjetno oddaje zanimive tudi s tega vidika.

TOZD Valjarne

38. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik Roman Jakopič je, 30. avgusta sklical 38. redno sejo odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Valjarne z naslednjim dnevnim redom: dosežena proizvodnja, izplen in asortiment ter analiza stroškov za mesec julij, izpolnjevanje ciljev za uresničitev družbenega plana v obratih TOZD Valjarne v mesecu juliju, operativni program obratov TOZD Valjarne za mesec september, reklamacija rudarsko energetskega kombinata Velenje in predlog za odobritev finančnih sredstev iz sklada investicijskega vzdrževanja.

Direktor Karba je odboru posredoval podatke o proizvodnji, izplenu in analizo stroškov za mesec julij. V obratih TOZD Valjarne je bila skupna proizvodnja dosežena z 92,5 odstotka, gotova pa s 106,9 odstotka. Izplen je za 0,3 odstotka boljši kot junjski in najbolj ugoden v letošnjem letu. Pri analizi stroškov pa je ugotovljeno, da so v proizvodnih stroških ponovno zelo preseženi.

V nadaljevanju je direktor poročal o izpolnjevanju ciljev za doseganje družbenega plana v obratih TOZD Valjarne v mesecu juliju, ki so bili uresničeni:

VALJARNA BLUMING:

Zastoji — cilj 22,0 %, doseženo 32,70 %, poraba mazuta na globinskih pečeh — cilj 22,5 kg/t vložka, doseženo 23,4 kg/t vložka, zastoji žerjavov v adjustaži bluming — cilj 4,5 %, doseženo 3,91 %, izplen v va-

ljarni bluming — cilj planiran, dosežen 1,2 % pod planiranim, izplen v valjarni štekel — cilj planiran, dosežen 4,7 % pod planiranim.

VALJARNA ŽICE:

Zastoji — cilj 34 %, doseženo 32,99 %, izplen — cilj 90,3 %, doseženo 90,8 %, žica na petem navijaku in preklasificirana — cilj 4,8 %, doseženo 3,0 %.

VALJARNA 2400:

Zastoji — cilj valjarski 3,8 %, doseženo 3,66 %, cilj mehaniški 3,9 %, doseženo 1,39 %, izplen — cilj 79,9 % doseženo 79,28 %, pločevina predana na zalogo — cilj 4,5 %, doseženo 3,33 %.

Vodja priprave dela Janez Rozman je obrazložil predlog operativnega programa za mesec september. Po družbenem planu je predvidene skupne proizvodnje 70.050 ton, pro-

gramirane pa 67.890 ton. Gotove proizvodnje je programirane 17.800 ton, po družbenem planu pa je predvidene 19.490 ton.

Odbor je obravnaval tudi reklamacijo rudarsko energetskega kombinata Velenje, ki jo je poslal direktor sektorja TKR.

Ob zaključku se je odbor sprejel naslednje sklepe in ugotovitve:

1. Dosežena proizvodnja v mesecu juliju in avgustu je slabša kot je predvideval plan. Zato odbor priporoča obratovodjem posameznih obratov TOZD Valjarne, da preko vodstvenih delavcev in delovodij seznanijo SDS o resni situaciji z zvezi s preseganjem planiranih proizvodnih stroškov in nizke realizacije, vsled česar Železarna izkazuje izgubo.

Vodstva obratov naj ukrepanje vse potrebno, da bo delo v mesecu septembru potekalo normalno, za kar so tudi dani pogoji. Le z dobro organizacijo dela v zadnjih štirih mesecih je še možno do konca leta izboljšati poslovni uspeh in pozitivno zaključiti leto, vendar pa morajo vsi delavci TOZD Valjarne napeti vse sile.

2. Pri pregledu izpolnitve ciljev za uresničitev družbenega plana v obratih TOZD Valjarne v mesecu juliju odbor ugotavlja, da so bili doseženi cilji v valjarni 2400 in valjarni žice zelo dobri. V valjarni bluming je bil dosežen določen napredek pri izpolnitvi postavljenega cilja za izplen, dočim ostali cilji, razen zastojev žerjavov v adjustaži bluming, niso bili doseženi.

Odbor naroča vsem obratom, da je treba postavljene cilje v tem programu še naprej čim boljše izpolnjevati.

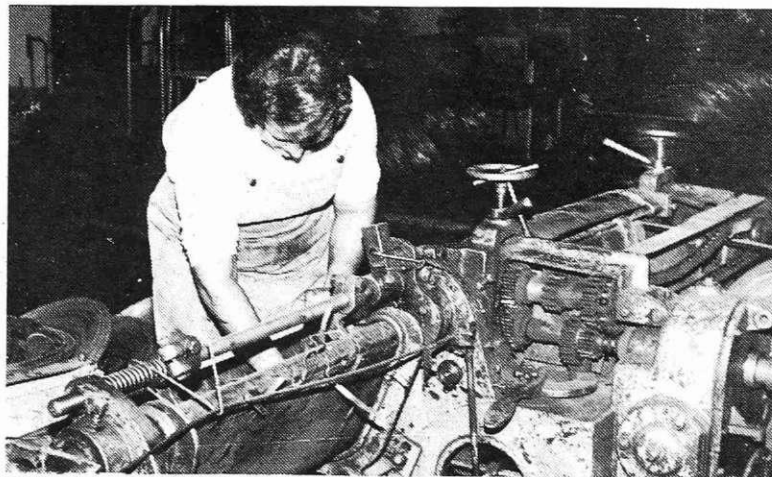
3. Potrdi se operativni program obratov TOZD Valjarne za mesec september.

4. Po pregledu, obravnavi in obrazložitvi reklamacije rudarsko energetskega kombinata Velenje odbor ugotavlja, da je bila s strani valjarne bluming — štekel narejena napaka, ker debela pločevina, v kvaliteto NIOVAL 47 in v količini 35 ton ni bila normalizirana. Odbor soglaša da se reklamacija v okviru Železarne prizna in REK Velenje poravnava znesek v višini 1.137.485,00 din. Vendar pa odbor predlaga, da je treba pri interni določitvi stroškov, razdeliti le-te po deležu, ki so ga pri tej napaki zakrivila poleg valjarne Bela tudi ostali obrati oziroma službe.

Odbor naroča, da je v bodoče potrebno delo organizirati tako, da do takšnih napak ne bi več prišlo.

5. Potrdi se predlog za odobritev finančnih sredstev iz IV za dokončanje sanacije južne stene hale v valjarni žice in valjarni bluming — štekel, v višini 644.290 din.

6. V zvezi s proizvodnim zastojem v valjarni žice, ki je nastal v mesecu avgustu zaradi okvare motorja 520 Kw na progi profila 320 odbor želi, da direktor TOZD VET do prihodnje seje poda pismo pojasnilo, zakaj je kljub trem motorjem 520 Kw, do takšne situacije prišlo in kdo je bil za to odgovoren. HZ

Sodelavka v elektrodnem obratu

24. SEJA ODBORA ZA KADRE PRI DS ŽELEZARNE

Predsednik odbora, Aleksander KAVČIČ je v sredo, 1. septembra sklical 24. sejo odbora za kadre z naslednjim dnevnim redom: funkcionalno izobraževanje, študijske ugodnosti za študij ob delu ter tekoče zadeve.

Odbor je najprej obravnaval analizo funkcionalnega izobraževanja za prvo polletje 1976 ter sklenil, da se mora najti način, kako bi delavci, ki obiskujejo krajše strokovne seminarje, pogodbeno vezali na delovno mesto, podobno kot je urejeno za študij ob delu. V kolikor je to v skladu z zakonom, naj se predlog upošteva v novem pravilniku o izobraževanju. Odbor je sklenil tudi, da se mora funkcionalno izobraževanje nadaljevati v skladu s potrebami Železarne s tem, da je treba za seminarje, kot je bil na elektrofakulteti, pritegniti več interesentov, da se bodo stroški porazdelili na večje število udeležencev. Hkrati je odbor mnenja, da je treba funkcionalno izobraževanje razširiti tudi na proizvodne obrate. Odbor je pregledal tudi poročilo o seminarju za dopolnilno znanje o elektromotornih pogonih in avtomatiki v Železarnah in

se strinjal z ugotovitvami, da je tovrstno izobraževanje potrebno. Ker je po mnenju udeležencev ta seminar dobra osnova za individualni študij, priporoča, da udeleženci seminarja na tem področju čim več delajo. Znanje, ki so ga pridobili, pa naj prenašajo tudi na sodelavce, ki se seminarja niso mogli udeležiti.

Odbor se je na seji seznanil tudi s študijskimi ugodnostmi za študij ob delu za šolsko leto 1976/77 ter na osnovi razpisa in na predlog kadrovskega sektorja odobril študijske ugodnosti slušateljem delovodske šole — metalurška smer (6), delovodske šole — strojna smer (4), delovodske šole Radovljica (1), TSS — elektro (5), TSS — strojna (6), ESS (1), VŠOD — 1. stopnja (1), VŠOD — II. stopnja (2), VTS — I. stopnja (1) ter VTS — II. stopnja (1).

Ob koncu se je odbor obravnaval še vloge posameznikov, društev in organizacij.

R. M.

TOZD Talilnice

38. SEJA ODBORA ZA KADRE IN MEDSEBOJNA RAZMERJA

Namestnik predsednika odbora za kadre in medsebojna razmerja v TOZD Talilnice Alojz Šiljar, je koncem meseca avgusta sklical 38. sejo odbora, na kateri so poleg pregleda izvrševanja sklepov prejšnje seje, poslušali še kadrovske poročilo za mesec julij, potrdili poročilo o usposabljanju in premeščanju delavcev, razpravljali o premeščitvah in razporeditvah delavcev po posameznih obratih ter rešili še nekaj kadrovskih vprašanj.

Po pregledu sklepov prejšnje seje, ki so v glavnem izvršeni, je kadrovnik TOZD Talilnice posredoval navzočim poročilo o kadrovanju v mesecu juliju.

Iz poročila je razvidno, da je v tem mesecu prekinilo lastnost delavca v TOZD Talilnice 17 delavcev, na novo pa je bilo sprejetih 11 delavcev. V istem obdobju lanskega leta pa so v TOZD Talilnice sprejeli 24 delavcev, 22 pa je prekinilo delovno razmerje. Odbor je na podlagi tega ugotovil, da je gibanje delovne sile v primerjavi s podatki lanskega leta mnogo bolj zadovoljivo.

Kadrovnik Polde Lamovšek je v nadaljevanju seje navzočim obrazložil, kako poteka do sedaj v obratih TOZD Talilnice usposabljanje in proučevanje delavcev na delovnih mestih. V smislu 40. in 43. člena samoupravnega sporazuma o varstvu pri delu, je potrebno vsakega novosprejetega delavca kot vsakega delavca, kateri se premešča iz enega na drugo delovno mesto, predhodno usposobiti za pravilno in varno delo. Ugotovljeno je bilo, da usposabljanje poteka na nekaterih delovnih mestih precej zadovoljivo, druge pa je rezultat slabši. Zato je odbor za kadre in medsebojna razmerja zavzel enotno stališče, da bo v smislu navedenih členov v bodoče obravnaval samo tiste predloge

obratovodstev za premeščitve in razporeditve delavcev, ki bodo predhodno usposobljeni za pravilno in varno delo na delovnem mestu. V zvezi s tem, pa je odbor zadalil tudi obratne personalke, da morajo izdelati spisek vseh tistih delavcev, ki še niso opravili potrebnih preizkusov znanja za delovno mesto, ki ga posamezni delavci zasedajo.

Odbor je v nadaljevanju obravnaval premeščitve in razporeditve delavcev po posameznih obratih.

V obratu plavž je bilo v času zadnje seje odbora 20. julija, sprejetih pet delavcev in premeščenih devet delavcev. Novosprejetih delavcev so razporedili na začetna delovna mesta, kot so: II. delavec na livnem polju, posluževalec trakov I. faza izstresalec vagonov, itd.

V obratu martinarna je pridobilo lastnost delavca sedem delavcev, ki so bili razporejeni na naslednja delovna mesta: pomočnik pri SM peči, nakladalec starega železa, III. jamski pomočnik, pomočnik talilca SM peči. V tem obdobju pa so premeštili tudi tri delavce.

V elektro jeklarni je pridobil lastnost delavca samo en delavec, ki je bil razporejen na delovno mesto II. pomočnik talilca, premeštili pa so dva delavca na drugo delovno mesto.

V livarni so zabeležili samo dve premeščitvi med tem ko v obratu samotarna ni bilo izvedene nobene kadrovske spremembe.

Med vlogami za ponovni sprejem na delo v obrate TOZD Talilnice je odbor nekatere zaradi neizpolnjevanja pogojev zavrnil, ugodno pa je rešil vloge za premeščitve v druge obrate TOZD Talilnic ali v druge TOZD.

MD

Železarski globus

IRAN

V kraju Ahvaz bodo zgradili nov obrat za proizvodnjo železove gobe. Dobavljali jo bodo železarnam iranske železarske družbe National Iranian Steel Industries Co. Investicijski stroški za ta obrat bodo znašali 250 milijonov dolarjev. Vso opremo zanj bo dobavilo podjetje Foster Wheel iz ZDA.

PREGLED SESTANKOV SDS

V prejšnji številki ŽELEZARJA smo objavili, da je bilo v avgustu zelo malo sestankov samoupravnih delovnih skupin. Navedli smo tudi skupine, ki so sestanki v avgustu imele, seveda po naši evidenci, ki jo vodimo na podlagi sprejetih zapisnikov. Ta podatek popravljamo, ker smo naknadno sprejeli še nekaj zapisnikov samoupravnih delovnih skupin in sicer: obratovodstva valjarne 2400, adjustaža valjarne 2400/1, adjustaža žičarne, strojno vzdrževanje jeklarne 1 in 2, elektro vzdrževanje Bela 1, vozovna in lokomotivska delavnica transporta. Tako smo v minulem tednu sprejeli zapisnike naslednjih samoupravnih delovnih skupin:

VALJARNA 2400

Sprejeli smo zapisnike samoupravnih delovnih skupin obratovodstva, proge 2400/1 in 2, adjustaže 2400/1 in 2 ter odpreme. Vse te skupine so obravnavale polletno poročilo o poslovanju in obratno problematiko. Posebnih pripomb niso imeli razen samoupravni delovni skupini obratovodstva in

odpreme na izredno kopičenje zaloge pločevine »razni formati«, ki vežejo znatna sredstva, zavzemajo prostor, potrebno je dodatno delo s prekladanjem in ovirajo odpremo pločevine po naročilu.

ŽIČARNA

Sprejeli smo zaostali zapisnik adjustaže žičarne in zapisnik sestanka patentirnice 2 s prejšnjega tedna. Obe skupini sta obravnavali ista vprašanja kot skupine, ki so se sestale v avgustu. Posebnih pripomb tudi ti dve skupini nista imeli.

STROJNO VZDRŽEVANJE

V strojnem vzdrževanju sta imeli skupni sestanek samoupravni delovni skupini strojno vzdrževanje jeklarne 1 in 2, obravnavali pa sta remonte v septembru, problematiko oddelka, krvodajalsko akcijo in posojilo za ceste. Posebnih pripomb niso imeli, ugotovili pa so, da se dežurni ne menjajo na delovnih mestih, kar bi se morali glede na pomembnost tega delovnega mesta, saj bi se lahko zgodilo, da jeklarne ostane brez dežurnega. Ugotovili so tudi dobro delo in prizadevanje ključavničarjev ob remontu 3. SM peči in menili, da bi tako morali pristopiti k vsakemu remontu tudi v bodoče.

ELEKTRO VZDRŽEVANJE

V elektro vzdrževanju je imela sestanek le skupina EV Bela 1, ki je obravnavala izvajanje akcijskega programa, delov-

no disciplino in problematiko vzdrževanja. Ugotovili so, da poleg pomlajene delovne skupine otežujejo vzdrževanje še nekateri nevestni posamezniki s svojim malomarnim delom na napravah. Pri tem so izrekli nekaj kritičnih pripomb na delo žerjavovodij adjustaže bluminga. Zaradi slabega ozvočenja pride večkrat do nepotrebnega zastaja, zato skupina predlaga, da se zvočenje obnovi v vseh treh halah tako, da bo možno slišati objave na slehernem mestu. Predlagajo tudi, da naj se ponovno organizirajo tečaji o napravah v valjarni Bela, ki naj bo teoretičen in praktičen.

TRANSPORT

Prejeli smo dva zaostala zapisnika vozovne in lokomotivske delavnice, ki sta enako, kot ostali dve skupini oddelka za vzdrževanje transportnih naprav obravnavali akcijski program in posojilo za ceste. Posebnih pripomb skupini nista imeli.

HLADNA VALJARNA BELA

Samoupravna delovna skupina obratovodstvo je obravnavala sklepe novo organiziranih temeljnih organizacij v sklopu železarne in sklenila enoglasno, da nihče ne bo nasprotoval organiziranju novih temeljnih organizacij in ne začel spora pri sodišču združenega dela.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje — Milan Polak

BOLJ OPTIMISTIČNO V NOVO MANDATNO OBDOBJE

V petek, 3. septembra je bila redna seja predsedstva koordinacijskega sveta ZSMS Železarne. V osrednji točki dnevnega reda so člani ocenjevali delo v preteklem enoletnem obdobju ter obravnavali priprave na bližnje volitve novih organov ZSMS.

Pri ocenjevanju dela v preteklem enoletnem obdobju so bili zelo kritični, predvsem so bile poudarjene napake in slabosti, ki so najbolj vplivale na neuspešnost posameznih akcij koordinacijskega sveta. Člani predsedstva so se odločno zavzeli, da je treba enkrat dokončno obračunati s staro prakso ter začeti graditi bolj trdne temelje mladinske organizacije v našem kolektivu. Optimizem na petkovi seji in delno tudi že konkretni predlogi za izboljšanje sedanjega stanja dajejo upanje, da bo prihodnje mandatno obdobje za mlade železarje bolj uspešno.

Nada Dejak, predsednica komisije za idejnopolično delo je navzoče seznanila s programom idejnopoličnega izobraževanja v prihodnje.

14. SEPTEMBRA PROGRAMSKA IN VOLILNA SEJA OK ZSMS JESENICE

V torek, 14. septembra bo ob 17. uri v spodnjih prostorih restavracije Kazina programska in volilna seja občinske konference ZSMS Jesenice za mandatno obdobje 1976-78. Dnevni red za to sejo vsebuje sedem pomembnih točk. Med njimi bodo navzoči poslušali poročilo in oceno dela občinske konference ZSMS in njenih organov v preteklem mandatnem obdobju, finančno poročilo za osem mesecev letošnjega leta in referat o programski usmeritvi občinske organizacije ZSMS v prihodnjih dveh letih.

V drugem delu bodo delegati razpravljali o programu dela OK ZSMS za obdobje 1976-78, poslušali poročilo nadzornega odbora, na koncu seje pa bodo razrešili dosedanje organe OK ZSMS in izvolili nove.

Volilne in programske seje se bodo udeležili delegati vseh osnovnih organizacij ZSMS, kolektivnih članov in posameznih organov konference. Vse osnovne organizacije ZSMS in kolektivne članke občinske konference ZSMS opozarja, da razpravljajo o vseh materialih, ki so jih že prejeli in da na sejo pridejo pripravljeni.

SREČANJE BRIGADIRJEV V KAMPU ŠRANC

Občinska konferenca ZSMS Jesenice pripravlja v petek, 10. septembra ob 17. uri v kampu Šranc srečanje brigadirjev, ki so letos sodelovali na zveznih in republiških mladinskih delovnih akcijah. Po uvodnem govoru predsednice OK ZSMS bodo brigadirji predstavili letošnje mladinske delovne akcije na katerih so sodelovali, sledilo pa bo srečanje ob tabornem ognju. Poleg brigadirjev se bodo srečanja udeležili predstavniki OK ZSMS in drugih družbenopolitičnih organizacij, brigadirji veterani, mladi iz delovnih kolektivov, dijaki in študenti.

sekretar koordinacijskega sveta Roman Kosmač pa o nadaljnjih akcijah in usmeritvi sveta v prihodnjem mandatnem obdobju. V teh dneh bodo programe pripravili tudi predstavniki ostalih komisij ter kadrovske izpopolnitve sestav posameznih komisij.

MOJA UDELEŽBA NA MDA

»MODRO OKO '76«

Že v nekaj zadnjih številkih Železarja berem o vtisih naših mladincev z letošnjih mladinskih delovnih akcij, zato sem se tudi jaz odločil, da napišem nekaj o moji udeležbi na mladinski delovni akciji »Modro oko '76«. Za razliko od ostalih delovnih akcij, katerih se je udeležilo po več mladincev iz naše železarne, sem bil jaz mladinec iz železarne Jesenice na tej delovni akciji. Bil sem član brigade Norbert Veber, katero je sestavljalo štirideset mladincev iz združenih jugoslovanskih železarn. Ta brigada je bila letos organizirana že tretjič, vendar smo brigadirji delovnih organizacij sestavljene organizacije združenega dela Slovenske železarne letos sodelovali prvič, kakor tudi Jadranska železarna iz Splita, manjkali pa so predstavniki železarne Skopje, ki iz neznanih vzrokov niso prišli.

Letošnji organizator brigade Norbert Veber je bila železarna Sisak, katera je dala tudi največ brigadirjev (osem), vse ostale železarne so dale po šest. Slovenske železarne, pa skupaj tudi šest. Zbrali smo se v Sisku, kjer smo bili en dan gostje tamkašnje železarne. Čeprav smo bili zbrani z vseh koncev Jugoslavije, smo se kar hitro seznanili, nekateri pa so se poznali že od prej, saj so od leta 1974 prihajali v »železarsko« brigado.

Po ogledu železarne Sisak in mesta ter po skupni večerji, smo se odpravili z vlakom do Splita, od tam pa z ladjo do Korčule, kjer poteka mladinska delovna akcija »Modro oko«. Že na ladji smo se seznanili z brigadirji brigad iz Mladeni, Stojanovič iz Zagreba in Šibenski heroji iz Šibenika, ki sta skupaj z našo brigado delali v prvi izmeni letošnje akcije.

Po kratkem postanku v Korčuli smo se s trajektom odpravili na polotok Pelješac, v mesto Orebič, kjer je bilo naše naselje in tudi delovišče. Delali smo na regionalnem vodovodu Neretva-Pelješac-Korčula, ki bo prebivalce otoka Korčula oskrboval z vodo preko vsega leta, medtem ko so do sedaj pili deževnico, v sušnih obdobjih pa so jim vodo dovažali z ladjami s kopnega.

Pri kopanju kanalov za vodovod smo delali po šest ur na dan, to pa seveda ni bilo vse, saj smo kot prva izmena morali postaviti kompletno naselje, razen tega pa je bila edina naša brigada vsaj nekoliko »strokovna«, medtem ko sta bili ostali dve sestavljeni iz šolske mladine. Tako nam je prostega časa ostalo zelo malo, tega pa so le nekateri porabili za kopanje v morju, drugi pa smo oblikovali stenski časopis, pripravljali prireditve ali organizirali razna predavanja.

Kljub napornemu delu pa smo v poprečju dosegali 206 % dnevne norme, največ od vseh treh brigad. Naša brigada je postala sedemkrat udarna, 25 brigadirjev je dobilo značke in

Na petkovi seji so člani predsedstva tudi sklenili, da bo v četrtek, 9. septembra programska in volilna seja koordinacijskega sveta ZSMS Železarne. Na seji bo podana ocena dela v preteklem obdobju, delegati koordinacijskega sveta pa bodo razpravljali in potrdili akcijski program za prihodnje dveletno obdobje, izvedene pa bodo tudi nadomestne volitve nekaterih članov predsedstva koordinacijskega sveta.

naziv udarnika, od tega so trije dvakratni udarniki, štirje so poleg značke dobili tudi priznanje. 13 brigadirjev pa je dobilo priznanje. Razen tega pa je naša brigada prejela tudi najvišje priznanje, trak korčulanskega odreda.

Razen tega, da smo na delovni akciji spoznali nove prijatelje iz vse Jugoslavije, samo še enkrat dokazali kako čvrsta sta bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti, še posebej v naši brigadi, v kateri so bili brigadirji vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti.

V Orebiču so nas tudi obiskali predstavniki železarne Sisak, Smederevo, Zenica in Nikšić ter rudnika IEK Kostolac, katerih delavci so tudi sodelovali v brigadi Norbert Veber. Predstavniki železarne Nikšić so nas povabili v septembru pet dni v goste njihovi železarini, kar smo vsi z veseljem sprejeli. Ta železarna bo namreč prihodnje leto tudi organizator brigade Norbert Veber, in vsi smo obljubili, da v kolikor se ne sestanemo že septembra v Nikšiću, se bomo prihodnje leto ob ponovnem začetku mladinskih delovnih akcij. Moja želja pa je, da nas gre prihodnje leto v »železarsko« brigado iz Jesenic več, saj je letos edino naša železarna poslala samo enega brigadirja.

MARKSISTIČNI KROŽKI

Pri obravnavanju nalog ZSMS v krajevnih skupnostih, prav gotovo ne moremo mimo vprašanja marksističnega izobraževanja, ki je za mlado generacijo še kako pomembno. Ena izmed oblik spoznavanja marksizma so prav gotovo marksistični krožki, ki pa še niso povsem zaživeli. V nekaterih krajevnih skupnostih jeseniške občine sicer obstajajo, žal pa jim mladi posvečajo premalo pozornosti. Ukvarjajo se predvsem s prostorsko stisko, s pomanjkanjem ustrezne literature in ustreznih predavateljev.

Te probleme bi se dalo kar hitro odpraviti, če bi se mladinske organizacije, oziroma ustrezne komisije za marksistično vzgojo povežale z osnovnimi organizacijami Zveze komunistov in krajevnimi organizacijami SZDL. Prav ti dve organizaciji bi morali mladim na tem področju veliko pomagati. S takšno povezavo bi marksistični krožki, kot oblika marksističnega izobraževanja zaživeli in dobili svojo pravo vlogo.

Marksiistični krožki, ki delujejo tudi po šolah, bodo morali delovati na podlagi preudarno pripravljenih programov, ki bi morali izhajati iz konkretne družbene prakse. Tako zastavljeno delo bi imelo velik pomen pri oblikovanju mlade socialistične samoupravne osebnosti bodočega ustvarjalca materialnih dobrin in seveda samoupravljalca.

Jože Žerdin

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

NENEHNA KREPITEV VARNOSTNE KULTURE IN SAMOZAŠČITE

Prav tako je znano, da se močni potresi skoraj vedno pojavljajo v več zaporednih sunkih, ki si sledijo v krajših ali daljših presledkih. Pritem so posledice naslednjih sunkov po navadi hujše od posledic prvega sunka. Zatorej moramo takoj, ko minejo prvi potresni sunki, po najkrajši poti zapustiti stanovanje in hišo. Pri tem naj ne bi nikdar tratili časa z oblačenjem ali iskanjem raznih reči ali predmetov, ker bi se nam to utegnilo maščevati ob naslednjem sunku.

ZAŠČITNI UKREPI OB POVODNJI so odvisni od tega, kako in zakaj je prišlo do nje. Poplave, ki nastanejo zaradi dolgotrajnega deževja ali naglega taljenja snega, ne nastanejo nepričakovano. Tedaj reke in potoki naraščajo počasi in ko so njihova korita polna, voda prestopi bregove. Tako imajo ljudje tedaj vselej dovolj časa, da se umaknejo na varno in da s seboj vzamejo tudi živino in del premoženja.

Drugače pa je treba ravnati ob izredno močnih nalivih ali ko se podre vodna pregraja oziroma jez. Tedaj nastane poplava zelo hitro, tako da ne preostane veliko časa in torej nimamo časa misliti na kaj več kot na rešitev golega lastnega življenja in življenja najbližjih svojcev. Zato se je treba s tako ogroženega predela umakniti čim prej in po najkrajši poti na varno.

Ob počasnem naraščanju voda pa morajo občani in delovni ljudje, če je to potrebno, v okviru samozaščite sodelovati tudi pri utrjevanju in izpopolnjevanju varovalnih nasipov ob rekah.

Podobno je treba ravnati tudi ob zemeljskem plazju. Če se plaz pomika počasi, bomo lahko pred njim umaknili vse premoženje. Če pa drsi hitro, je treba poskrbeti za lastno evakuacijo, za evakuacijo najbližjih in tistih, ki se sami ne morejo umakniti, ter še za umik dragocenosti.

OB VISOKEM SNEGU je treba v okviru samozaščite poskrbeti predvsem za odstranitev snega s streh stanovanjskih hiš, gospodarskih in drugih poslopij, da se ne bi podrle pod njegovo težo, in za odstranjevanje snega s sadnega drevja.

PRED POŽAROM se lahko najbolje zavarujemo z ustreznimi preventivnimi ukrepi, tako da do njega sploh ne pride. Toda ti ukrepi so zelo različni od tega, ali gre za stanovanje, za gospodarsko poslopje, delovno mesto, gozd itd. Požari povzročijo vsako leto naši skupnosti in posameznikom veliko škodo, ki jo lahko zmanjšujemo predvsem tako, da se bo vsakdo seznanil s preventivnimi ukrepi in se bo tudi ravnal po njih. Od dobre samozaščite imamo lahko prav na tem področju velike koristi.

Moralna in človečanska dolžnost vsakogar, ki je opazil, da grozi nevarnost kakršnekoli nesreče, v kateri so ogroženi ljudje ali imetje je, da nesrečo prepreči sam, če mu je to le mogoče, sicer pa o nevarnosti kar najhitreje obvesti najbližjo postajo milice ali kak drug pristojen organ.

Reševanje v okviru samozaščite ob naravnih in drugih hudih nesrečah je odvisno od vrste nesreče in oblike ogroženosti bodisi ljudi ali imetja. Ob hudi prometni nesreči ali potresu je najnujnejše, da se iz razbitin vozil oziroma ruševin hiš čim prej rešijo ljudje, ter da se jim čim hitreje da prva pomoč. Ob potresu je treba prav tako hitro pogasiti morebitne začetne požare, ki so nastali zato, ker so bile poškodovane električne ali plinske napeljave, peči oziroma dimniki. Iz ruševin pa je treba rešiti tudi premoženje.

Reševanje ljudi in premoženja, ki so ostali na poplavljenem ozemlju, je ob deročih vodah zelo nevarno. Zato je treba to nalogo prepustiti dobro izurjeni reševalni enoti. Dolžnost vsakega, ki opazi oziroma ugotovi, da so na poplavljenem ozemlju še ogroženi ljudje, pa je, da o tem obvesti najbližjo štab za civilno zaščito.

Ob požaru pa je dolžnost vsakogar, da ga skuša najprej sam pogasiti, ne glede na to, ali gori kje v stanovanju ali kje drugje v stanovanjski hiši, na gospodarskem ali drugem objektu, v gozdu ali kjerkoli. Če pa ugotovi, da se mu to ne bo posrečilo, je dolžan o požaru najhitreje obvestiti najbližje gasilce ali postajo milice.

To so le nekatere najpomembnejše naloge občanov in delovnih ljudi v okviru samozaščite ob naravnih in drugih hudih nesrečah. Občani in delovni ljudje lahko torej, kot smo videli, izredno veliko storijo v izjemnih razmerah vojne ter ob naravnih in drugih hudih nesrečah za zaščito in reševanje lastnih življenj, življenj drugih in imetja.

Vendar je nujno ob tem posebej poudariti, da bi bila vsaka težnja, da bi s samozaščito nadomestili enote civilne zaščite, posebej pa specializirane, zelo škodljiva za pripravljenost civilne zaščite in celotne skupnosti za učinkovito ukrepanje v raznih izrednih razmerah. To poudarjamo zato, ker ponekod so takšne tendence.

(se nadaljuje)

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

Metanol – imenovan tudi metil-alkohol, je najenostavnejši alkohol. To je brezbarvna tekočina, enakega vonja kot običajni alkohol z vreliščem pri 64,5 stopinj Celzija. Do obdobja dvajsetih let so ga izdelovali samo s pomočjo suhe destilacije lesa. Nato so ga pričeli izdelovati iz vodnega plina, danes ga lahko izdelujejo iz zemeljskega plina in tudi iz premoga. Največ ga uporabljajo v kemični industriji. Znan je tudi avtomobilistom kot dodatek sredstvom za hlajenje motorja, da voda pozimi ne zmrzne (antifriz). Je izredno strupen.

Metanol postaja vedno bolj zanimiv tudi kot nova vrsta goriva. Zaenkrat je do njegove uporabe v ta namen še precej daleč. Ima pa precejšnje možnosti v eventualni bodoči energetski krizi.

Sedanje zanimanje za metanol je povezano s tem, da ga ni težko prevažati in uskladiščiti. Poleg tega pa ima nekatere željene lastnosti goriva, ki ga je mogoče proizvajati iz različnih organskih materialov. Mednje štejemo: premog, zemeljski plin, nafto in celo nekatere odpadke organskega izvora.

Današnja svetovna proizvodnja metanola se giblje okrog 13 milij. ton. Samo ZDA so leta 1974 proizvedle 3,6 milij. ton metanola. Pariški inštitut za industrijske študije in kooperacijo (BEICIP), ki je del pariškega inštituta za nafto, je naredil študijo o potrebah po metanolu v prihodnosti. Po tej študiji bo konvencionalna svetovna letna potreba metanola narasla leta 1985 na 17 milij. ton.

Če pa bodo uporabljali metanol tudi v druge namene, predvsem kot gorivo, bo leta 1985 narasla poraba metanola na najmanj 95 oziroma največ 200 milij. ton. To je seveda odvisno od tega, kako se bo njegova poraba v svetu uveljavila.

Da bi lahko poraba metanola tako narasla, bo potrebno zgraditi tudi nove tovarne za njegovo proizvodnjo. Prva taka

nova tovarna ne bo mogla pričeti z redno proizvodnjo pred letom 1980. Proizvodnja naj bi znašala okrog 5.000 ton dnevno. Da bi do leta 1985 povečali proizvodne zmogljivosti tovarn za pridobivanje metanola, bi morali v svetu zgraditi dvanajst takih tovarn. Investicijski stroški zanje bi znašali okrog devet milijard dolarjev.

Ideja o tako velikih tovarnah za pridobivanje metanola je prišla iz ZDA. Povod zanjo je pomanjkanje zemeljskega plina v tej državi in veliko število podjetij, ki se ukvarjajo s

parametrov je razdalja nahajališča zemeljskega plina od uporabnika.

V bližnji preteklosti so pripravili mnogo načrtov o pridobivanju metanola iz zemeljskega plina in o njegovem transportiranju. Najboljši pa je danes nedvomno projekt, ki ga bo skupaj s partnerji iz Saudske Arabije izvedla ameriška družba Houston National Gas.

Za metanol so se začeli bolj zanimati ob naftni krizi leta 1973. To pa je najbolj spodbudilo to, da bi ga v ZDA lahko proizvajali iz domačega premoga. Za to pa bi lahko uporabili že obstoječo tehnologijo.

S tem načrtom so se ukvarjale tri velike družbe Lurgi, Koppers-Totzek in Winkler. Iz premoga proizvedejo sintetični plin, ki ga sestavljata ogljikov monoksid in vodik. Za proizvodnjo metanola iz sintetičnega plina uporabijo isti postopek kot je znan že do zdaj. Razlika je samo v tem, da namesto sintetičnega plina uporabljajo zemeljski plin. Že sedaj znan način je možno uporabiti tudi pri čiščenju tako proizvedenega metanola. Vendar bo to čiščenje v glavnem nepotrebno za večino namenov uporabe metanola kot goriva. Zato bodo v bodoče lahko imeovali takšno vrsto goriva kot metilno gorivo.

Metanol lahko uporabljamo kot gorivo v različne namene. Izgoreva čisto, brez pravih dimnih plinov in ima ugodno število oktanov ter druge lastnosti dobrega goriva za avtomobile. Zato je lahko razumljivo zakaj ga imenujejo strokovnjaki kar gorivo prihodnosti. Ima tudi nekatere slabe lastnosti, obstaja pa tudi nekaj vprašanj na katere še niso našli odgovora.

METANOL – GORIVO PRIHODNOSTI

transportom utekočinjenega zemeljskega plina. Strokovnjaki v ZDA so prišli do spoznanja, da bi bilo z ozirom na transportne stroške ceneje, če bi v bližini nahajališč zemeljskega plina iz njega pridobili metanol in nato le-tega transportirali do porabnikov v ZDA. Metanol bi nato uporabili kot gorivo, lahko pa bi ga tudi ponovno uplinjali v metan (to je zemeljski plin brez primesi).

Težko je verjeti, da je ekonomsko upravičena proizvodnja utekočinjenega zemeljskega plina iz metanola. Res pa je tudi, da je transport metanola precej cenejši, kot transport utekočinjenega zemeljskega plina. Odgovor na to, kaj je resnično ceneje, bo dala šele natančnejša študija. Eden od odločilnih

DOVOLJ KRITIČNO, VENDAR PREMALO SAMOKRITIČNO

(Nadaljevanje s 1. strani)

samoupravnih poteh filtrirajo, spreminjajo ali celo zadržijo. Zakaj, se je spraševal sekretar, še vedno ne obravnavamo nastale kritične situacije in ne informiramo zaposlenih o resničnem stanju, nasprotno, vse to poskušamo nekako prikriti in opravičevati z navideznimi opravičili v upanju, da se bo že nekako urejilo. Nujno je, da o vsem tem spregovorimo odkrito in kritično, kajti le tako bomo zainteresirali vse zaposlene, da se bodo bolj zavzeli za reševanje sedanjih slabosti. Premagati moramo mišljenje, da je vsako obravnavanje in razčiščevanje napak že ocenjevanje in kritika dela posameznikov. To je le iskanje boljših, bolj sprejemljivih rešitev posameznih problemov.

Sekretar je zatem omenjal določila v osnovni zakon o združenem delu, ki govorijo o pravicah in dolžnostih delavca na področju obveščnosti, zatem pa je prešel na vprašanja akcijskega programa, ki smo ga v Železarni sprejeli, da bi prišli do boljših rezultatov. Ker se akcijski programi ne uresničujejo, odnosno tečejo delo ni tako, da bi zagotavljalo boljše delovne rezultate, je nujno, je poudaril govornik, da se na konferenci dogovorimo o ukrepih, ki so v tej situaciji potrebni.

Žitnik je nadaljeval, da je še vedno prisotna stara napaka, da se v tovarni dogovorimo eno, delamo pa drugo in da so posameznikom kaj malo mar skupni programi in interesi. Med temi posamezniki pa so tudi nekateri člani Zveze komunistov. Ti posamezniki si iščejo svojo pot, postavljajo si svoje naloge, ki v tej situaciji nimajo nobenega pomena. Nasprotno, tako ravnanje še ostale odvrača od aktualnih nalog in problemov. Govornik je pri tem omenil obsežno nalogo pri prekatégorizaciji delovnih mest, ki je zahtevala precejšnjo angažiranost posameznikov, v zadnjem času pa tudi samoupravnih delovnih skupin in družbenopolitičnih organizacij v obratih, ki pa po njegovem mnenju glede na rezultate dela in finančno stanje podjetja ter vsebino novega zakona o združenem delu, nima nobene osnove. Ponovno je povečana tudi aktivnost po vprašanju premakljivega delovnega časa v nekaterih sektorjih skupnih služb, čeprav smo se o tem že dovolj jasno opredelili.

Nasprotno, je razmišljal sekretar, pa so pred nami naloge, ki neposredno vnašajo kritike napak, namesto da bi se o njih odkritosrčno pogovorili z namenom da jih odpravimo in izboljšamo svoje delo. Tudi odgovornost večine vodstvenega kadra od delovodij navzgor se je bistveno zmanjšala in zato ni čudno, je menil, da nam dogovorjene akcije v Železarni ne uspevajo. Pasivnost in odsotnost vodstvenega kadra pa se odraža v slabi delovni disciplini, manjši prisotnosti pri delu, slabi kvaliteti dela, povečanju okvar pri delu, razen tega pa se povečuje prilaščanje in uporaba družbenega premoženja v privatne namene in podobno.

Sekretar Žitnik se je v svojem uvodnem razmišljanju še enkrat dotaknil prikrivanja napak, namesto da bi se o njih odkritosrčno pogovorili z namenom da jih odpravimo in izboljšamo svoje delo. Tudi odgovornost večine vodstvenega kadra od delovodij navzgor se je bistveno zmanjšala in zato ni čudno, je menil, da nam dogovorjene akcije v Železarni ne uspevajo. Pasivnost in odsotnost vodstvenega kadra pa se odraža v slabi delovni disciplini, manjši prisotnosti pri delu, slabi kvaliteti dela, povečanju okvar pri delu, razen tega pa se povečuje prilaščanje in uporaba družbenega premoženja v privatne namene in podobno.

Ob sklepu svojega uvodnega govora je sekretar dejal, da so med drugim dokaz takega ponašanja tudi številne reklamacije, pri čemer je navedel le letošnjih nekaj največjih. Pri štirinajstih večjih reklamacijah, smo kupcem za 647 ton reklamiranega materiala morali priznati tri milijone 986.589 dinarjev, v postopku pa je še pet večjih reklamacij za 174 ton naše proizvodnje. Res da se bo priznani znesek zmanjšal, ker bomo reklamirano proizvodnjo ceneje prodali ali dodelali ali predelali, pa vendar to predstavlja v poslovnem pogledu veliko negativno postavko.

Poleg tega kar sem navedel v referatu in gradiva, ki so ga delegati prejeli z vabilom menim, da je podana osnova za konkretno razpravo, iz katere bo potrebno izoblikovati tudi ustrezne sklepe, je zaključil sekretar Žitnik. (Gradivo, ki so ga prejeli delegati konference ZK smo v celoti objavili v 34. številki Železarnja, 2. septembra. Pr.p.ur.)

DEVETNAJST RAZPRAVLJALCEV ODKRIL OŠTEVILNE SLABOSTI IN DALO MNOGO POBUD

V razpravi, ki je sledila, je sodelovalo devetnajst delegatov, ki so v večini primerov dovolj kritično spregovorili o številnih negativnih spregledanih sedanjega razvoja in dali tudi številne pobude za premagovanje različnih negativnih pojavov. Z njihovih razprav v nadaljevanju

povzemamo osnovne misli, o katerih so spregovorili.

JANEZ TUŠAR je najprej spregovoril o pojavih slabega korištenja delovnega časa. Menil je, da običajno med negativne pojave uvrščamo samo nedovoljene in predčasne izhode ter razne nakupe med delovnim časom, medtem ko druge pojave, ki prav tako povzročajo neučinkovitost na delovnem mestu, običajno ne obravnavamo. Med temi pa so prav tako: samo fizična prisotnost na delovnem mestu, sestanki, spoštovanje oziroma nespoštovanje prioritete nalog, slabo vodenje, premajhna dinamičnost pri premeščanju delavcev, slaba realizacija plana dopustov in podobno.

Se prav posebno je govornik izpostavil vprašanje obnašanja do delovnih obveznosti. Dejal je, da so izdelki nekaterih strokovnih služb nekalitetni in nestrokovni, da smo preveč ležerni pri samoupravnih reorganizacijah Železarn oziroma oblikovanju novih temeljnih organizacij združenega dela. Doslej nam še ni uspelo izdelati prepotrebnih sistemov, ki jih potrebujemo pri kadrovanju, napredovanju in izobraževanju, predvsem, pa je menil, nam manjka nova sistemizacija delovnih mest. Omenjal je tudi primere, ko v Železarni dajemo priporočila za najrazličnejše smeri šolanja, čeprav nam je jasno, da delavcev teh smeri šolanja ne bomo potrebovali in v zvezi s tem soglašal s mislimi, ki so bile napisane v ugovoru 33. številke Železarnja. Podobno se nam dogaja s priporočili za udeležbo na različnih seminarjih, čeprav vemo, da so sredstva za te namene omejena in lahko se nam zgodi, da nam bo za aktualne seminarje zmanjkalo denarja.

Govornik je v nadaljevanju kritiziral nespoštovanje zakonskih določil ob istočasnem tarnanju, da v pogledu disciplinske odgovornosti ne moremo storiti ničesar. Kot neodgovorno početje je omenjal primere ponovnega sprejema delavca, ki je samovoljno zapustil delovno organizacijo. V takih primerih morajo dati soglasja obrati, kjer so ti delavci prej delali, dogaja pa se, da je njihov odgovor nemalokrat: »Mi ga ne sprejemamo, lahko pa gre v drug obrat.« Govornik se je ob tem spraševal, če naj tako obnašanje pomeni odgovornost bodočih TOZD? Kot neodgovorno početje je omenjal primere ponovnega sprejema delavca, ki je samovoljno zapustil delovno organizacijo. V takih primerih morajo dati soglasja obrati, kjer so ti delavci prej delali, dogaja pa se, da je njihov odgovor nemalokrat: »Mi ga ne sprejemamo, lahko pa gre v drug obrat.«

Govornik je v nadaljevanju razmišljal o nagrajevanju, je naglasil, da imamo v akcijskem programu lepo napisano, da mora biti nagrajevanje pravično za vse, stimulatивно za posameznika in učinkovito za Železarno. Pri tem pa je poudaril, da teh načel ne bomo mogli realizirati vse dotlej, dokler ne bomo imeli stvarne sistemizacije delovnih mest, ki ne bo samo posnetek sedanjega stanja in dokler bo odgovorna služba uporabljala takšno metodologijo, kot jo uporabljala danes.

Janez Tušar je soglašal z ugovoritvijo, ki je zapisana v gradivu, ki so ga prejeli za sejo, namreč da okvir in vsebina nalog kadrovske funkcije terjata reorganizacijo kadrovske službe oziroma sektorja. Soglašal je, da ne smemo povečevati staleža v skupnih službah, čeprav povečevanje ni tako kritično kot je navedeno v gradivu, kajti povečevanje se predvsem nanaša na sektor novogradenj oziroma hladne valjarne Bela. Zaskrbljujoče pa je to, je menil govornik, da imajo skupne službe skoraj polovico tistih delavcev, ki so sicer že upokojeni, pa še delajo.

Ko je Tušar v nadaljevanju govoril o kadrih, ki jih premeščamo iz obratov, ki jih ukinjamo, je menil, da nam to ne gre najbolje od rok. Ustavljamo se zaradi tega, ker so delavci pri premeščanju zelo zahtevni in zaradi tega, ker smo pri ukinjanju obratov premalo odločni in odgovorne osebe ne dajo osnovnih podatkov, ki so delavcem kadrovskega sektorja potrebni za ustrezno akcijo.

V svoji razpravi je govornik tudi naglasil, da smo v Železarni res zagnali kadrovanje za varnostno službo, toda to po njegovem mnenju ni edini razlog, da imamo preslabo zaščitenost družbeno premoženje. Manjka nam tudi samoupravljalске zavesti, razen tega pa je s tem povezano tudi slabo delovanje disciplinskih komisij.

Precej pozornosti je govornik v svoji razpravi namenil tudi odsotnosti z dela, predvsem trem kategorijam – rednim dopustom, bolniški odsotnosti in izredno plačanim dopustom. V pogledu korištenja rednih letnih dopustov je menil, da smo v Železarni letos bolj uresničevali načrt, saj znaša indeks korištenja v prvem polletju v primerjavi z enakim obdobjem lani – 118. S tem pa seveda še ne smemo biti zadovoljni,

kajti to vprašanje se tesno povezuje z uresničevanjem družbenega in operativnega programa. Ugodno pa je ocenil dejstvo, da je zaustavljena ekspanzivnost izredno plačanih dopustov, ki so bili v prvem polletju doseženi z indeksom 99, v primerjavi z enakim obdobjem lani.

Posebno razveseljiva, je nadaljeval, pa sta indeksa bolezenske odsotnosti, saj znaša za bolezensko odsotnost do 30 dni – 78 in nad 30 dni – 75, v odnosu na prvo polletje lani. Seveda pa sta podatka lahko tudi zaskrbljujoča, ker se v tem pogledu kažejo tudi velika nihanja. Poudaril je, da imamo v Železarni od letošnjega marca dalje analitika bolnikov, ki naj ne bi samo kontroliral bolnikov, pač pa tudi prinašal podatke s terena – širšega bolnikovega okolja ter na ta način pomagati bolnikom in lečečim zdravnikom. Istočasno pa naj bi poskušal najti tudi zvezo med samoupravnimi delovnimi skupinami in zdravniki obratne ambulante.

V zadnjem delu svoje razprave je Janez Tušar govoril o izvajanju družbenega dogovora o kadrovski politiki v občini. Temeljni cilj tega dogovora je zmanjšati razkorak med dejansko in zahtevano izobrazbo na delovnih mestih, pri čemer, je menil govornik, v dveh letih od podpisa v občini nismo veliko naredili. Pri tem je Železarna na dobri poti, saj šola vrsto kadrov z rednim šolanjem in izobraževanjem ob delu, medtem ko v občini tega ni zaslediti. Raziskave kažejo, da so tiste delovne organizacije, ki imajo višji poprečni dohodek na zaposlenega, podelile manj kadrovskih stipendij. Od izboljšanja gospodarske situacije to za Železarno lahko pomeni, da bodo druge delovne organizacije ponovno vabile naše kadre. Svoje misli je govornik sklenil z ugovoritvijo, da so v Železarni na vidiku novi strokovni kadri in da le-ti ne bodo dobili ustreznih delovnih mest, če ne bomo izvedli ustreznih notranje prerazdelitve delovnih mest, kajti v pogledu šolske izobrazbe mnogi delavci ne zadovoljujejo zahtevam delovnega mesta.

STANE TORKAR je menil, da smo bili že večkrat v Železarni v težki situaciji in da smo z zavestnim delom prešli že mnoge težave. Poudaril je, da je v Železarni okrog 800 članov Zveze komunistov in če bi bili vsi tudi na delovnih mestih res komunisti, potem se danes najbrž ne bi srečevali s tolikšnimi negativnimi pojavi. Govoril je tudi o raznih upravičenih pa tudi neupravičenih dodatkih in pri tem dejal, da govorimo o dovolj kritični situaciji v Železarni ob relativno dobrih osebnih dohodkih, kar seveda ni logično. Razmišljal je tudi o tem, da na nekaterih področjih trošimo mnogo časa, medtem ko so rezultati nični, pri čemer je kot primer navajal premakljiv delovni čas. Omenjal je tudi kriterije kadrovanja in neupravičeno odsotnost ter problem zavlačevanja odhoda v pokoj, čeprav posamezniki izpolnjujejo vse pogoje. Menil je, da bi morali upokojenecem podaljševati delo v Železarni le v primerih, kadar jih resnično rabimo, ne pa zaradi nekih psevdohumanističnih ali psevdosocialnih razlogov.

BRANKO STARE je v svoji razpravi poudaril, da je organiziranost Zveze komunistov v Železarni tako zasnovana, da omogoča prisotnost komunistov na vseh območjih dela. Seveda pa je pri tem vprašanje, ko

liko smo komunisti res prisotni. Omenjal je obiske v osnovnih organizacijah Zveze komunistov v Železarni, pri čemer so naleteli na velike razlike v pogledu aktivnosti, poznavanja problemov, zrelega idejnopolitičnega presojanja in podobno. Menil je, da je tudi intenzivnost do skupnih nalog zelo različna, kakor tudi sama dejavnost v posameznih TOZD. Pri tem je kot primer navedel TOZD, ki ima za usklajevanje in dogovarjanje o skupnih akcijah koordinacijski odbor, ki ga sestavljajo predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij in vodstva TOZD. Govornik je naglasil, da je neposredni faktor uresničevanja akcijskega programa samoupravno delovanje. Ko je govoril o disciplini, je Branko Stare poudaril, da bi komunisti v tem pogledu morali biti za zgled. Tako pa se srečujemo s primeri, ko mnogi stojijo popolnoma ob strani vseh naših naporov.

STANKO PULEC je naprej govoril o številnih problemih, ki spremljajo hladno valjarno pri izpolnjevanju planskih obvez. Omenjal je tako notranje slabosti kot probleme, ki izhajajo iz predhodnih obratov. Pri tem je še posebno naglasil pomanjkanje naročil in razdrobljenost naročil ter večje zahteve kupcev tako v pogledu kvalitete, kakor embalaranja materiala. V obratu imajo težave s tem, da iz valjarne Bela dobivajo vložek v premajhnih težah, kar vpliva na premajhno izkoriščenost strojev, razen tega pa ne dobijo vedno naročenih količin vložka, ki večkrat tudi ne ustreza po kvaliteti. Obrat je že sprejel ustrezne ukrepe, nekaj pa je tudi stvari, je menil govornik, ki jih bo treba reševati v okviru Železarne, čeprav tudi v obratu ni bilo narejeno še vse. Med ukrepi, je dejal, sta najbolj izpostavljeni delovna in tehnološka disciplina. Poudaril je tudi, da bi moral vodilni kader od obrata navzgor bolj resno gledati na nadaljnji razvoj samoupravljanja. Menil je tudi, da se pri obravnavi akcijskih programov še vedno bolj gleda na zunanje probleme kot na notranje. Ko je govoril o kadrovskih vprašanjih in premeščanju delavcev v novo hladno valjarno, je tudi omenil pojav odhajanja delavcev iz proizvodnje v različne sektorje skupnih služb, medtem ko obratnih pojavov ne zasledimo. Omenjal je tudi primere pretiranega uživanja alkohola v Železarni, pri čemer je samokritično priznal, da je tudi sam tu in tam ob različnih prilikah zaužil manjše količine, vendar pa je menil, da je temu treba napovedati odločen boj. Sprašuje se, kako nek vodja lahko gleda svojega delavca, ki odhaja vinjen z dela.

IVAN TUŠAR je govoril o tem, da bi morali vzporedno s tem, ko govorimo o prevelikih TOZD, govoriti tudi o prevelikih obratih, ki jih obratovodje zaradi razsežnosti ne obvladajo. Ko je razmišljal o gospodarjenju, je menil, da stroški proizvodnje hitro naraščajo, ker se dogaja, kar smo danes popravili, da je naslednji dan znova polomljeno. Razen tega pa po njegovem mnenju posamezne naprave prehitro izločamo iz proizvodnje. Glede remontov je dejal, da so sicer planirani, včasih tudi zelo podrobno, vendar pa velikokrat ob pričetku del manjka rezervnih delov. Že pol leta, je menil govornik, govorimo o risavosti pločevine iz valjarne štekel, nihče pa se ne poglobi v vzroke. V zvezi s ka-

drovsko politiko se je spraševal, ali imamo kadre prav zaposlene, ker je vedno bolj pogost pojav, da delavci iz proizvodnje odhajajo v službe, razen tega pa bomo morali enkrat tudi odgovoriti, kdo je strokovnjak, ali tisti, ki se izkazuje z diplomom, ali tisti, ki pri delu izkazuje svoje znanje. Danes še vedno preveč ugotavljamo in premalo oziroma prepočasno ukrepamo, potrebno pa bo tudi na vseh nivojih zaostri odgovornost in delovno disciplino, je zaključil Ivan Tušar.

BRANKO ISKRA je menil, da bi morali pri raznih pojavih smelejše ukrepati in da se predlogi prepočasi uresničujejo. V zvezi z remontom je menil, da jih sicer izvajamo po programu, vendar se dogaja, ko se remont začne, da so peči polne, ali pa remont, ki je predviden za osem ur, se izvaja le šest ur, ali rezervni deli, narejeni v lastnih delavnicah, odstopajo od dimenzij, so pa tudi primeri, ko rezervni deli, ki se ne uporabijo, obležijo in podobno. Delavci mnogokrat ne vedo, s kakšno vrednostjo delajo. Menil je, da je to znak neodgovornega planiranja. Načel je tudi problem vstopne kontrole za material, ki ga prejemo od zunanjih firm in vprašanje popoldanskih in nočnih skupin ter njihove kontrole in izkoriščanja delovnega časa. Vse skupaj se po njegovem mnenju povezuje s problemom planiranja in organizacijo dela ter kontrolo, pri tem pa poudaril, da bi priprava dela morala biti prenešana k proizvodnji. Z zaostrevanjem delovne discipline, je sklenil svoje misli, bi morali zaostrevati povsod, tudi v pisarnah, volstveni delavci pa bi morali imeti boljšo evidenco nad svojim kadrom.

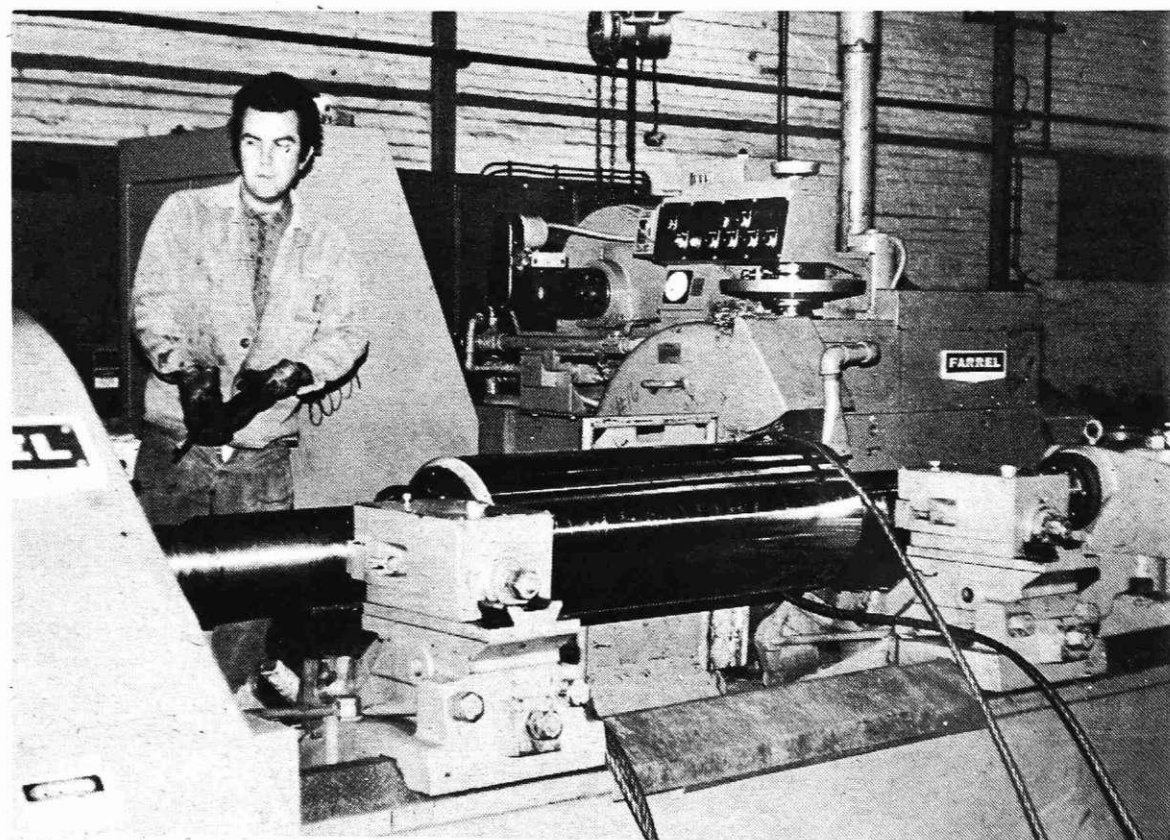
VLADO REPE je govoril o uvedbi ustreznih evidenc oziroma evidenčnega lista pri popravilih posameznih proizvodnih naprav oziroma posameznih delov. Tako pa se dogaja, da iz proizvodnje dostavijo v popravilo določen del, ga enostavno odložijo v delavnici in ko ga najdeš, ne veš, kaj je treba popraviti. Strojni del bi po njegovem mnenju moral biti opremljen z ustreznim evidenčnim listom z vsemi podatki in navedbo okvare, zapisom o popravilu in podpisom vzdrževalca, ki je okvaro popravil in podobno. Govornik je tudi menil, da prekatégorizacija, konkretno v vzdrževanju ni dosegla svojega namena.

STANE KOREN je v svojem izjavljanju dejal: »V zadnjem času smo priča pospešene izdelave zakonskih regulativov, ki naj bi med drugim združenemu delu omogočili, da nadomesti nekatere sedanje funkcije države. Danes imamo vrsto sprejetih ukrepov za stabilizacijo našega gospodarstva, ki med ostalim terja večjo komercializacijo poslovanja delovne organizacije in ji s tem tudi nalaga vedno večje odgovornosti. Službo prodaje moramo razumeti kot objektivnega predstavnika tržišča v naši delovni organizaciji, ki mora v prvi vrsti skrbeti za zadovoljevanje tržnih potreb, tako v kvalitativnih, dimenzijskih, kakor tudi v drugih oblikah naše proizvodne dejavnosti.

Pred službo prodaje se postavlja vrsta nalog, od katerih so najpomembnejše naslednje:

– da spremlja tržne dogodke in sistemske regulative,

– vrši izbor kupcev z realnim plačanjem in ustrezno strukturo svojih potreb,

Sodelavec pri novem brusilnem stroju v strugarni valjev na Beli

— da nenehno razvija in dopolnjuje oblike blagovnega prometa, kar naj bi po eni strani prispevalo k povečanju produktivnosti in ekonomičnosti naše proizvodnje ter po drugi strani pokrivalo realne potrebe našega tržišča.

Pri opravljanju svojih nalog sektor prodaje smatra, da današnji trenutek zahteva bolj resno povezavo s posameznimi TOZD, pri čemer bi morali imeti enotna stališča in cilje. Danes smo priča tudi porastu pritiska kupcev za čim bolj solidno poslovanje, pri čemer se najbolj vztraja na doslednem izvrševanju pogodbenih obveznosti, zlasti glede kvalitete in dobavnih rokov. Naši kupci nam plačujejo zamudne obresti za nepravočasno poravnavanje tekočih računov, obenem pa so vse bolj in bolj številni primeri kupcev, ki zahtevajo realizacijo pogodbenih penalov za nepravočasno realizacijo pogodbenih obveznosti. Tudi pri raznih kvalitativnih, dimenzijskih, količinskih ter drugih reklamacijah občutimo večjo ostrino kupcev in zahtevke za povrnitev škode.

Naše dosledno ali nedosledno izvrševanje pogodbenih obveznosti ima lahko negativne posledice celo pri sistemskih vprašanjih, zlasti pri uvozu jekla, ki nam lahko nanese dolgoročno škodo in težave. Smatramo, da samoupravni oblikovani plan prodaje mora biti obveza ne samo prodaje, pač pa tudi prizadetih proizvodnih TOZD.

Zato moramo stremeti k samoupravno razširjeni poslovni disciplini, ker je očitno, da dobri odnosi samo med vodilnimi delavci ne bi bili jamstvo za uspešno delo, čeprav ima tudi ta oblika povezave določene kvalitete. Sektor prodaje bi želel, da proizvodni TOZD objektivno prikaže pogoje tržišča in argumentira tako težave kakor tudi uspehe. V tej globji samoupravni povezavi sektor prodaje vidi sredstvo za doseganje neobhodne enotnosti tako v stališčih kot tudi v akcijah. Pri objektiviziranju neobhodne discipline in vnašanju tržnih objektivnih kriterijev za obnašanje tako prodaje kot tudi proizvodnih TOZD, bi bila tudi rešitev v oblikovanju sektorja prodaje v TOZD. Zato se bomo še naprej angažirali na dodelavi osnutka naše samoupravne preobrazbe v TOZD.

Imamo svoj akcijski program, ki je prilagojen novim pogojem trženja. Pri analiziranju izpolnjevanja akcijskega programa ugotavljamo, da se poglavitnih usmeritev pridržujemo.

sknega programa ugotavljamo, da se poglavitnih usmeritev pridržujemo.

ANDREJ KRAMAR je govoril o problemih vzdrževanja in doslednem spoštovanju sprejetih programov oziroma odstopanju od njih zato, ker izvenprogramsko vrnjamo razna izventovarniška popravila in zaradi tega zaostajajo domača naročila. V zvezi z bolniško odsotnostjo je menil, da bi to vprašanje bolj radikalno morali obravnavati že v sami obratni ambulanti. Poudaril je, da nismo proti opravičenim bolezenski odsotnosti, smo pa proti različnim prikrivanjem neupravičenih izostankov na račun bolovanja. Dejal je, da bi morali v Železarni ukiniti prodajo raznih artiklov, ki jih sami potrebujemo in zaključil, da bi morali mnogo bolj pripadati Železarni.

PETER ŽBONTAR je menil, da je pri različnih težavah, ki nastajajo v sektorju novogradenj tudi precej objektivnih oziroma opravičenih. Dejal je, da so v hladni valjarni Bela že formirane politične organizacije, ki že delujejo na novi samoupravni strukturi tako, da bodo s pričetkom obratovanja tudi že samoupravno organizirani. Gradivo sprejeto za sejo konference je ocenil kot konkretno izhodišče pri uresničevanju akcijskega programa in poudaril, da se običajno zelo dobro dogovorimo, vendar nam kasneje zmanjka kontinuiteta delovanja oziroma, da so misli običajno zelo kritične in dobro oblikovane, vendar pa temu ustrežno ne sledi akcijsko delovanje. Želim kritičnih in konstruktivnih pripomb, je sklenil svoje misli, vendar morajo biti izrečene takrat, ko je mogoče še ukrepati in stvari popraviti.

VALODI STOJAN je v svoji razpravi izhajal iz problematike jeklovleka oziroma dogovarjanja ob združevanju slovenskih železarn v sestavljeno organizacijo, ko je bil velik poudarek na delitvi dela oziroma proizvodnje med železarnami. Dejal je, da iz železarne Store, kljub dogovoru vložka ne dobijo, v domači železarni pa smo ukinili tretjo izmeno v valjarni na Javorniku, kar praktično pomeni, da je jeklovlek izgubil 600 ton vložka. Tako imajo iz domače valjarne zagotovljenega le 1.200 ton vložka, medtem ko ga rabijo 18.000 ton. Kritiziral je tudi primer, ko na eni strani ukinjamo težko fizično delo, na drugi strani pa ga uvajamo, kot je primer z izdelavo

diskov. Menil je tudi, da odnosi med službami in proizvodnjo niso najboljše in poudaril, da imamo v Železarni za vsa področja direktorje, le za proizvodnjo ga nimamo. Govoril je tudi o vzrokih reklamacij in zgrešenih šarž v jeklarni, kakor tudi o pojavih kvalitativnih zamešnjav ter o odgovornosti v zvezi s tem. Poudaril je, da tako kot vzdrževalci ne morejo uspešno opravljati popravil, če nimajo ustreznih rezervnih delov, tako tudi proizvodnja brez kvalitativnega vložka ne more izpolnjevati zahtev kupcev. Reševanje nekaterih vprašanj, kot je vprašanje nagrajevanja in nadaljnega razvoja samoupravljanja, po njegovem mnenju, preveč zavlačujemo, zato je potrebno, da se vsi komunisti v Železarni bolj prizadevamo za odstranjevanje različnih slabosti in redno opozarjamo nanje ter sklepe kontinuirano uresničujemo.

JOŽE NEUMAN je v svoji razpravi dal poudarka na uresničevanju zakona o združenem delu v Železarni, pri čemer je menil, da ne gre samo za nove pojme in nazive, temveč predvsem za novo vsebino delovanja. Pri tem pa morajo komunisti intenzivno sodelovati in ne bi smeli dovoljevati, da se sedanje napake prenašajo v novo samoupravno organiziranost. Razmišljal je tudi o premakljivem delovnem času in o odporu do njega, pri čemer je menil, da je PDC tudi dejavnik osvobodilnega delavca.

BORIS HAFNER je menil, da preveč govorimo samo o slabostih, medtem ko o vzrokih oziroma njihovih povzročiteljih ne razmišljamo dovolj. Pri tem je poudaril, da bi morali veliko bolj izpostavljati vprašanja vzgoje in izobraževanja, še posebno družbenopolitičnega, kulture in podobno, ki se neposredno povezujejo s številnimi negativnimi pojavi, o katerih govorimo. Menil je, da se v nekaterih primerih preveč zgledujemo po različnih vzhodnih teorijah in da bi morali bolj poglobljeno razmišljati o marksističnih politično ekonomskih vidikih razvoja.

JAKOB MEDJA je menil, da je za večino problemov kriv naš odnos do dela. Ko govorimo o kvalitetni problematiki, še preveč izhajamo iz neke zgrešene miselnosti, da je za domači trg vse dobro, medtem ko se običajno za izvoz bolj potrudimo. Poleg stroge tehnološke discipline, je nadaljeval, bi morali večjo skrb namenjati tudi vzdrževanju, vhodni

kontroli, predvsem pri rezervnih delih in seveda sami organiziranosti. Omenjal je primer površnosti pri prevzemu uvoženega varilnega praška in poudaril, da bi morali bolj razvijati neke vrste samokontrole.

TOMAŽ KAVČIČ je razmišljal o izpolnjevanju naročil, normiranih izpolnen, pri čemer je poudaril, da bi morali s konkretnimi številkami prikazovati tudi druge materialne stroške, ki podražujejo proizvodnjo, tako pa se ponavadi zaustavljamo samo pri izpolnjenih. Ko je govoril o težavah v valjarnah Bela, je dejal, da je bilo precej naših delavcev na praksi v tujini, da bi od tam prenesli razne tehnološke izkušnje, pa vendar v mnogih primerih še tipajo in iščejo najboljše rešitve. Tako je kot primer navedel zamenjavo valjev, pri čemer se sedaj nimajo nekega objektivnega časa za zamenjavo valjev. Menil je tudi, da je obdelava podatkov še zelo toga, le-ta bo nujno morala zajemati še nove pokazatelje, da bomo hitreje odkrivali svoje slabosti, pri reševanju teh pa bodo morale večjo pomoč nuditi tudi službe.

MARIJA VIČAR-ZUPANČIČEVA, sekretarka občinskega komiteja je dejala, da je razprava pokazala, da smo se v Železarni temeljito lotili vprašanj nadaljnega poglobljanja samouprave in da je bila razkrita celotna paleta problemov, ki so prisotni v tovarni. Podprla je tiste razprave, ki so poudarjale, da ni mogoče ločevati reševanja tekočih problemov od razvoja samoupravnih odnosov. To je enotno vprašanje in komunisti se morajo boriti, da razreševanje tehnoloških in drugih problemov povezujejo z razvojem samoupravnih odnosov. Poudarila je, da se komunisti morajo enotno boriti za uresničevanje dogovorjenih nalog in pri tem opozorila na dosledno uresničevanje sklepov pete seje centralnega komiteja ZKS. Menila je, da je v tem trenutku, ko je izredno veliko drugih aktualnih vprašanj in nalog, ki zahtevajo reševanje, razprava o premakljivem delovnem času neprimerna. Govorila je tudi v doslednem uresničevanju ustavnih določil in o odgovornosti komunistov na vodilnih položajih.

ŠTEFAN ŠČERBIČ, predsednik sindikata Železarne, je menil, da dovolj dobro poznamo vse negativne pojave in odstopanja v Železarni, manj pa poznamo orožje, s katerim

bi vse to odpravili. Razmišljal je tudi o vertikalnem in horizontalnem komuniciranju, čemur bi morali nameniti večjo pozornost. Poudaril je, da bi morala konferenca pomeniti začetek organizirane akcije za odstranjevanje slabosti in problemov. Dosedanja praksa v Železarni nam potrjuje, je nadaljeval, da smo v Železarni sposobni marsikaj narediti, če se enotno dogovorimo za skupno akcijo in pri tem omenjal primer jeklarjev in njihove obveze, da dosežejo 500.000 jekla. Omenjal je tudi kadrovske politike in odhajanje kadrov iz proizvodnih obratov v službe.

SREČKO MLINARIČ je poudaril, da se danes v slovenskem prostoru o Železarni sliši bolj malo, ali pa predvsem o negativnih pojavih, medtem ko je bila še pred nedavnim mnogim za zgled v mnogih pogledih. Vse to, o čemer je bilo govora na konferenci, bi moralo biti tudi predmet razprav tam, kjer se odloča, to je v delavskih svetih, ki bi morali stališča in sklepe te konference sprejeti tudi kot svojo obveznost pri uresničevanju akcijskih programov. Menil je, da osebni dohodki v Železarni niso majhni, toda zakaj ne bi bili z boljšim delom še višji, še boljši. Zakaj ne bi bil jeseniški železar tudi v bodoče revolucionarni pobudnik v razvoju samoupravljanja in na drugih področjih, kot je bil večkrat tudi v preteklosti, je zaključil svoje razmišljanje.

ANTON BURJA iz temeljne organizacije združenega dela Kovinoservis je govoril o uspehih in težavah te organizacije. Njegovo razpravo bomo objavili v prihodnji številki Železarja.

S tem je bila sklenjena razprava in imenovana delovna grupa za oblikovanje zaključkov, ki so že objavljeni v današnji številki.

Če smo v naslovu napisali, da je bila druga seja konference Zveze komunistov dovolj kritična in premalo samokritična, potem to pomeni, da so delegati zelo vsestransko in konkretno obravnavali probleme in negativne pojave v Železarni, medtem ko razen enega ali dveh razpravljalcev, ni bilo govora o tem, kako se komunisti oziroma osnovne organizacije ZK vključujejo v borbo za uresničevanje akcijskih programov. Le-te pa z 800 člani predstavljajo ogromno silo, ki mora biti na čelu uresničevanja akcijskih programov.

SKLEPI DRUGE SEJE KONFERENCE ZK ŽELEZARNE JESENICE Z DNE 2. SEPTEMBRA 1976

Ugotovitve stanja v Železarni, ki so bile objavljene v zadnji številki Železarja in so služile kot gradivo za razpravo na konferenci ZK, je konferenca v razpravi sprejela. Poleg tega gradiva pa iz konference izhajajo še naslednji zaključki:

1. Vodilni delavci morajo skupaj s političnimi organizacijami v obratih in službah, takoj pripraviti pregled sedanjega stanja in oblikovati ustrezne ukrepe za izboljšanje. Ukrepe morajo obravnavati in sprejeti SDS, za njihovo neizvrševanje pa morajo izvajati individualne sankcije.

2. Glede na to, da se posamezni sklepi samoupravnih organov ne izvajajo dosledno, predvsem tisti, ki imajo značaj dolgoročnega reševanja, opozarjamo predvsem člane samoupravnih organov, da morajo biti bolj dosledni pri ugotavljanju izpolnjevanja sprejetih sklepov.

3. O izvajanju sklepov dolgoročnega značaja, ki so pogojeni s finančnimi sredstvi, na katere vplivajo notranji in zunanji ekonomsko-gospodarski in tržni faktorji, morajo odgovorni delavci tekoče seznanjati o spremembah samoupravne organe.

4. Za uspešno poslovanje in doseganje dobrih delovnih rezultatov je neophodno potrebna resnična in pravočasna informacija o vseh neodtujljivih pravicah delavčevega odločanja. Zato obvezujemo vodstveni kader, da mesečno pripravlja analize o uspešnosti poslovanja posameznih delovnih področij za šestanke njihovih SDS. Poročila morajo obsegati predvsem: izvrševanje planov proizvodnje, materialne stroške, izpolne, kvaliteto, zastoje, reklamacije, kadrovske problematiko, osebne dohodke in podobno.

5. Vode SDS so dolžni tako pripravljene informacije obravnavati na sestankih SDS ter sprejeti ustrezne ukrepe za odpravo morebitnih napak in slabosti.

6. Nova samoupravna in poslovna organiziranost Železarne mora nujno upoštevati nove družbeno-ekonomske odnose, predvsem med TOZD, delovnimi skupnostmi in DO.

7. Zastavljeni cilji v akcijskih programih morajo postati normalen stil dela in poslovnega ravnanja. Zato je nedopustno vsako odstopanje od ciljev, ki so skupnega interesa oziroma postavljanje internih nalog, ki nimajo neposrednega učinka v smislu akcijskih dogovorov.

8. Zahteva se, da se pri izdelavi vseh operativnih ter družbenih planov tako količinskih kot kvalitativnih, izhaja iz stališč obratov, ki morajo sloneti na realnih možnostih obrata (stanje proizvodnih naprav, kapacitete, kadri), normalne oskrbe z energijo in reprodukcijskim materialom ter prodajo.

9. Postaviti je potrebno tak sistem vodenja zalag vhodnih surovin, polizdelkov in reprodromateriala, ki bo na eni strani vezal čimmanjša obratna sredstva, na drugi strani pa omogočal nemoten potek proizvodnje.

10. S ciljem zmanjševanja materialnih stroškov morajo vodstva obratov in služb poostriži kontrolo nad prekomernim izdajanjem in trošenjem potrošnega materiala, kot orodja, rezervnih delov, zaščitnih sredstev ipd. Materialna služba naj vrši kontrolo nad opravičenostjo in racionalnostjo trošenja.

11. Glede na stalno povečevanje reklamacij zaradi napak, ki so posledice našega neodgovornega odnosa do dela, naj odgovorni vodstveni delavci zagotovijo tako organizacijo kvalitetne kontrole, ki bo zagotavljala uspeš-

no vstopno, medfazno in končno kontrolo proizvodov. Za opravičene reklamacije je treba uvesti dosledno individualno odgovornost.

12. Proizvodne naprave so kljub rednim vzdrževalnim posegom v slabem stanju. Razlogi za to so:

- nepravilno posluževanje,
- nekvalitetna popravila,
- slabo pripravljeni in organizirani remont.

Zato obvezujemo vodstva proizvodnih in vzdrževalnih obratov, da usklajeno pristopijo k reševanju te problematike. Pri teh delih morajo biti bolj vključeni delavci iz proizvodnje, tako vodstveni in vodilni (organizacija, nadzor), kakor tudi neposredni proizvajalci (pomožna dela — čiščenje in urejanje okolice).

13. Bolj organizirano je treba pristopiti k opuščanju proizvodnje v tehnološko zastarelih obratih, kjer je proizvodnja nerentabilna, delovni pogoji pa izredno težki.

Pred takimi odločitvami je potrebno natančno izdelati programe preskrbe nadomestila proizvodov ukinjenih obratov za nemoteno obratovanje ostalih obratov in od delkov ter ustrezne prerazporeditve kadrov v druge obrate.

14. Pri gradnji novih obratov in postavitvi novih naprav je potrebno dosledno upoštevati sklepe samoupravnih organov glede pomembnosti in namena investicije. Vzpostaviti z gradnjo pa morajo strokovne službe delati na zagotovitvi organizacijskih, kadrovskih, ekonomskih in tržnih pogojev za čimhitrejši in uspešnejši prehod na redno proizvodnjo.

15. Pri vseh novih investicijah je potrebno poleg tehnoloških postopkov vzporedno skrbeti tudi za ustvarjanje ustreznih delovnih pogojev delavcev ter vgrajevati naprave za varstvo okolja.

16. Posebno odgovornost pri organiziranju in izvajanju remontov je treba posvetiti naročanju ustreznih rezervnih delov po kvaliteti, količini in pravočasni dobavi. Neuporabljene rezervne dele morajo odgovorni delavci po zaključenih remontih ustrezno uskladiščiti. Za nepravilno naročene ali neustrezno dobavljene rezervne dele, krivce klicati na odgovornost.

17. Vzdrževanje organizirati tako, da se vzdrževalna dela čimmanj odstopajo zunanjim delovnim organizacijam in da se odpravijo vzdrževalna dela po civilno-pravni pogodbi z lastnimi delavci.

18. Zahteva se bolj usklajeno delovanje med nabavo, proizvodnimi in vzdrževalnimi obrati ter prodajo, da bosta proizvodni proces in redno vzdrževanje nemoteno potekala.

19. Prepričati je treba preprodajo raznih materialov in rezervnih delov, ki so nabavljeni izključno za potrebe Železarne.

20. Eden od vzrokov za slabe delovne rezultate v Železarni je tudi neustrezna in slabo organizirana kadrovska dejavnost. Zato se mora takoj pristopiti k urejanju naslednjih področij te dejavnosti:

- izdelati sistemizacijo vseh delovnih mest kot osnovo za ustrezno kadrovanje delavcev na delovna mesta,
- dosledno izvajanje aktov o pripravnosti in njihovem zaposlovanju,
- zagotoviti ustrezne strokovne kadre za nemoteno delo v proizvodnih obratih na vseh izmenah,
- preprečiti nesmotno prelivanje kadra iz proizvodnih in vzdrževalnih obratov v službe,
- pri izbiri kadrov za vodstvena in vodilna del. mesta zahtevati mnenje družbenopolitičnih organizacij v skladu z družbenim dogovorom o izvajanju kadrovske politike v občini in republik.

21. Izhajajoč iz osnovnih samoupravnih principov o ustvarjanju dohodka in delitvi osebnega dohodka po rezultatih vloženega dela, ki prispeva k povečanju dohodka TOZD v sorazmerju z rastjo produktivnosti je potrebno:

- kritično pregledati strokovne in stimulacijske dodatke ter preveriti njihovo upravičenost pri posameznikih glede na rezultate dela,
- preveriti postopek za prekatégorizacijo in samo prekatégorizacijo nekaterih delovnih mest, ki je bila izvedena 1. 8. 1976 v Železarni, tako da se preide iz primerjalne metode v analitično vrednotenje delovnih mest.

22. Konferenca je ugotovila, da je v zadnjem času disciplina v Železarni na vseh nivojih popustila. Zato se zahteva večja prisotnost vodstvenega in vodilnega kadra na svojih delovnih mestih z namenom, da zagotovijo večjo fizično in aktivno prisotnost delavcev na delovnih mestih.

23. Konferenca je ostro obsodila nekatere službe zaradi neenotnega izvajanja določil akcijskega programa in sklepov družbenopolitičnih organizacij ter samoupravnih organov. Vodstvene in odgovorne delavce je treba za tako ravnanje klicati na odgovornost.

24. V skladu z določili samoupravnega sporazuma o družbeni samozasčiti je potrebno zagotoviti boljše varnost družbenega premoženja. Zaradi tega je potrebno poostriži kriterije prihodov in izhodov delavcev Železarne ter delavcev drugih delovnih organizacij, ki so na časnem delu v Železarni.

25. Konferenca je zadalžila vse komuniste, da na sestankih OO ZK obravnavajo in spremljajo izvajanje sprejetih ukrepov ter o tem pisмено obveščajo komite ZK Železarne.

Začepnost, ko se nekaj mesecev ni premaknil iz hiše, je začela pestiti Dančija. Mišice v nogah so ga začele skeleti, potlej je žgati. Še je trmoglavil, dokler ni poprosil partizana: »Samo pet minut počiva. Malo posediva, potem pa spet naprej.«

»To ti povem, hoje se privadi, čimprej. Nas rešuje samo hoja. Napravimo daljši pohod, kot ga zmorejo Nemci in tako se izmuzemo.«

Razlagal je partizanu, kako je začepen. Vendar za njegove tegobe ni kazal nobenega zanimanja.

Danči se je vse pogostejše oziral po hribih in skušal ugotoviti, kje bi bilo partizansko taborišče, kako dolga pot je še pred njima. Togoten je stiskal zobe in se grizel, zakaj mu je ta pot, ko ne hita, povzroča posebne težave. Spet je moral poprositi za počitek. Potlej se trikrat. Partizan je vse bolj nejevoljen mrmral nad njegovo občutljivostjo.

Ko sta mimo stražarja prišla v taborišče, mu je partizan odredil mesto za spanje. Noge so žgale, a občutek, da leži, da bo lahko zaspal, je odtehtal bolečine.

»Spis, ko polh. Namesto, da bi se pogovarjala, te moram stražiti,« se je veselo režal Adi.

Planil je pokonci, stiskal Adiju roko, presrečen, da je spet med partizani.

»H komisarju moraš, precej,« mu je naročil Adi. Ni mogel skriti, kako mu je hudo, da mora prijatelja razžalostiti s tem ukazom. »Tukaj so zelo previdni, uprašujejo. Glej, da se ne boš s pripovedjo zapletel. Potlej boš sumljiv. Dolgo si bil sam in v četi smo doživeli več izdaj.«

Kako smešno je stopal za Adijem. Vsak korak, kot bi bos stopil na oster kamen.

Komisar Jesen, visok partizan, nekoliko starejši od njega, ga je čudno ogledoval. Bilo je celo huje, bolj zoprno, kot je sklepal po Adijem opozorilu. Ne, da so bili previdni, njega so sumničili. To je razbral iz živčnega mežikanja.

Povedal je vse bolj natanko, kot je sprva nameraval. Lovil je komisarjev pogled, da bi ugotovil, kako mu je všeč pripoved, a komisar je le tiho, zamišljen poslušal. To ga je raztogotilo.

»Morebiti ne verjameš moji pripovedi,« je na koncu pikro uprašal Danči.

»Verjamem in ne verjamem,« se je obotavljivo izvil komisar in našobil usta. »Slišali smo že prave povestice, ki so se izkazale za lažne in tudi nerodne pripovedi, ki so bile resnične. Prevečkrat smo bili že izdani, da ne bi postali previdni. Obstali smo le zaradi skrajne previdnosti. S tem pa ni rečeno, da bo tako tudi jutri. Najmanjša neprevidnost, lahkomišelnost nas lahko pogubi. Smo edina vojaška enota na vsem spodnjem štajerskem. Zato gestapo in policija vsak dan znova poskušata, kako bi nas izsledila in uničila.«

Vse to je bilo najbrž res, ampak, če ne zaupaš prvim partizanom, komu boš potlej? Kateremu kmetu, delavcu, kako boš pridobil

ljudi, če v vsakomur vidiš možnega izdajalca? Komisar je moral posumiti, zakaj se mršči.

»Se ti zdi naša previdnost odveč?« je izvivajoče uprašal komisar in se napel, da bo pripravljen na odgovor.

»Previdnost ni odveč, ampak ne morem se znebiti občutka, da me sumničite. Ne vem zakaj, kaj vam je lahko sumljivo?«

»Niso tudi vaše čete izdali, nisi bil sam ranjen zaradi izdaje?«

»Morebiti, ampak če je kdo izdal, potem je bil to kmet, ne pa borec iz čete. Če ne zaupam borcem v četi, komu pa bom?«

»Gestapo je poslal že nekaj svojih agentov, to so bili vsi naši bivši sodelavci, ki so hoteli izdati taborišče. Imeli so tudi nalogo, da ustrelijo komandirja, komisarja in zbežijo.«

»Ti so bili poslani,« je že nesrečen stokal Danči.

»Trije borci, ki so jih ujeli, so hitro pristali na izdajo. Povedali so za taborišče; nekaj borcev ni zdržalo in so se prijavili gestapu. Zdaj so v službi pri gestapu in stikajo za nami. Misliš, da si to izmišljam,« je že užaljen vzklikal komisar.

Saj je imel najbrž prav. Tega si ni mogel izmisliti. Le zakaj bi si. Ampak nekaj drugega je bilo, če si sumničil ali si bil osumljen. On je sum občutil kot bolečino in ponižanje.

»Saj imaš najbrž prav in je potrebno, povem ti pa, ni prijetno, če to občutiš. V redu, vi že veste. Dobro ste volili četo, jo ohranili. Očitno ste sposobnejši. Bom tudi to preživel, saj vem, da večno to ne more trajati. Se boste že prepričali, kako je z mano.«

Bilo je videti, kot da so te besede bolj razpršile komisarjev sum, kot vsa njegova pripoved. Vseeno pa komisar ni povedal besed, ki jih je Danči čakal, da so ga veselili in mu povsem zaupajo.

»Z Miranom si poiskal kakšne zveze, si kaj slišal o njem,« je še zanimalo komisarja.

»Ničesar. Bil sem pri kmetu, ki je skrbel zame. Več bi lahko zvedel Markovč, a nisem iskal obvestil. To ni moja naloga. Bil sem v četi, borec.«

Tudi zdaj se je komisar zagrnul v molk. Povedal mu je, da je pogovor končan, da mu bodo poslej dodelili naloge, kot vsem borcem.

»To bi prosil, pošljite me na krajše poti, povsem sem začepen. Komaj sem se privlekel do taborišča.«

Sprva ni razumel, kaj bi ga s tem polomil. Šele potlej, ko je odhajal, se je domislil. Saj to bi lahko tudi pomenilo, dajte mi možnost, da ubežim in izdam taborišče. Prekleto, koliko možnih sklepanj se porodi, če nekoga sumničiš.

Adi ni doživel toliko bojev, kot je Danči računal. Četa se je pozimi razdelila na majhne skupinice in prezimila. Vendar je bil v primeri z njim prekaljen partizan. Predvsem pa se je že tolikokrat izvelel iz težav, da je že naslutil nemško taktiko, kako skušajo ujeti in uničiti partizane.

»Bilo je veličastno, v Šoštanju, ko smo bili nekaj ur gospodarji v mestu. Potlej smo jih v snegu zadrževali nekaj ur. Niso nas pregnali. Prvič sem občutil veselje, da nam ne morejo blizu, da jih lahko zadržimo. Imeli smo tri zbrojevke. Komisar Jesen jih je prinesel še v pohorsko četo. Brežiški pohod, ta pa je bil hud. Sneg, nepoznani kraji, kmetje, prestrašeni, ki so se bali izseljevanja so izdajali. Bilo je hudo. Precej jih je padlo. Komandant pa dober. Potlej je odšel na dolensko in kot pripoveduje naš komisar, Jesen, bo kmalu prišel z močnim bataljonom v pomoč. Potlej bodo Nemci videli hudiča.«

Ne samo Adi, skoraj vsi borci v bataljonu so bili videti bojevit. Le orožje so imeli slabo. Vsi se pušk niso premogli, v četi, ki so jo imenovali bataljon in je štela blizu petdeset borcev so premogli eno samo strojno puško.

Danči je kmalu uganil, da ga nadzorujejo. Kadar je bil določen v izvidnico ali da pomaga intendantu prinesiti hrano, zmerom so bili z njim se trije, štirje borci. Kot je presodil, zelo drzni, spretni partizani. Nikoli pa ju niso dodelili skupaj z Adijem, čeprav je sprva prosil. Potem je odnehal.

Hiter zbor partizanov, sporočilo, da se približujejo policisti in se najbrž pripravljajo hajka, je Dančija spomnil na dneve, ko so se z Brkacem umikali. Odločali so se na slepo, po občutju. Takrat je bil ranjen. Podoživljal je strah, tesnoba občutja so ga dušila. Komaj je pred drugimi prikril, kako mu zobje šklepetajo, kako razburjen in napet drhti. K sreči so se premaknili in je nekaj napetosti popustilo.

Hud strah, ko je že gledal, kam bi zbežal, ga je zgrabil, ko je slab kilometer vstran zagledal policiste. Po koloni je zakrožilo povelje, pospešen pohod brez počitka. Komandant jih je gnal dve uri, brez predaha. Potem je določil pet minut počitka. Zdaj so ubirali najbolj odročne poti.

Če se vsi policisti spremenijo v pse, potem jih bodo dohiteli, drugače, tudi nemški vojak tega ne zmore. Ker mu ni treba. Zanje pa je to edina možnost, da zabrišejo sled za sabo.

Vso noč so taval po pokrajini brez hiš, vasi in zasekov. Ko so obstali, je bila zaukazana stroga tišina. Prepovedano je bilo vsako govorjenje, kašljanje. Dančija se je zdelo to povsem odveč. Saj bodo spali. Ampak z dnem so ga zbudili. K njemu se je priplazil Adi in mu pomignil z roko.

Slabih petsto metrov pod njimi se je vila široka cesta. Saj ta komandant je znorel, je pomislil Danči. K sami cesti jih je spravil. Ljudje bodo hodili po njej. Nemci se bodo prevažali v avtomobilih. Gledal je po borcih, a so se mu vsi zdeli mirnejši. Je res le on tak strahopetec? Edini med petdesetimi?

Kako je trpel, ko je zaslišal hrup avtomobilskega motorja. V trip je strmel na cesto in samo čakal, kdaj se bo avtomobil ustavil in bo iz njega stopil častnik, pogledal skozi daljnogled in ugotovil, kje se skrivajo. Takoj bo telefoniral in pgnali se bodo za njimi. Ampak kam bodo ubežali, če so tik glavne ceste?

Avtomobili pa so vozili mimo: osebnih, avtobusov, tovornjakov. Videl je ljudi, peš, na vozovih. Polagoma, ko ni zaslišal strela, ne ukaza za premik, se je strah v njem topil.

Proti poldnevju je uprašal Adija: »Pa se pogosto skrivate ob cestah? Ni to noro izživanje?«

— Kdo tisti? je trdno odbrusil Filip in jo nalašč prehitel.

— Morda tisti, ki izdaja?

Martina je razprtih, splašenih oči zrla vanj. Namesto nje je to izgovoril on!

— Ne zavijaj in ne izgublaj časa! Je res ali ne?

— Pa se pogovoriva do kraja ... Kaj je še rekel? Martina se je tresoč umaknila korak nazaj.

— Potem je le res? Povej!

— Ni kaj povedati, dokler ne zvem, kaj je še rekel?

— Nekaj takega, česar ne morem verjeti. Da si nevaren tudi meni, sestri?

Martino je zmrazilo, čeravno ni bilo hladno. Vanjo so zrle ledene Filipove oči. Tuje in pričakujoče.

— In se kaj?

Martina je zdaj zlomljeno kriknila:

— Nastavil si se mu obvezan, krvav, pretepen! Si bil ti? In da si izdajalec, ki je zapeljal tudi mene, svojo sestro?

Se vedno je upala, da ji bo z zanikanjem olajšal težo, ki jo je čutila vsak hip huje. Filip pa je potihlo, preteče z raztrganim glasom začel:

— Ne vpij zdaj tako neumno! Ko da ne bi mogla vedeti, kako se dobi tako dovoljenje! Raje imenujva stvari s pravimi imeni ... Dobro me poslušaj! Če boš imenovala to, kar sem naredil, izdajstvo, potem sem izdajalec. Če bova pa rekla, da gledam na življenje in spopad med gestapom in partizani kot nekaj, kar bo nekega dne minilo, bo to dosti pravilneje. Izdajalec sploh ne morem biti že zaradi tega ne, ker sebi nisem nikoli lagal. Vedno sem bil zvest svojemu prepričanju. Razumeš? Zato se ne bodi z bikom tedaj, ko je močan in podivjan, ker te vsak hip, ne da bi to komu kaj koristilo, lahko pritisne ob steno. Kaj še ostane potem? Negibna, krvava vreča. Bik bo še nekaj časa divjal, potem pa bo omagal in le malo bo treba, pa bo spet priklenjen. Je potem nenaravno ali neumno, če se ne bodem z biki? Živeti hočem, živeti po pameti, česar pa nekateri nečijo in ne morejo razumeti. Živeti pa moraš tudi ti, poleg tebe pa celo Aleš in še marsikdo. Le pamet, pamet!

Filip, ki se je zdaj govorniško razvnel, in ko mu ni bilo več treba igrati, ne bi še nehal, pa ga je pretrgala Martina!

— Svinja umazana!

To ji je vrnilo nekaj moči. Zakadila se je vanj in ga hotela spraskati s tako ihto, da jo je komaj še zgrabil za drhteče roke.

— Ne nori, trapa!

Bledega obraza se je iztrgala močnim Filipovim rokam in se naglo obrnila proti vratom.

Filip ni skočil za njo, temveč je mrzlo zarenčal:

— Če hočeš dobro sebi in njemu, ne hodi. Raje me poslušaj!

Filip se je vedel, kot bi vnaprej natanko vedel, kaj bo storila. Martina je obstala za vrati, kot bi ohromela. Šele zdaj je Filip

IVAN JAN

MRTVI NE LAŽEJO

66

počasi stopil k njej, jo razumevajoče prijel za ramena in ji pomagal, da je sedla za mizo. Vsak njen gib je bil slaboten, kakor bi pravkar prestajala hudo bolezen. Skoraj neslišno, bolj sebi kakor Filipu je rekla:

— Aleš se torej ni motil!

Po bledem licu so začele polzeti solze ...

To je Filip pričakoval, zato jo je nekaj trenutkov prepustil njenim mislim in obtožbam. Potem je spet prešel v napad:

— Kar delam, delam zato, da bi ti pomagal. Kaj ne vidiš, kako ...

— To prihrani raje zase. Res bi morala premisliti prej, je tiho, obžalujoče rekla in se zazrla v daljavo.

— Če bom molčal, ne bo nič bolje. Zato poslušaj!

Martina je še vrtala.

— Si me ti »priporočil« gestapovcem ali je vmes morda kdo drug? Še vedno je upala, da Filip še ni zaigral vsega.

— To ni pomembno. Glavno je, da zdaj pomaga vsak, kdor more.

Martina je še vedno ždela vsa pretresena od spoznanj, ki jih je doslej nasilno odganjala od sebe. Zato s takim pojasnilom ni mogla biti zadovoljna. In kakor da ga je preslišala, je monotono, kot bi mislila na glas, rekla:

— Zato sva doma še oba! Čudno, da naju partizani pustijo pri miru!

Filip jo je spet nekaj časa pustil, njen obup pa si je razlagal kot znamenje popuščanja. Dotlej je vse delala tako, kot bi se šla slepe miši. Poslej bo drugače.

Ko se mu je zdelo primerno, je nadaljeval mirno, kakor da se med tem ni zgodilo nič posebnega:

— Gestapovci vedo več, kot si misli. Kako so odkrili, ne morem zvedeti. Rečem ti le ...

Martina ga je nevrno pogledala:

— Kdo bo potem vedel, če ne ti?

Filip se tudi zdaj ni dal zmesti.

— Kdo, ne vem, čeprav si lahko mislim. Jaz sem z njimi le v dobrih odnosih in nič drugega.

(se nadaljuje)

6

OKTOBER V TUNIZIJI

OBILNA IN OKUSNA HRANA

Glad, še bolj pa radovednost kaj bomo dobili za večerjo in kakšna je sploh tunizijska hrana, nas je že med prvimi gosti prignala v prostrano restavracijo v prvo nadstropje. Razen naše dvorane, premore hotel še dve večji restavraciji, kjer je bilo rezervirano za francoske, italijanske in nemške turiste. Tudi oni so bili najbrž sindikalni izletniki, ali pa člani društva upokojenцев, smo hitro zaključili po njihovem poveljujočem vodniku, ki jim je delil navodila.

Mladi in urni črnopolti natakarkči so se smukali okoli nas, da jih je bilo veselje gledati. Očitno so bili dobro pripravljeni na našo skupino, saj so hiteli streči, kot bi bili posebej plačani. Tudi natakarkči so znali nekaj najbolj potrebnih besed v srbohrvaščini, sicer pa vsi govorijo francosko in deloma nemško. Na jedilnem listu sta v hotelu ob vsakem obroku dve vrsti jedil, razen seveda za zajtrk, kjer si si lahko privoščil kruha, marmelade, masla, čaja, kave in mleka v neomejenih količinah. Tako izdatnih obrokov kot smo jih bili deležni v Mediteraneu, najbrž ni nikjer, vsaj ne po pensionskih cenah.

Tunizijska hrana, ki sicer ne vsebuje svinjskega mesa in maščobe, ne slovi zamaž kot ena najbolj zdravih in kvalitetnih. Človek bi dejal, da je njihova kuhinja mešanica francoske in italijanske hrane s primesjo domačih specialitet. Skoraj vsak obrok je obvezoval s ribami, ki jih znajo mojstrsko pripraviti na različne načine. Na jedilniku je razen tega mlada jagetina, govedina in perutnina, z veliko krompirja in riža ter izvrstnimi zelenjavnimi in drugimi omakami, ki so tudi močno začinjene. V začetku se izbiričnejši malo težje privadijo, vendar nazadnje

morajo priznati, da nikjer niso jedli bolj raznovrstne in obilne hrane kot v Tuniziji. Imajo dobre in okusne sladice, postrežejo pa tudi s kvalitetnim južnim sadjem. Tako kot povsod ob Sredozemlju, strežijo goste juhe namesto za kosilo le zvečer. Nekateri so pogrešali solato, namesto nje pa si lahko naročijo paradiznik ali olive. K obedu skoraj obvezno sodi tudi odlična črnina, ki je pravzaprav cenejša kot mineralna voda ali oranžada. Tudi kruh je okusen, ki ga pečejo tako kot Francozi v dolgih tenkih štrucih. Pri nobenem obedu nam ga ni zmanjkalo. Jugoslovanom kot znanim kruhojcem so ljubezni natakarkji kar naprej nosili nove skladovnice kruha in tudi dodatek, če ga je kdo hotel.

DOBRA POSTREŽBA

Še tako razvijen gost skoraj ne bi smel imeti kakršnihkoli pomislekov o čistosti pa tudi o solidnosti postrežbe. Natakarkji, oblečeni v vselej čiste bele bluze in črne hlače, urni in ljubezni, bi lahko služili za zgled katerikoli bolj razvitim turističnim krajem v Evropi. Res je, da v tej deželi ni lahko dobiti vselej primerne službe, posebno težko pa v turizmu, vendar pa odločujoče vpliva na delovno vnojem najbrž tudi več drugih vzrokov. Očitno turistični delavci, poučeni z izkušnjami drugih sredozemskih dežel, vedo da je bodočnost Tunizije v turizmu, če bodo že v samem začetku znali privabiti in obdržati čimveč gostov. Potem bo več novih delovnih mest, več kupčije z domačimi pridelki in več blagostanja. Že zdaj je ta država, od vseh na obalah severne Afrike, daleč najbolj razvita turistična dežela. O tem smo se prepričali, ko smo jo bolje spoznali. Po gospodarski uspešnosti in notranjem razvoju očitno Tunizija speši precej pred drugimi arabskimi državami. Nekaj kipečega je v teh prijaznih ljudeh, željnih, da bi čimbolj hitro sledili napredku v razvitem svetu.

TITO IN JUGOSLAVIJA — POJEM PRIJATELJSTVA

Jugoslovane imajo radi, o tem smo se lahko prepričali na vsakem koraku že od prvega dne. Domala vsak fanteček, bodisi iz arabskih naselij, ali v bazarju te veselo pozdravi »Živio Tito«, »Živio Jugoslavija«. Človeku je prijetno pri srcu, ko je deležen

takšne pozornosti, četudi ne samo iz naklonjenosti do Jugoslavije, ampak zaradi urojene trgovske žilice, brez katere ni skoraj nobenega Tunizijca. Prijetno domače in lahko se počutiš med temi živahnimi in tudi dostojanstvenimi ljudmi. Zavedaš se, da si svoboden in dobrodošel.

Tu na skrajnem severnem obrežju Afrike še bolj poglobljeno začneš razmišljati o vzrokih, zakaj je tako. Odkod ta sorodnost in pristnost dveh različnih in oddaljenih svetov in ljudi? Šele tu se zaveš pomena naše neuvrščene politike, ki je spletla tako trdne vezi, v prvi vrsti zahvaljujoč osebnosti legendarnega predsednika Tita. Za Jugoslavijo marsikdo ne ve niti kaj, niti kje je, za Tita ve takorekoč sleherni Beduin. Tito je pojem, ki odpira vsa srca in dlani. Tudi kot posamezniki imamo Jugoslovani zahvaljujoč Titu, prednosti pred drugimi.

(SE NADALJUJE)

Pogled iz obzidja trdnjave

8

AKTUALNOSTI Z JESENIŠKE OBČINE

VPISOVANJE POSOSILA ZA CESTE

Pred časom se je sestel občinski štab za vpis posojila za ceste v občini Jesenice. Na seji štaba so pregledali dosedanja poteka vpisa posojila in se dogovorili za nadaljnje akcije, s katerimi naj bi dosegli še boljše uspehe. V občini Jesenice naj bi po razrezu republiške skupnosti za ceste vpisali dobrih devetnajst milijonov dinarjev posojila.

Ta razrez je narejen za 14.260 zaposlenih. V občini stanujočih in zaposlenih pa je le 13.753 delavcev, vsi ostali so namreč zaposleni v delovnih organizacijah v drugih občinah in so zato posojila vpisali v kraju svoje zaposlitve, čeprav stanujejo na Jesenicah. Vendar bi ob upoštevanju, naj vsak zaposleni vpiše polovico svojega aprilskega osebnega dohodka, kljub temu lahko zbrali več kot 28 milijonov dinarjev posojila. Tako je znesek po razrezu republiške skupnosti za ceste presežen že za več odstotkov, dejanski znesek pa seveda še zdaleč ni dosežen.

Doslej je vplačalo posojilo za ceste 11.491 zaposlenih občanov, ali 90,37 odstotka. Na seji štaba so smatrali, da ni prav, če bi se preostalih deset odstotkov zaposlenih vpisu posojila izognilo in so zato sklenili, da bodo priporočili družbenopolitičnim organizacijam, naj s političnimi akcijami vplivajo tudi na preostale zaposlene občane, da bodo vpisali posojilo.

Mnogo slabši pa so rezultati v skupini B, se pravi med tistimi, ki vpisujejo posojila na sedežih krajevnih skupnosti. Od vseh občanov, kmetov, upokoencev in ostalih občanov, je vpisalo posojilo šele osem odstotkov skupnega števila možnih vpisnikov. Še največ posojila so vpisali kmetje. Doslej pa je odziv še izredno slab pri obrtnikih, saj je vpisalo posojilo manj kot 20 odstotkov obrtnikov in tudi vsote, ki so jih vpisali, so v nekaterih primerih zgolj simbolične. Zato so se na seji štaba dogovorili, da bodo še zlasti pospešili vpisovanje posojila v tej skupini in bodo zato organizirali sestance z obrtniki in upokoenci.

Prav tako bo stekla akcija vpisovanja posojila za ceste iz ostanaka dohodka delovnih organizacij. Na seji štaba so sklenili, da bodo priporočili tistim temeljnim organizacijam združenega dela, ki lahko dajo več kot en odstotek od bruto izplačanih osebnih dohodkov v lanskem letu, naj to store. Razen tega bodo vključili tudi tisti del negospodarstva, ki ustvarja dohodek.

Kljub dobremu odzivu in kljub preseženju vsoti vpisa posojila za ceste po republiškem razrezu pa je nekaj delovnih enot in delovnih organizacij, ki se doslej še sploh niso odzvale in tudi niso vpisale posojila. Nekatere med njimi, ki imajo sedež zunaj občine se očitno izmikajo z najrazličnejšimi izgovori, saj je bilo slišati celo takega, da so delavci neke trgovine dali prispevek za mediteranske igre ali pa takega, da delavci neke druge trgovine tako in

tako nimajo nič z jeseniško občino. Ves svoj dohodek, se pravi vsa sredstva za svojo eksistenco pa ustvarjajo prav v tej občini. Tudi pri nekaterih enotah in TOZD železniškega gospodarstva je bilo slišati kaj čudna izmotavanja.

Na seji štaba so sklenili, da bodo ponovno obravnavali vse tiste enote zunanjih delovnih organizacij, ki se doslej v akcijo še niso vključile, pa četudi imajo samo dva, tri ali štiri zaposlene, razen tega pa bodo ponovno pozvali vse tiste organizacije, ki so doslej dosegle manj kot 75 odstotkov zanje predvidenega vpisa, naj akcijo pospešijo.

Vsem je znano, da bo ves zbrani presežek posojila uporabljen na področju domače občine za obnovo, modernizacijo ali rekonstrukcijo regionalnih cest in zato nikakor ne bi bilo prav, da bi določeno število delavcev in občanov prispevalo največ kar zmorejo, majhno število posameznikov pa bi se skupnim prizadevanjem izmikalo.

USPELO PRAZNOVANJE KRAJEVNEGA PRAZNIKA JAVORNIK — KOROŠKA BELA

V dneh od 2. do 5. septembra so družbenopolitične organizacije in krajevna skupnost izvedle program praznovanja krajevnega praznika. Ob letošnjem praznovanju so se spomnili 35-letnice vstaje jugoslovanskih narodov in 35-letnice streljanja talcev na Koroški Beli.

S praznovanjem so pričeli v četrtek, 2. septembra. Skupaj s konferenco osnovnih organizacij sindikata Železarne so organizirali spominsko srečanje ob obletnici stavkovnih gibanj in 70-letnici ustanovitve podružnice SMRJ na Jesenicah. Srečanja, ki je bilo v pevski sobi delavskega doma Julke in Albina Pibernik na Javorniku, so se udeležili številni predvojni aktivisti, ki so aktivno sodelovali v organizaciji SMRJ ter udeleženci in organizatorji kovinarske in stavbinske stavbe na Jesenicah. Poleg njih so bili navzoči še povojni predsedniki sindikata Železarne in člani izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Železarne. Vencelj Perko, predvojni revolucionar in komunist, je v skoraj enourni uvodni besedi orisal takratne razmere, ki so spodbudile delavce, da so se odločili za stavkovna gibanja. Zanimivo je bilo tudi njegovo pripovedovanje o razvojni poti podružnice SMRJ od leta 1906 dalje.

V zelo živahni razpravi so sodelovali številni udeleženci srečanja in osvetlili nekatere dogodke iz predvojnih let, ki so pomembni za delavsko gibanje na Jesenicah.

Naslednji dan, na predvečer krajevnega praznika, je bila prav tako v prostorih delavskega doma slavnostna seja skupščine delegatov krajevnih skupnosti. Slavnostne seje so

se poleg delegatov udeležili številni gostje, med njimi sekretar občinskega komiteja ZKS Jesenice Marija Vičar, predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Jesenice Ivo Ščavničar, predsednik občinske konference SZDL Jesenice Zdravko Črv, predstavnik občinskega odbora ZB NOV Jesenice Mici Zupanova in drugi.

O trenutnem stanju, nalogah in problemih krajevnih skupnosti je spregovoril predsednik sveta KS Zdravko Smolej. Kratek kulturni program so izvedli pionirji dramskega krožka javniške svobode pod vodstvom Marije Maličeve, ob sklepu slavnostne seje pa so prebrali protestno pismo, ki so ga poslali avstrijskemu veleposlanstvu v Beogradu zaradi protimanjšinske politike avstrijske vlade in nedavnih dogodkov v Sentažakobu in Sinči vasi.

Kljub izredno slabemu vremenu so v soboto, 4. septembra, v parku talcev na Koroški Beli izvedli spominsko svečanost z nekoliko okrnjenim programom. Otvoritev rekreacijskega centra na Kresu so preložili za teden dni, medtem ko so v nedeljo dopoldan izvedli člani gasilskega društva Koroška Bela moko gasilsko vajo na Potokih, člani strelske družine Triglav pa v zgornjih prostorih delavskega doma tekmovanje ekip in posameznikov v streljanju z zračno puško.

SREČANJE KOROŠKIH PARTIZANOV

Drugega septembra je bila tretja seja pododbora koroških partizanov pri občinskem odboru Združenja zveze borcev Jesenice. Seja je bila v Planini pod Golico, na njej pa so razpravljali o pripravi na srečanje koroških partizanov, ki bo 19. septembra. V dneh, ko skušajo v raznih avstrijskih strankah zamaskirani nekdanji nacisti voditi svojo staro protijudsko, raznarodovalno politiko, ki se še posebej manifestira v zatiranju slovenskega življa na Koroškem, so zbori nekdanjih koroških partizanov še posebej pomembne manifestacije in imajo zato priprave na srečanje dne 19. septembra še poseben poudarek in pomen.

TUDI V KRANJSKI GORI CELODNEVNA OSNOVNA ŠOLA

Prvega septembra letos so na osnovni šoli v Kranjski gori presli na novo obliko dela, na celodnevno osnovno šolo. Priprave so trajale dalj časa in šola je s pomočjo občinske izobraževalne skupnosti in občinske koordinacijske konference rešila marsikaj: opremili so jedilnico s 160 sedeži, nakupili potrebno posodo in jedilni pribor, v teh dneh pričakujejo še predalnice za shranjevanje šolskih potrebščin, dobili pa so tudi štiri stanovanja za nove učitelje.

Šoli je uspelo pridobiti pet novih učiteljev in dva delavca v kuhinji. Krajevna organizacija SZDL pa je v sodelovanju z gostinskimi organizacijami v kraju, šoli preskrbela začasnega šefa kuhinje, ki v šoli uči abecedo kuhanja in ekonomike. Namreč ni enostavno pripraviti 400 kosil dnevno.

Nižji razredi so v šoli od 8.20 do 15.20, višji pa od 7.30 do 16. ure. Čas edino ni primeren za deset učencev iz Sr. vrha, ker gredo v širaku od doma in se v mraku tudi vračajo.

Prepričani smo, da bo učencem in njihovim učiteljem uspelo izpeljati, tako kot že mnogo nalog doslej, tudi to nalogo, čeravno ni niti lahka niti enostavna. Prepričani smo, da jim bo to uspelo.

ZBOR KOROŠKIH PARTIZANOV

Občinski odbor ZBZ NOV Jesenice organizira v Planini pod Golico večjo manifestacijo koroških partizanov v nedeljo, 19. septembra, kamor smo povabili tudi borce NOV z onstran Karavank.

Naši prošnji za pomoč pri kritju stroškov za to prireditve in za odkritje spominskega obeležja na Suhem sedlu, se je med prvimi odzval kolektiv zavarovalnice Sava PE Jesenice, ki ima za take primere precej posluha.

Prav bi bilo, da temu primeru sledijo tudi drugi kolektivi, da bomo prireditve, ki bo obenem tudi protest proti ukrepom avstrijskih oblasti proti slovenski manjšini, lahko uspešno izvedli.

OO ZBZ NOV JESENICE

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Koordinacijski odbor OK za odnose z zamejskimi Slovenci, zdomci in drugimi jugoslovanskimi narodi je na seji, 6. septembra razpravljal o družbenopolitičnih vidikih odnosov do manjšinskega vprašanja v Avstriji. Ugotovil je, da se je večina delovnih organizacij in skupnosti v občini spontano pridružilo splošnim protestom proti postopkom avstrijske vlade in neonacističnih sil v tej deželi in da so nekateri največji delovni kolektivi prejeli pismo koroških sindikatov v katerih zavračajo naše proteste. V zvezi s tem so sprejeli na odboru več sklepov, ki jih bo obravnavalo predsedstvo OK SZDL na prihodnji seji.

Na 12. seji izvršnega odbora predsedstva OK SZDL, 3. septembra so ocenjevali aktivnost KK SZDL v I. polletju 1976 zlasti v organiziranju razprav o osnutkih srednjeročnih planov razvoja KS, zakona o združenem delu, v akciji za vpis posojila za ceste in v izvedbi krajevnih referendumov. Pripravili so več predlogov za predsedstvo OK SZDL o važnih tekočih vprašanjih, med drugim tudi o rešitvi prošnje za denarno pomoč invalidom Gorenjske ob njihovem srečanju.

Občinski odbor sindikata delavcev gostinstva in turizma je na 5. seji, 6. 9., ocenil potek javnih razprav osnutka zakona o združenem delu in ugotovil, da le-te še niso organizirale OO sindikata v hotelu Svoboda in doma PTT na Bledu ter v Mladinskem domu in hotelu Kompas v Bohinju. Razprave morajo po sklepu odbora organizirati še v tem mesecu.

Po ugotovitvah občinskega odbora sindikata delavcev v obrti, ki je imel 3. sejo, 6. 9. javne razprave o osnutku zakona o združenem delu še niso organizirali v podjetju Kreda Radovna in kovinska delavnica na Bledu ter v komunalnem podjetju in v Tapetništvu v Radovljici. Odbor je sprejel program dela za jesensko obdobje in izvolil Janeza Ermana iz OOS Mira Radovljica, namesto Mihe Rejca, ki je spremenil delovno mesto, za člana republiškega odbora sindikata obrtnih delavcev.

Po sklepu komiteja OK ZK je bil v ponedeljek, 6. 9. sestanek aktiva sekretarjev vseh OO ZK v občini. Obravnavali so program dela OK ZK do konca 1976. leta in sprejeli načrt izvajanja nalog v OO ZK v tem obdobju. Ocenili so tudi uresničevanje sklepov 12. in 13. seje OK ZK po OO ZK, ki se nanašajo na razprave osnutka zakona o združenem delu in srednjeročnih programov, potek vpisa posojila za ceste, priprave na združevanje v gospodarstvu in komunalni dejavnosti ter na problematiko prostorskega načrtovanja, stanovanjske in črne gradnje počitniških hišic.

Vsakoletno srečanje borcev NOB Slovenskih železnar bo v soboto, 11. septembra v Begunjah na prireditvenem prostoru v Krpinu. Organizacijo in izvedbo tega srečanja so zaupali kolektivoma Plamena in Verige.

Na 16. seji predsedstva OK ZSMS, 2. septembra so obravnavali in z nekaterimi dopolnili soglašali s predlogom kandidatne liste novega 19-članskega predsedstva, ki ga bodo izvolili v oktobru. Po predlogih, ki jih je podprla večina OO ZSMS je kandidat za predsednika nove OK ZSMS Jaka Por iz Gorij, ki bo opravljal dolžnost profesionalno, za sekretarja, ki ne bi bil profesionalac pa predlagajo Janeza Golija iz Kroke.

Letošnje akcije in prireditve ob tednu Komuniste je komite OK ZK na zadnji seji ocenil pozitivno, ugotovil pa je tudi nekaj pomanjklivosti. Podatki o realizaciji programa akcij niso še popolni, ker niso vse OO ZK in drugi nosilci nalog poslali poročila. Očitno je tudi, da zaradi počitniškega časa v vse akcije niso bili dovolj široko vključeni vsi komunisti in občani, nekatere OO ZK pa so ob tem ostale tudi preveč nezainteresirane.

Iniciativni odbor za ustanovitev SIS za varstvo pred požarom, ki ga vodi Viktor Pogačar z Bleda, je poslal vsem OZD, TOZD in KS osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi te skupnosti, ki bo v javni razpravi do 30. septembra. Nova skupnost bo pričela z rednim delom s 1. januarjem 1977. Skupščina skupnosti bo sestavljala v zboru delegatov OZD, TOZD in KS 40 in v zboru delavcev in članov gasilskih organizacij 20 delegatov, izvršni odbor pa bo štel 8 članov.

Po zadnjih podatkih upravnih in inšpekcijskih služb OS, ki so jih obravnavali na skupni seji družbenopolitičnega zbora in izvršnega sveta OS v torek, 31. 8. je na območju radovljiške občine ugotovljenih 119 črnih gradenj. Od tega števila je brez dovoljenja zgrajenih kar 105 vikend hišic, ostale gradnje, pa so stanovanjske hiše, garaže in drugi objekti. Iz radovljiške občine je evidentirano 32 črnograditeljev, drugi pa so iz ostalih gorenjskih in ljubljanskih občin.

V OZD Elan Begunje bo organizacija Zveze borcev NOB, ki šteje 27 članov upokoencev in 20 aktivnih delavcev, organizirala konec septembra vsakoletni izlet za svoje člane z družinami. Obiskali bodo nekdanje nacistično koncentracijsko taborišče Dachau v ZR Nemčiji.

Alpetourovi hoteli v Bohinju so od 15. avgusta anprej znižali cene penzionov od 10 do 15 %. Dnevi penzion za domače goste je moč dobiti v teh hotelih po ceni od 133 do 155 din. Z odločitvijo o znižanju cen želijo bohinjski gostinci pridobiti čimveč domačih gostov v septembru pa tudi v oktobru.

Na 13. seji izvršnega odbora kulturne skupnosti Radovljica, 6. septembra, so potrdili osnutek statuta in poslovnika skupnosti, poslovnika izvršnega odbora ter pravilnika in poslovnika odbora samoupravnega delavske kontrole. Vse omenjene dokumente bodo poslali delegacijam za SIS v razpravo do 5. seje skupščine kulturne skupnosti. Na seji so soglašali s predlogom o 6,2 % poprečni letni rasti sredstev za kulturo v srednjeročnem obdobju do 1980. leta ter obravnavali več vlog za denarno pomoč nekaterih kulturnih ustanov in organizacij.

Čeprav je KUD Ljubno najmlajše v radovljiški občini, ki je bilo ustanovljeno šele v začetku 1975. leta, je izredno delavno in že beleži zavidljive uspehe. V društvu je 53 aktivnih članov. V pevskem zboru deluje 18 mladincev in 10 mladink, v lutkovni sekciji 7, v dramski 8 in v recitatorski 5 članov. Njihova poprečna starost ne presega 19 let. Pri društvu imajo tudi fotokino sekcijo in pionirski kulturni krožek z 20 šolskimi otroki. Mladostni zagon, ki ga kažejo člani društva je velika spodbuda za nadaljnji razvoj amaterske kulture v Ljubnem.

V Šivčevi hiši v Radovljici so v petek, 3. septembra odprli že šesto zaporedno razstavo, ki jo organizira muzejsko galerijski odbor pri kulturni skupnosti Radovljica. S svojimi deli v olju, pasteli in grafikami se predstavlja javnosti Miha Della Valle, absolvent Akademije lepih umetnosti Brera v Milanu, ki je doma iz Vrbenj pri Radovljici. Mladi in nadarjeni avtor je doslej razstavljal že na številnih razstavah v Italiji in letos tudi že v Slovenski Bistrici. Razstava v Šivčevi hiši bo na ogled do 27. septembra.

Občinskega sindikalnega prvenstva v plavanju za 1976. leto se je od nekaj nad 200 prijavljenih udeležilo, zaradi slabega vremena 130 tekmovalcev. Na radovljiškem kopališču, kjer so 27. avgusta potekala tekmovanja so tako pri moških kot pri ženskah nadmočno osvojili prva mesta plavalci OO sindikata ISKRA Otoče, druga je bila OO sindikata Sukno Zapuže in tretja Vezeneza Bled.

V okviru praznovanja krajevnega praznika Javornik — Koroška Bela je bila spominska svečanost v parku talcev

SEJA OBEH ZBOROV SKUPŠČINE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI JESENICE

Na podlagi 33 in 34. člena poslovnika občinske zdravstvene skupnosti Jesenice, predsednik skupščine Jože Frece

SKLICUJE

12. sejo obeh zborov skupščine občinske zdravstvene skupnosti Jesenice, ki bo v sredo, 15. septembra, ob 10. uri dopoldan v SEJNI DVORANI SKUPŠČINE OBČINE JESENICE.

1. Izvolitev verifikacijske komisije in ugotovitev sklepčnosti;
2. Pregled sklepov 11. seje in potrditev zapisnika;
3. Imenovanje komisij: — za zdravstveno zaščito borcev NOB, — za spremljanje samoupravnega sporazuma in obsega zdravstvenega varstva;
4. Razprava o finančnem poročilu za I. polletje 1976;
5. Poročilo odbora samoupravnega nadzora;
6. Razprava o osnutku integracij zdravstvenih delovnih organizacij na Gorenjskem;
7. Delegatska vprašanja.

Glede na pomembnost predlaganega dnevnega reda je dolžnost in obveznost vseh izvoljenih delegatov, da se zasedanja zanesljivo udeležijo in se na podlagi prejetega materiala pripravijo na aktivno razpravo po predhodni razpravi v svoji delegaciji oziroma konferenci delegacij.

NA ROB PROTIJUGOSLOVANSKI GONJI IN ZATIRANJU KOROŠKIH SLOVENCEV

V času ko so se tri vodilne avstrijske stranke sporazumele, da bodo izvedle ljudsko štetje posebne vrste in ko nastopajo s farizejsko trditvijo, da žele zagotoviti slovenski manjšini ne le tiste pravice, ki jih zahteva, pač pa mnogo več, vendar pa morajo vedeti, kje so koroški Slovenci in koliko jih je, ker drugače pač pravic ne vedo kje uresničevati, v tem času torej je nemara prav, da opozorimo na nekaj mejnikov po letu 1955., ko je bila na osnovi državne pogodbe Avstriji priznana neodvisnost.

Ze štiri leta po ustanovitvi poveljne Avstrije kot države, se pravi leta 1959, je bil sprejet manjšinski šolski zakon. S tem zakonom je bilo uvedeno prijavljanje k slovenskemu osnovnošolskemu pouku. Poslej morata oče in mati podpisati izjavo, da želita, naj njun otrok hodi k pouku slovensčine. Zadostuje grožnja ali namig delodajalca, kjer je otrokov oče zaposlen, pa takšna izjava izostane, saj gre vendar za kruh. In posledica tega manjšinskega šolskega zakona je ta, da je uspelo z različnimi pritiski, ki so spremljali izvajanje zakona zmanjšati število tistih otrok, ki obiskujejo pouk na dvojezičnih šolah in se uče slovensko, na dobrih 1.500 učencev.

Istega leta je izšel zakon o uporabi slovensčine na sodiščih. Po tem zakonu naj bi bilo dovoljeno uporabljati slovenski jezik na sodiščih v Borovljah, Pliberku in Železni Kapli. Četudi bi ta zakon dosledno spoštovali, vemo pa da ga ne, ne more niti en prebivalec Roža ali Ziljske doline na sodišču uporabljati slovenskega jezika, ker zakona ne priznava pravice uporabe materinega jezika na nobenem sodišču v teh dveh predelih Koroške.

Med 1955. in 1968. letom je izšlo več odredb o uradnih jezikih. Na Koroškem se kaj radi sklicujejo na to, da je leta 1968 deželni glavar Sima, ki pa so ga zaradi tega, ker je bil pripravljen vsaj nekaj storiti za Slovence, odstavili s položaja vodje socialistične stranke in s položaja deželnega glavarja za Koroško, da je torej Sima priporočal vsem dvojezičnim občanom, da je pri ustnih obravnavah potreben tolmač, pismene vloge, ki jih prejema občinske oblasti, pa je treba prevesti v nemščino.

V dvojezičnih občinah v Rožu skoraj ni znan primer, da bi občan na občini lahko urejal svoje zadeve v slovensčini, čeprav sta pogosto oboja Slovenca — tisti uslužbenec, ki ga posluša in občan, ki ureja neko svojo zadevo. Vendar govorita nemško — v tujem jeziku v tako demokratični državi, kakršna je Avstrija, ki ima celo večstrankarski sistem, kakor nam podrobo kaj radi v zadnjem času.

No in 6. julija 1972 je avstrijski parlament sklenil, da bodo postavili slovenske napise v 205. občinah spodnje Koroške. Ko so začeli postavljati table z dvojezičnimi napisi, je v septembru istega leta prišlo do prvih napadov. Postavljene table so podirali drugo za drugo in tako zakon ni bil izvršen. Prvega februarja 1977 pa bo avtomatično prenehal veljati.

No in za krono vsem tem raznarodovalnim ukrepom je bil letos sprejet zakon o preštevanju posebne vrste. Z njim naj bi zatrli še tisto, kar je ostalo po vseh raznarodovalnih ukrepih zadnjih dveh desetletij in seveda mnogih stoletij poprej.

DINAR — TRDNA VALUTA

Ceprav je bil izpostavljen ostri konkurenci doma in v tujini, je bil dinar v letošnjem letu najtrdnjše valuta v Evropi, je izjavil doktor Tomislav Badovinac, generalni direktor narodne banke Jugoslavije za odnose s tujino. Med 1. januarjem in 14. avgustom letošnjega leta je dinar devalvirал v odnosu do dolarja le za 1,03 odstotka, kar predstavlja najmanjši padec vrednosti vseh evropskih valut. Zanimivo je tudi, da je bil dinar v odnosu do zahodnonemške marke vrednejši na borzah v Münchnu in Frankfurtu kot v Beogradu.

Ker se v sosednjih državah zbira denar, ki ga naši občani prenesajo iz države, prihaja ta denar na evropske borze, kar predstavlja konkurenco ponudbi naših bank, zlasti narodne banke Jugoslavije. Vendar je mo-

goče povsod v Evropi kupiti za dinar vsako konvertibilno valuto. Domačo konkurenco dinarju pa predstavlja obstoj deviznih knjižic in deviznih računov naših občanov. Na tem področju predstavljajo zaščito vrednosti dinarja stabilne cene, saj v primeru, da cene naraščajo, občani kaj radi hranijo svoje prihranke v devizah.

Obseg deviznih rezerv Jugoslavije je bil konec prejšnjega meseca tolikšen, da predstavlja vrednost petmesečnega uvoza in je zato mnogo večji od svetovnih standardov.

Na vprašanje, kdaj bo dinar v celoti razglašen za konvertibilno valuto, pa je doktor Badovinac odgovoril, da se bo to zgodilo takrat, ko bomo dohiteli povprečno evropsko produktivnost dela.

UPOKOJENCI SO TEKMOVALI

V občini Jesenice deluje šest društev upokojencev, ki jih medsebojno povezuje koordinacijski odbor, ki ga sestavljajo predsedniki in tajniki društev. V občini Jesenice delujejo naslednja društva upokojencev: Ratače — Planica, Kranjska gora, Dovje — Mojstrana, Jesenice, Javornik — Koroška Bela in Žirovnica. V teh društvih je organiziranih 3.460 upokojencev.

Koordinacijski odbor je na svoji seji, 26. julija sklenil organizirati v počastitev praznika občine Jesenice medsebojna športna srečanja v kegljanju na asfaltu, streljanju, šahu in balinanju. Ta srečanja so se izvršila v mesecu avgustu in sicer: kegljanje v Kranjski gori na avtomatskem kegljišču hotela LARIKS, v organizaciji društva upokojencev Kranjska gora, streljanje na strelišču v Mojstrani, organizator društvo upokojencev Dovje-Mojstrana, šahovski turnir je bil odigran v domu upokojencev na Jesenicah, katerega organizator je bilo domače društvo in balinanje, ki je bilo na balinišču društva upokojencev v Žirovnici, ki je bilo tudi organizator.

Vsa tekmovalna so vodili bivši športniki, člani društev upokojencev in so potekala po vseh obstoječih športnih pravilih. Za ta srečanja je bilo med upokojenci veliko zanimanje in zadovoljiva udeležba. V vseh panogah tekmovalja so se borile štiriclane ekipe društev in dosegle naslednje uspehe:

V kegljanju so nastopile štiri ekipe in se uvrstile: 1. ekipa društva upokojencev Jesenice, 2. DU Javornik-Koroška Bela, 3. DU Kranjska gora in 4. DU Dovje-Mojstrana.

V streljanju sta nastopili dve ekipe in si razdelili mesta: 1. ekipa DU Javornik-Koroška Bela in 2. ekipa DU Dovje-Mojstrana.

V šahovskem turnirju so nastopile štiri ekipe in se razvrstile: 1. I. ekipa DU Jesenice, 2. ekipa DU Javornik-Koroška Bela, 3. ekipa DU Dovje-Mojstrana in 4. II. ekipa DU Jesenice.

V balinanju so nastopile štiri ekipe in se uvrstile: 1. ekipa DU Jesenice, 2. ekipa DU Javornik-Koroška Bela, 3. ekipa DU Žirovnica in 4. ekipa DU Dovje-Mojstrana.

Najboljši posamezniki v teh srečanjih so bili: v kegljanju Anton Langus, v streljanju Janko Dolinar in v šahu Jože Pesjak.

Za dosežene uspehe v srečanjih so prejele ekipe in najboljši posamezniki priznanja koordinacijskega odbora društev upokojencev občine Jesenice. Za najboljše uspehe in udeležbo na vseh srečanjih je dobilo posebno priznanje društvo upokojencev Javornik-Koroška Bela.

S tem so upokojenci dostojno praznovali občinski praznik, ki ga praznujemo v spomin na prve padle borce na našem območju za našo svobodo in samoupravni socializem.

Na vseh teh srečanjih se je ugotavljalo, da so taka srečanja koristna in zanimiva, kajti mnenje vseh udeležencev je bilo, da naj se taka srečanja organizirajo večkrat in naj postanejo tradicionalna.

Koordinacijski odbor se vsem organizatorjem in udeležencem srečanj za sodelovanje najlepše zahvaljuje.

Ivan Žen

D. F. JONES: Kolos. Znanstveno fantastični roman. Mladinska knjiga 1976.

V Nedeljskem dnevniku je pred kratkim izšel intervju s prevajalcem te knjige dr. Borisom Grabnarjem. S Sandijem Sitarjem sta se pogovarjala o pomenu znanstvene fantastike pa o filozofskih in socioloških problemih, ki jih prinaša nagli razvoj tehnike — zlasti razvoj na področju računalništva. Ni bilo sicer zapisano, da je povod za ta pogovor izid Kolosa, vendar si ne moremo misliti, da ne bi bilo tako. Dr. Grabnar je napisal tudi spremno besedo h Kolosu in tu razvija podobne misli, kot v omenjenem intervjuju. O tej knjigi pravi, da je verjetno najznačilnejše in najboljše delo v svoji zvrsti.

Po Grabnarjevemu mnenju danes za dobro znanstveno fantastiko ni dovolj, da se avtor spozna na tehnične reči in da ima bujno domišljijo. Čas, ko so skoraj vsi fantastični romani opisovali zgolj vesoljske plete, je za nami. Pri sodobnih romanih te vrste cenimo predvsem filozofsko poglobljenost. Futurološki problemi niso zgolj tehnološki problemi, pomembno je predvsem to, kaj tehnični razvoj prinaša (oziroma jemlje) človeku. Najnovejša znanstveno fantastična književnost se spet vrača na Zemljo.

Eden ključnih problemov sedanjosti — ki sicer ni nov, je pa v zadnjih desetletjih spet postal aktualen — je problem človekove svobode v odnosu do stroja. Stroj je kajpak sredstvo, kaj lahko pa postane več od tega. Zlasti če gre za misleči stroj (komputer, računalnik). Pisatelj naj bi se zavedal političnih, psiholoških in predvsem etičnih problemov, ki jih poraja uporaba strojev, »pametnejših« od človeka. Prav za to problematiko gre v pričujočem romanu.

Smo nekje okrog leta 2000. V Združenih državah severne Amerike (takol), so skonstruirali misleči stroj, ki naj bi služil predvsem obrambi pred raketnim napadom s strani ZSSR. Konstruktorji in inženirji tega stroja pa doživijo podobno usodo, kot nekoč stvaritelji Frankensteinja: stroj se jim izmuzne iz rok, izkaže se, da ni le pasiven objekt, ampak je zmogel razvoja in da ima neke vrste lastno voljo. Stroj začne ukazovati. V nekaj dneh vzame usodo Amerike v svoje roke. Poveže se s podobnim strojem v ZSSR, skupaj začeta ukazovati znanstvenikom, pa tudi državnemu vodstvu obeli vlesil. Stroja hočeta vladati človeštvu na razumni osnovi, se pravi brez čustvenih primesi.

ZAHVALA ZA HUMANOST

Ko sem v mesecu avgustu v določenim strahom odšel na zdravljenje v jeseniško bolnico, sem bil nemalo presenečen nad prijaznim odnosom, nasmejanimi obrazi in humanostjo. Že ob vsem tem sem se počutil veliko bolje, da ne rečem — na pol zdravega.

Vsi, od zdravnikov do sester in ostalega strežnega osebja na inter. oddelku — zahodni del, so pokazali izreden tovariški odnos in potrpežljivost. Občutil sem izredno harmonijo med zaposlenimi.

Izredno mi je dobro delo to, da se bolniki lahko pogovarjajo z zdravniki in sestrami o svojih težavah in kar jih zanima v pogledu svoje bolezni in težav, kar pred leti ni bilo popolnoma tako.

Ni mala odgovornost bedeti nad nesrečnimi ljudmi dan in noč niti ni lahko delo, posebno pri težjih bolnikih, ki so nepokretni. Vse to sestram, starejšim in mlajšim ni bilo pretežko. Posebno sem z začudenjem opazoval dve mlajši sestri, morda s komaj dokončano šolo za zdravstvene delavce, kako sta nasmejani opravljali svoj humani poklic, katerega sta si izbrali.

Ne morem naštevati imen, ker si jih nisem zapisal, pa tudi to ni tako važno. Važen je njihov izreden human odnos do bolnikov.

Ko jim na ta način izražam zahvalo, se mi bodo v mislih pridružili mnogi, ki so se zdravili na tem oddelku. Kajti prav vsi smo občutili toplino, ki nam je pri našem zdravljenju pomenila mnogo.

Dimitar Dimitrov,
upokojenec

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

Ameriški in sovjetski znanstveniki se mu uprejo. Kmalu padejo prve žrtve, uporniki se »umikajo v ilegalo«.

V nasprotju z osnovno idejo te knjige pa je konec koncev v njej le več paše za možgane kot za srce. Še tako domiselna konstrukcija bodočnosti nas ne more ganiti, kot nas lahko gane pripoved o nečem znanem torej preteklem dogodku. Oglejmo si samo osebe tega romana. Presenečeni bomo ugotovili, da sta najbolj zanimivi osebi pravzaprav

Kolos in Stražar (ameriški in sovjetski kompjuter). Ta dva imata namreč tisto, kar je odliko zanimivih literarnih oseb: razvijata se, delujeta nepredvidljivo. Za prave ljudi, ki v tej knjigi nastopajo tega skorajda ne bi mogli trditi.

To je torej knjiga, ki je napisana v imenu človeka, ki je naperjena proti tehnokratizmu, pa vendar nekako ne more zadostiti potrebam človeka. Vendar pa nas navaja k razmišljanju in nas obenem tudi zabava.

PSIHOLOŠKO SVETOVANJE PRI DUŠEVNO MANJ NADARJENIH OTROKIH

Z enkratno prekinitvijo tokrat nadaljujemo z razmišljanjem o psihološko svetovalni službi v Železnari, ki jo, kot je znano bralcem, uvajamo v okviru kadrovske službe v prostorih obratne ambulante, oziroma o potrebi in koristnosti take službe.

Nič manj kot pri socialno nezrelih šolskih novincih, ali nemara še bolj, so potrebni nasveti in pojasnila starši tistih otrok, pri katerih smo s skupinskim testiranjem ugotovili, da njihove duševne sposobnosti ne ustrezajo zahtevam normalne šole. Ob tem so starši nemalokrat močno prizadeti, včasih čisto po nepotrebnem. Ni namreč nujno, da gre pri prizadetih otrocih vedno za tako imenovani primarni inteligentnostni primanjkljaj, oziroma prirojeno slabost. Kakor nam kažejo študije, nastopa pri nizko inteligentnih otrocih najpogosteje le duševna zaostalost (mentalna retardacija). Pri tako prizadetih otrocih se duševne sposobnosti razvijajo normalno, vendar kasneje.

Zakasneli duševni razvoj je skoraj praviloma posledica neustreznega ravnanja z otrokom v prvih letih njegovega življenja. V večini takih primerov gre za pomanjkljivo ukvarjanje staršev z otrokom. Otrok namreč nujno potrebuje za svoj uspešen duševni razvoj določene spodbude, ki naj bi ga usmerjale k lastni aktivnosti. Ta je nujno potrebna pri razvoju otrokovih duševnih in telesnih sposobnosti. Za spodbujanje otrokove aktivnosti največkrat že zadostuje, če se starši z otrokom igrata, če se z njim pogovarjata, skratka, če z otrokom sodelujejo v najrazličnejših aktivnostih. Se posebno spodbudno pa delujejo na otroka primerne pohvale, kupovanje ustreznih igrac, nagrade itd. Kasneje, ko je otrok že nekoliko večji, predstavlja enega najmočnejših dejavnikov, ki pospešujejo njegovo aktivnost, posnemanje aktivnosti njegovih staršev. Ta moment postane posebno važen pri oblikovanju otrokovih delovnih navad.

Globlje v teorijo se na tem mestu ne nameravamo spuščati. Zadostuje že ugotovitev, da se tudi na razvoj inteligentnosti da vplivati. Staršem, katerih otrok je duševno zaostal, zato še ni treba obupati, saj lahko v bodoče s svojim prizadevanjem znatno pospešijo duševni razvoj svojega otroka. Ob tem je seveda najpomembnejše, da psiholog z razširjeno individualno psihološko obravnavo ugotovi, ali gre pri posameznem otroku za prirojeno inteligentnostni primanjkljaj, ali pa le za duševno zaostalost, kot posledico premajhnega spodbujanja otroka k aktivnosti. Za natančno opredelitev je, poleg individualnega testiranja in opazovanja otroka, potreben tudi izčrpen razgovor s starši, da se osvetlijo pomembnejši dogodki iz otrokove zgodovine. V tej zvezi psihologa zanimajo predvsem podatki o tem, v kakšnih razmerah je živel otrok v prvih letih, kdaj je shodil, kdaj je pričel govoriti, kakšne bolezni je prebolel in podobno.

Individualna obravnavna otroka je včasih potrebna tudi zaradi kontroliranja, oziroma preverjanja skupinsko dobljenih rezultatov, ki je včasih ne moremo imeti za veljavne zaradi vpliva nekaterih slučajnih dejavnikov (zaradi trenutne otrokove utrujenosti, bolezni, nerazpoložnosti, itd.).

Če gre pri otroku samo za zakasneli duševni razvoj, potem lahko upravičeno upamo, da bo otrok ta zaostanek s časom nadoknadil. V

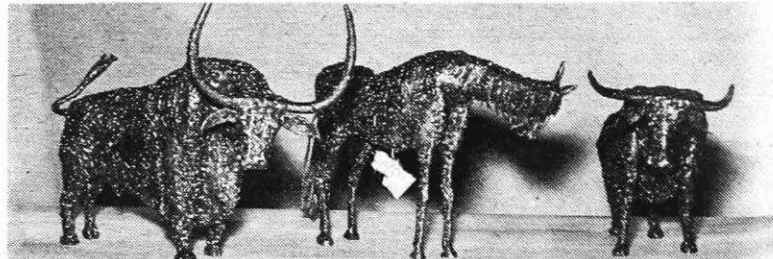
takem primeru je zato prav tako, kot pri socialno nezrelem otroku, primerna preložitve vstopa v šolo za najmanj eno leto. Izkušnje nam kažejo, da večina takih otrok že v enem letu, kljub nespremenjenemu okolju v katerem odrasčajo, toliko pridobi v intelektualnem razvoju, da so potem že sposobni za uspešno delo v šoli. Porast inteligentnih zmognosti moremo natanko zajeti s ponovnim testiranjem, s tem pa je tudi potrjena naša diagnoza mentalne retardiranosti.

Dvig inteligentnih sposobnosti je še zanesljivejši, če se z otrokom v tem času čim več ukvarjamo, če mu omogočimo stike s sovrstniki, gledanje filmov in televizije, kar vse budi v njem potrebo po večji lastni aktivnosti, ki je nujno potrebna pri celotnem psihofizičnem razvoju slehernega otroka. Vsem tem otrokom je v veliko pomoč obvezna mala šola, ki predstavlja s svojim načinom dela, ne samo dobro pripravo na bodočo šolsko aktivnost, ampak vpliva zelo dobro tudi na razvoj otrokovih umskih sposobnosti.

Zavedamo se, da vse to dokazovanje, ki gre v prid temu, da naj bi duševno zaostali otroci vsaj eno leto še počakali z vstopom v šolo, marsikaterim staršem še ne bo zadoščalo in bodo še kljub temu silili v to, da naj otroka čimprej vzamejo v šolo. Njihovo ravnanje nam je popolnoma razumljivo. Bojijo se namreč mnogokrat zelo krivičnih, pa zato nič manj pogostih opazk znancev in sosedov, da je njihov otrok nenormalen, zraven pa se ne bi mogli otresti občutka, da je s tem prizadet tudi njihov družbeni ugled, še posebno, če so zelo ambiciozni. Vsakomur je tudi jasno, da odloženo šolanje prinaša s seboj tudi povečanje materialnih stroškov, saj morajo starši dalj časa vzdrževati otroka. Vse te starše je treba s še podrobnejšimi pojasnili prepričati, da je odloženo šolanje vseeno še najboljša rešitev. Morda bo to bolj prepričljivo, če staršem pojasnimo, da lahko pride pri duševno zaostalem otroku do raznih vedenjskih motenj ali celo delinkventnih pojavov, in to prav zaradi tega, ker hodi v šolo skupaj z duševno razvitejšimi sovrstniki. Ker se v tej sredini ne more uveljaviti z učenim uspehom, se potem poskuša uveljavljati z raznimi prestopki, skrajno, s potepuštvo, itd. Na ta način bi opozarjal nase, ali pa celo menil, da ga imajo njegovi sovrstniki za pogumnega.

Kaj pa naj svetujemo tistim staršem otrok, pri katerih je individualna psihološka obravnavna pokazala, da gre za pravo slabost (kot prirojeno motnjo ali pa kot posledico bolezni). K sreči je takih primerov malo, le okoli dva odstotka vseh otrok. Naš odgovor je jasn: otroka naj počlejo v posebno šolo, v hujših primerih pa v specializirane ustanove zaprtega tipa. Tu otroci bivajo tudi čez noč in so deležni vse okrbne in strokovnega nadzorstva. V teh ustanovah se srečujejo duševno prizadeti otroci s sebi enakimi in se zaradi tega pri njih ne pojavljajo občutki manjvrednosti. Manj je tudi vedenjskih motenj in drugih nezaželenih pojavov, o katerih smo pisali malo pred tem.

Miloš Svetina

V soboto, 11. septembra, bodo v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah ob 18. uri s krajšim kulturnim programom odprli razstavo železnih skulptur Jožeta Volariča iz Kranja. Razstava bo odprta vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 19.30, do vključno 22. septembra.

REKREACIJSKO DRSANJE

Obveščamo vse delavke in delavce Železarn, da bo NA DRSALEŠČU V PODMEŽAKLIJ TUDI LETOS REKREACIJSKO DRSANJE VSAK PETEK OD 20. DO 22. URE. Z drsanjem bomo pričeli že naslednji petek, 10. septembra 1976 izjemoma ob 20.30, naslednje petke pa po urniku.

Za vse delavke in delavce Železarn ter njihove zakonske tovariše bo vstop na drsališče prost s posebno izkaznico opremljeno s sliko. Veljajo tudi lanske izkaznice, novi interesi za to vrsto rekreacije pa lahko dvignejo izkaznice v pisarni IO konference osnovnih organizacij sindikata Železarn (pri Tinki Sajevec).

Komisija za šport in rekreacijo

REKREACIJSKO KEGLJANJE NA ASFALTU

Vse referente za šport in rekreacijo v osnovnih organizacijah sindikata obveščamo, da bomo začeli z rekreacijskim kegljanjem na asfaltu 1. oktobra 1976. V prizadevanju, da letos to priljubljeno vrsto rekreacije delavcev Železarn še bolj organiziramo, prosimo vse referente, da do 17. septembra posredujejo komisiji za šport in rekreacijo prijave, v katerih je treba navesti približno predvideno število udeležencev, potrebno število stez in čas, ki bi jim najbolj ustrežal. Komisija za šport in rekreacijo pri IO konference osnovnih organizacij sindikata Železarn bo na podlagi prijav sestavila urnik kegljanja, če pa prijav ne bo, bo upoštevala lansko udeležbo in čas kegljanja.

Komisija za šport in rekreacijo

PROGRAM DRSANJA IN DRSALEŠČNIH PRIREDITEV

Program drsanja in drsalskih prireditev v hali v športnem parku v Podmežakliji do četrta, 16. septembra:

REKREACIJSKO DRSANJE:

Petek, 10. septembra od 20.30 do 22.00 za železarno Jesenice, Sobota, 11. septembra od 14.00 do 16.00 ure
Nedelja, 12. septembra od 14. do 16.00 ure, od 17.00 do 19.00 ure za javnost

DRSALNA ŠOLA:

Petek, 10. septembra od 14.00 do 15.45,
Sobota, 11. septembra od 11.15 do 13.15,
Nedelja, 12. septembra od 12.00 do 14.00,
Torek, 14. septembra od 11.00 do 12.30, od 15.00 do 16.15
Sreda, 15. septembra od 11.00 do 12.30 od 15.00 do 16.15.

HOKEJ NA LEDU:

Četrtek, 9. septembra ob 18.30 prijateljska mednarodna tekma HK Kr. gora : Kolin (ČSSR - II. liga)
Sobota, 11. septembra ob 18.30 mednarodna tekma za karavanski pokal HK Jesenice : ATSE Graz (A)
Ponedeljek, 13. septembra ob 18.30 mednarodna tekma Kapfenberg (A) : Kolin (ČSSR PREDLOG)
Torek, 14. septembra ob 18.30 prijateljska mednarodna tekma HK Kranjska gora : Salzburg (A) PREDLOG
Sreda, 15. septembra ob 18.30 prijateljska mednarodna tekma HK Jesenice : Salzburg (A).

VSTOPNINA:

Rekreacijsko drsanje:
— za dve uri drsanja z garderobo:
a) odrasli 10.00 din
b) osnovnošolski otroci 5.00 din
— za dvakrat dve uri drsanja z garderobo v nedeljo
a) odrasli 15.00 din
b) osnovnošolski otroci 8.00 din
Hokejske prireditve:
a) tekme HK Jesenice
— odrasli 20.00 din
— osnovnošolski otroci 5.00 din
b) tekme HK Kranjska gora
— odrasli 15.00 din
— osnovnošolski otroci imajo prost vstop
c) tekme tujih moštev
— odrasli 10.00 din
— osnovnošolski otroci imajo prost vstop
V blagajni HK Jesenice se prodajajo tudi že permanentne karte za hokejske tekme po ceni 350,00 dinarjev.

Iz pisarne ŠD Jesenice

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 11. septembra bo na Jesenicah od 15. do 19. ure odprta SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA ZARJA KAŠTA 2 NA TRŽNICI

V Kranjski gori bo v soboto, 11. septembra od 7. do 20. ure odprta EMONA MARKET Kranjska gora

V Gozd Martuljku je v soboto, 11. septembra od 15. do 19. ure in v nedeljo, 12. septembra od 7. do 11. ure odprta SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA GOZD MARTULJK

ZAHVALA

Ob težki izgubi moža, očeta in brata

FRANJA TRPLANA

delavca konstrukcijske delavnice železarn Jesenice, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem in znancem, ki ste ga v tako lepem številu spremlili na njegovi zadnji poti in nam izrekli sožalje.

Posebno zahvalo smo dolžni za poslovilne besede sodelavcu iz njegovega obrata in iz strelske družine narodnega heroja Marija Verdника-Tomaža ter jeseniškim pevcem.

Hvala tudi za vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in osebju jeseniške bolnice, ki so mu lajšali bolečine v njegovi težki bolezni.

YSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi predragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JANEZA OZEBKA

in njegovega vnuka, ljubega sinka in brata

ALEŠA VOLKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ju tako številno spremlili na njuni zadnji poti, izrekli sožalje, darovali cvetje, ter sočustvovali z nami.

Posebno se zahvaljujemo govornikom za poslovilne besede, pevcem za žalostinke, gasilskemu društvu in otroškemu vrtcu z Blejske Dobrave.

Iskrena hvala kolektivu Kovinar za denarno pomoč, kolektivu Gorenjskih oblačil in sosedom za pomoč v težkih trenutkih.

ZALUJOČI: žena Francka — stara mama, hčerka — mami — Magda, zet — ati Tone, brat —tec in ostalo sorodstvo.

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

11. in 12. septembra italijanski španski francoski barvni film VAL-DEZOVI KONJI ob 17. in 19., režija John Sturndjak v glavni vlogi Charles Bronson

13. in 14. septembra ameriški barvni film ČLOVEK IN MAČEK ODKRIVATA AMERIKO ob 17. in 19., režija Paul Mazursky, v glavni vlogi Art Carney, film je prejel Oskarja za najboljšo moško vlogo, nagrada ameriške akademije za humor, nagrada tujih novinarjev Hollywooda, film je prikazan na Fest-u 76.

15. septembra ameriški barvni film GROF YORGA VAMPIR ob 17. in 19., režija Rob Keljan v glavni vlogi Robert Kori

16. septembra ZAPRTO
17. septembra angleški barvni film KRI IZ SARKOFAGA ob 17. in 19., režija Sel Holt v glavni vlogi Endru Keir

18. in 19. septembra francoski barvni film CVET 1001 NOČI ob 17. in 19., režija Pjer Paolo Pazolini v glavni vlogi Nineto Cavoli

KINO PLAVŽ

11. in 12. septembra ameriški barvni film ČLOVEK IN MAČEK ODKRIVATA AMERIKO ob 18. in 20.

13. in 14. septembra italijanski španski francoski barvni film VAL-DEZOVI KONJI ob 18. in 20.

15. septembra ZAPRTO

16. septembra angleški barvni film KRI IZ SARKOFAGA ob 18. in 20.
17. septembra ameriški barvni film GROF YORGA VAMPIR ob 18. in 20.

18. in 19. septembra ameriški barvni film SERPIKO ob 18. in 20.

KINO KRANJSKA GORA

11. septembra ameriški barvni film ŠERIF IZ DRŽAVE TENNESSE ob 20.

12. septembra angleški CS barvni film VAMPIRJEVE LJUBIMKE ob 20.

15. septembra ameriški barvni film ČLOVEK IN MAČEK ODKRIVATA AMERIKO ob 20.

18. septembra italijanski španski francoski barvni film VALDEZOVI KONJI ob 20.

KINO DOVJE MOJSTRANA

11. septembra francoski italijanski barvni film ROP NA AZURNI OBALI ob 19.30

12. septembra ameriški barvni film ŠERIF IZ DRŽAVE TENNESSE ob 19.30

18. septembra ameriški barvni film ČLOVEK IN MAČEK ODKRIVATA AMERIKO ob 19.30

RAZPIS

TOZD osnovna šola Koroška Bela razpisuje prosto delovno mesto:

— pomočnika ravnatelja za nedoločen čas s polno zaposlitvijo. Pogoji: U, Pu, P, pet let pedagoških delovnih izkušenj, opravljen strokovni izpit in ustrezne, moralno politične kvalitete. Nastop dela možen 25. 9. 1976. Stanovanja ni.

Kandidati naj oddajo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev ob 20. 9. 1976 na naslov TOZD osnovna šola Koroška Bela.

RAZPIS

Osnovna šola Kranjska gora ponovno razpisuje prosto delovno mesto vodje šolske kuhinje.

Pogoji: VK ali KV delavec kuharske stroke z gostinsko šolo in večletno prakso v večji gostinski organizaciji kot šef kuhinje ali vodja izmene.

Prošnje sprejemamo 10 dni po objavi, nastop dela takoj!

VATROSTALNA ZENICA TOZD OTS II Jesenice — delavski svet objavlja javno licitacijo

za prodajo osebnega avtomobila Mercedes, leto izdelave 1965. Izključna cena 10.000 din.

Kupec pred začetkom licitacije vloži 10 odstotkov od izključne cene ter plača prometni davek.

Licitacija bo 13. septembra ob 9. uri za družbeni sektor ter ob 9.30 za privatni sektor na Jesenicah, Savska c. 6.

RAZPIS ZA SPREJEM NOVIH UČENCEV

Glasbena šola Jesenice bo sprejela v šolskem letu 1976/77 naslednje število učencev:

1. V zborček Cicibanov 30 predšolskih otrok. Pričetek pouka, 14. septembra. Vpisovanje in preizkus posluha za nove pevce bo vsak torek od 14. septembra dalje od 16. do 17. ure.

2. Na oddelek za violino bomo sprejeli 15 novih učencev. Sprejemni izpit — preizkus posluha bo v sredo, dne 15. septembra od 10. do 12. ure dopoldan in od 14. do 16. ure popoldan.

3. Na oddelek za pihala in trobila bomo sprejeli 15 novih učencev za potrebe pihalnega orkestra Jeseniških železarjev. Sprejemni izpit v istem času, kot za oddelek violin.

Komisija za razpis pri svetu delovne skupnosti upravnih organov skupščine občine Jesenice

razpisuje

v upravnih organih skupščine občine Jesenice prosti delovni mesti:

1. Organizatorja mehanografske obdelave podatkov
2. Referenta za komunalne zadeve in promet

Razpisni pogoji so:

- pod 1. Višja strokovna izobrazba, smer organizacije dela — računalništvo ali ekonomska, in 3 leta delovnih izkušenj
- pod 2. Višja strokovna izobrazba, komunalne ali gradbene smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi splošne pogoje za sprejem na delo.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema komisija za razpis pri svetu delovne skupnosti upravnih organov Skupščine občine Jesenice, 15 dni od objave razpisa.

IZGUBLJENI KLJUČI

Na Cesti revolucije od bloka 6 do bloka 8 sem izgubil svezjen ključev v etuiju. Poštenega najditelja prosim, da jih proti nagradi vrne na uredništvo Železarja.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru strojnih delavnic se najlepše zahvaljujem, ker mi je omogočil brezplačen odhiti v Biogradu na morju.

Jernej Intihar

PROBLEMI IN NOVOSTI

V soboto, 4. septembra se je pričela nova rokometna sezona. Brez sprememb tudi tokrat ni šlo. Prejšnje konse lige so se razdelile na regionalne. Teh je v Sloveniji šest. Vse te lige imajo kreativno tekmovalni značaj, vsi prvouvrščeni pa imajo v kvalifikacijah možnost priboriti si mesto v republiški ligi. Nastopijo lahko le trije igralci stari nad 25 let, ostali pa morajo biti mlajši.

V gorenjski regiji (Gorenjska medobčinska rokometna liga) bodo nastopila naslednja moštva: Alples (Železniki), Duplje, Sava (Kranj), Storžič, Krize, Zabnica, Predvor, Radovljica, Kranjska gora in Jesenice. Kranjski pa bodo imeli še enega predstavnika, in to v ligi veteranov, kjer bodo poleg njih nastopile še ekipe: Krize, RK Tržič in RK Zabnica. V teh ekipah bodo nastopili igralci, ki zaradi novih predpisov ne pridejo v poštev za sestavo prve ekipe in igralci, ki se že dalj časa aktivno ne udeležujejo.

Igralci Jesenic se za novo sezono niso posebno dobro pripravljali. Predvsem je bilo tu težko uskladiti treninge z dopusti in večim delom. Ravno med počitnicami, ko je igrišče za osnovno šolo ves dan prosto in bi rokometiši lahko nemočno trenirali, treningi iz upravičenih ali neupravičenih razlogov niso bili polnoštevilno obiskani, kar je prava škoda. Pretekli teden pa se je pričel reden šolski pouk in igrišče bo zasedeno do pol sedme ure zvečer, za dobre pol ure pa skoraj ne bo vredno priti na trening, saj je dan vedno krajši. Kljub številnim prošnjam, da bi na igriščih namestili reflektorje, s čimer bi bili možni večerni treningi, so vse prošnje zaenkrat naletale na gluha ušesa. Vsi se v glavnem sklicujejo na finančne težave in te-

Rokomet

žave, ki imajo še kakšen drug značaj. Vsi letni športi, razen nogometa in rokometu, imajo razsvetljavo na svojih igriščih, še plavalci, čeprav je nič ne uporabljajo in jim je zgleda le v okras.

Nedvomno si mnogi želimo, da bi rokomet na Jesenicah postal množičnejši in s tem kvalitetnejši, za kar pa trenutno ni pogojev (lastno igrišče, razsvetljava). Košarkarji in odbojkarji lahko igrajo in trenirajo v telovadnici, rokometiši tega na Jesenicah niti v bližnji okolici ne zmorejo, ker mora biti telovadnica velika vsaj 40 x 20 m. Tudi nov rekreacijski center pri ŽIC bo premajhen za uporabo, prav tako je predvidena manjša telovadnica tudi v novem šolskem centru na Plavžu. Rokometiši se bodo morali spet voziti na treninge v Mojstrano, Zirovnico ali Kranjsko goro, vse to pa mnogim sčasoma postane odveč, voziti se iz tedna v teden, iz leta v leto in plačevati razne karte iz svojega žepa.

Tudi v ostalih športih so težave, vendar toliko jih prav gotovo ni kot pri rokometu. Volje za delo je dovolj, vendar le-ta počasi plahni, saj so vsa prizadevanja in prošnje brez uspešne in tako tone športna panoga, ki bi bila po svojih zmožnostih tako veliko višje kot je, pa se morajo iz leta v leto maloštevilni zanesenjaki boriti za lasten obstoj.

JESENICE: DUPLJE 17:27

V prvi tekmi medobčinske lige so rokometiši Jesenic v soboto, 4. septembra, gostovali v Dupljah, kjer so se pomerili z istoimensko ekipo. Jeseničani so že v prvih minutah uvideli, da se bodo morali boriti za čimnižjo razliko, saj oslavljeni in z malo treninga, proti uigrani in izenačeni domači ekipi več kot poraza niso mogli pričakovati. Domači

so povedli s 4:0 in skoraj vse do konca polčasa so vodili s štirimi, petimi zadetki. Jeseničani so bili enakovredni nasprotnik le proti koncu, ko je domači trener dal priložnost tudi mlajšim igralcem, in so rezultat znižali tako, da je bilo ob polčasu 13:10 za Dupljane.

Drugi polčas se je pričel še slabše za Jeseničane. Domačini so zaporedoma dosegli spet štiri zadetke in kazalo je, da bo poraz zelo visok. Jeseničani so uspeli v nekaj redkih protinapadih doseči zadetke in igro nekoliko umirili. Tekmo so dobili domači rokometiši s 27:17.

Za Jesenice so nastopili: Boldižar, Varl, Korenč, Radinovič 10, Šubic 2, Šporar 2, Močnik 2, Adžić 1 in Mahmutović.

Sedemmetrovke: Duplje 6 (4), Jesenice 6 (4). Izključitve: Duplje 0, Jesenice 2 minuti.

Sodila sta odlično Pičulin (Kranj) in Udir (Besnica). Jeseničanom je bila to prva tekma po skoraj trimesečnem premoru in več kot zvrhano mero borbenosti niso pokazali. Vse preveč je bilo zgrešenih podaj, slabih strelav, napak v obrambi, slabo izvedenih protinapadov in podobno. Poznala se je tudi odsotnost petih igralcev, Sefaja, ki ne bo več igral, Peternela, ki je bil prvi strelce ekipe in je prestopil k članu II. zvezne lige Jelovici iz Škofje Loke ter Prešerna, Pogačnika in Pavliča, ki bodo igrali le na tekmah doma, obenem pa bodo sestavljali jedro ekipe veteranov.

Jeseničani so prvo tekmo izgubili, vendar se vse še da nadoknaditi, seveda ob boljših pogojih dela in s še večjim prizadevanjem vseh.

To soboto, 11. septembra, igrajo Jeseničani na domačem igrišču, nasprotnik do zaključka redakcije še ni bil znan, tekma pa se bo pričela ob 16.30.

-tok

HOKEJISTI ZAKLJUČILI PRIRAVE V ČSSR

V ponedeljek, 6. septembra jutraj so se s šestnajstodnevni priprav v ČSSR vrnili domov jeseniški hokejisti. Skupno se je prvih letošnjih priprav na ledeni ploskvi udeležilo petindvajset igralcev, od tega sedemnajst igralcev prvega moštva Jesenic in osem igralcev iz Kranjske gore. Ob povratku so bili kar rahlo utrujeni, kajti dva tedna so intenzivno trenirali, poleg tega pa so odigrali tudi sedem tekem, med drugim tudi na velikem mednarodnem turnirju v Českých Budějovicah.

Hokejisti so najprej trenirali v Brnu. Tam so odigrali tudi dve tekmi in sicer z mladinci Brna. Prvo so igrali neodločeno 5:5, drugo pa so dobili z golom razlike 6:5. Naslednjo tekmo so odigrali v Karvini, kjer jih je domače moštvo premagalo z rezultatom 8:5.

Po desetdnevem bivanju v Brnu so se naši hokejisti preselili v Češke Budějovice, kjer so se udeležili velikega mednarodnega turnirja v okviru vsakoletnega praznika ČSSR, ko pospravljajo pridelke na polju. Na turnirju so sodelovala štiri moštva: domači Motor iz Českých Budějovic, prvak NDR Dinamo, ruska ekipa Kristal Saratov in HK Jesenice. Kljub uvrstitvi na zadnje mesto na tem turnirju, tega ne moremo šteti za neuspeh. Vsa ostala moštva so bila najmanj za razred boljša, poleg tega pa imajo vsa ta moštva možnost trenirati na ledeni ploskvi vse leto.

Tako so naši hokejisti izgubili z ekipo Motor 7:1, z ekipo Dinamo 10:0, z ekipo Kristal Saratov (zmagovalec turnirja) pa s 16:5. Velja omeniti zanimivost, da so naši hokejisti prav z zmagovalno ekipo zaigrali najbolje, kljub visokemu porazu.

V nedeljo, 5. septembra so hokejisti zaključili turneje v mestu Tabor, kjer so se popoldan pomerili z domačim moštvom. Neodločen rezultat 5:5 tokrat ni bil realen saj so naši imeli očitno več možnosti za zmago. Precej so naše hokejiste oskodovali tudi sodniki, ki so za vsako ceno hoteli, da zmagajo domačini. Našim se je na tekmi precej poznala utrujenost, razen tega pa se je na tej tekmi videlo, kje naši igralci delajo še stare napake.

Precej preseneča neugranost prvega napada, ki na tej tekmi skorajda ni uspešno izvedel niti ene akcije. Boljši so bili mladi hokejisti, ki so na čase prikazali zelo domiselno igro, z uspešnejšo kombinacijo podaj pa imajo na domačem ledu priložnost da se izkažejo.

Med potjo domov smo za kratki izjavi o uspešnosti turneje v ČSSR zaprosili predsednika HD Jesenice Franca Božiča in kapetana naših hokejistov Rada Razingera.

Franca Božič: »Treninje v Brnu so pokazale, da je začetniška forma naših hokejistov letos boljša kot lani. Mednarodni turnir je pokazal na stare napake v igri, zraven pa je hokejistom nedvomno dal dosti novega znanja. Lotili smo se velikih naspornikov, ki so v večini vse leto na ledu, že sedaj imajo dva meseca nove sezone za seboj.

Letošnja turneja je prav tako imela osnovni namen osvajati čimveč novega znanja na ledu, utrditi kondicijsko sposobnost in pridobiti nove

izkušnje ob renomiranih nasprotnikih. Na visoke poraze so vplivale tudi poškodbe nekaterih igralcev — Koširja, Smoleja in Pavliča. Upam, da bodo poškodbe kmalu pozdravili tako, da bo moštvo na prvi letošnji tekmi na domačem ledu kompletno.

Rado Razinger: »Letos imamo prav gotovo boljšo kondicijo kot lani, saj smo bili prve dni kljub intenzivnemu treningu manj utrujeni. Turnir je bil za nas velika preizkušnja, vendar bi dejal, da se v prihodnje tako težkih turnirjev ne bi udeleževali, posebno ne v začetku sezone.

Pred nami je nova sezona in z njo seveda na prvem mestu državno prvenstvo. Letos moramo na vsak način štartati na ponovno osvojitve naslova državnih prvakov. Zaenkrat se sicer še pojavljajo slabosti v igri posameznih peterk, vendar mislim, da se bodo sedaj na domačem ledu odpravile. Omenil bi še to, da bi bilo v prihodnje treba resneje razmisliti, da bi bil v Podmežaklju led preje kot v začetku septembra.

J. Rabič

V NOVI SEZONI
SOJENJE S TREMI
SODNIKI

Kot v večini evropskih držav, bomo tudi v Jugoslaviji v hokeju v novi sezoni prešli na sojenje s tremi sodniki. Tak način sojenja narekuje vedno večja hitrost akcij hokejske igre. Sojenje s tremi sodniki nekatere dežele uvajajo že nekaj časa (Sovjetska zveza, ČSSR, Švedska, Finska, Kanada). Prvikrat pa se bo pojavil na svetovnem prvenstvu v naslednji sezoni v skupini A. Vsled potrebnega prilagajanja igralcev na ta način sojenja, smo se tudi v Jugoslaviji odločili, da pričnemo z njim v prihodnji sezoni in to v skupini A državnega prvenstva in na mednarodnih tekmah.

Sistem sojenja s tremi sodniki izgleda takole: Dosedanja dva enakovredna sodnika v dosojanju prekrškov se spremenita v glavnega sodnika in dva linijska sodnika. Glavni sodnik bo dosegal vse prekrške, kaznoval, priznaval zadetke in se gibal po vsem igrišču. Linijska sodnika pa bosta dolžna skrbeti za dosojanje ofsajdov, podaj preko dveh črt in prepovedanih dolgih strelav. Ravno tako bosta metala ploščico v igro ob vseh prekrških pravil hokejske igre. Obenem pa bosta glavnega sodnika ob prekinitev opozarjala na razne nešportne poteze in prekrške igralcev, ki jih glavni sodnik ni uspel videti med igro. Lahko pa zaustavi igro, če je ploščica odšla iz igrišča, če so vrata premaknjena in ob visoko dvignjeni palici. Vse ostale kršitve pravil pa sodniku javljata ob prekinitvi in nato glavni sodnik izreče ustrezno kazen.

Z novim sistemom sojenja, ki se je drugod po svetu že dobro obnesel, sodniki upamo, da bomo doprinesli svoj delež k razvoju hokejske igre pri nas. Seveda pa bo ob uvajanju tega potrebno nekaj strpnosti igralcev in tudi gledalcev. Prehod na ta sistem pa je bil nujen, saj bo na njega v letošnji sezoni prešel skoro ves evropski in svetovni hokej. bef

PRVENSTVO ŽELEZARNE V MALEM
NOGOMETU IN ODBOJKI

V mesecu septembru bosta izvedeni dve prvenstvi Železarne in sicer v malem nogometu in odbojki. Za obe športni panogi tudi letos med delavci vlada veliko zanimanje, zato se bodo v prihodnjih dneh na nogometnem in odbojškem igrišču odvijali zagriženi boji med privrženci obeh panog iz posameznih obratov in oddelkov.

Za osvežitev spomina naj navedemo lanskoletne najboljše ekipe. V malem nogometu je zmagala ekipa adjustaže-bluming pred sektorjem novogradenj in strojnim vzdrževanjem. V odbojki so bili najboljši iz sektorja novogradenj, drugi je bil kadrovske sektor, tretji pa SEO.

Organizator obeh prvenstev je tudi letos komisija za športno rekreacijo pri izvršnem odboru sindikata Železarne, izvajalca pa nogometni in odbojškarski klub Jesenice. Vodja nogometnega prvenstva je Branko Šuvak, odbojškarskega pa Dušan Prešeren. Pripravljene ekipe naj še opozorimo, da bodo naknadno prejele natančen raspored tekmovalja.

STRELSKO
TEKMOVANJE
NA JAVORNIKU

Strelska družina Triglav Javornik — Koroška Bela je pripravila v počastitev krajevnega praznika tekmovalje v streljanju z zračno puško za ekipe in posameznike v delavskem domu na Javorniku.

Tekmovalja se je udeležilo preko 30 posameznikov in tri ekipe. Po uvodnem nagovoru predsednika strelske družine tov. Krmelja se je pričelo tekmovalje. V ekipnem tekmovalju je zmagala ekipa društva upokojencev Javornik z 286 krogi pred ekipo Montaže z Javornika s 192 krogi in ekipo osnovne šole Kor.

Bela s 131 krogi. Med posamezniki so se posebej izkazali Jože Otrin z 71 krogi pred Jankom Dolinarjem s 67 krogi in Leonom Šmidom s 67 krogi. Najboljša ekipa in posamezniki so na kraju tekmovalja prejeli posebne diplome.

Tekmovalje je potekalo v zgornji dvorani delavskega doma, ki jo je krajevna skupnost začasno odstopila v uporabo SD Triglav, dokler je sama ne bo potrebovala za svoje namene. Tako strelci na Javorniku, kljub prizadevanjem nekaterih posameznikov, ki se želijo, da bi strelskemu športu na Javorniku vrnilo staro veljavo, živijo le od danes do jutri v nenehnem pričakovanju odpovedi uporabe prostora.

EKIPA
ŽELEZARNE
TRETJA NA
PRVENSTVU SŽ
V RIBOLOVU

Pred nedavnim je bilo v Voglajni pri Storah prvenstvo Slovenskih železarn v ribolovu za leto 1976. Na prvenstvu je sodelovala tudi ekipa železarne Jesenice, ki je po končanem ocenjevanju rib in seštevku točk osvojila dobro tretje mesto za ekipama železarn Štore in Ravne.

To prvenstvo še nima večje tradicije, vendar udeležba kaže, da postaja vedno bolj priljubljeno. Slovenski železarji so tako bogatejši za novo rekreacijsko dejavnost, uspeh posameznikov na tem prvenstvu pa je dokaz, da se poleg železarskih opravil razumejo tudi na ribiško palico. Naj se zapišem, da je bil na letošnjem prvenstvu najboljši ribič ekipe naše železarne Alojz Zemva iz družbene prehrane. J.

Nogomet

KOROTAN : JESENICE 2:1 (2:1)

V soboto, 4. septembra, so Jeseničani gostovali v Kranju, kjer so odigrali prvenstveno tekmo z moštvom Korotana in srečanje izgubili z rezultatom 2:1 (2:1).

Domačini so presenetili z dobro igro predvsem v prvi polovici prvega polčasa, ko so tudi dosegli dva gola zapovrstjo. Po dokaj prepričljivem vodstvu domačinov so Jeseničani zaigrali boljše in prevzeli igro v svoje roke ter z nenehnimi napadi stalno ogrožali gol domačinov. V tem obdobju premoči so Jeseničani z golom, ki ga je dosegel Zoran Kramar rezultat znižali na 2:1, kar je bil tudi rezultat prvega polčasa.

V drugem polčasu sta obe moštvi napravili nekaj lepih priložnosti za doseg gola tako, da je rezultat realen prikaz moči na igrišču.

KOROTAN : JESENICE
(mladinci) 1:23 (0:11)

V nedeljo, 5. septembra, je mladinsko moštvo Jesenic gostovalo v Kranju, kjer je odigralo prvenstveno tekmo z moštvom Korotana in zmagalo z rezultatom 23:1 (11:0).

Pomlajeno moštvo Korotana ni bilo dorezal nasprotnik tokrat razpoloženim Jeseničanom, ki so dosegali gole kot po tekočem traku. Sam rezultat dovolj zgovorno kaže na veliko premoč Jeseničanov.

Gole za moštvo Jesenic so dosegli: Majcenovič 12, Milošič 4, Zec 3, Žubanovič, Jovičič, Urek in Omanovič.

JESENICE : NAKLO 4:1 (1:1)

V soboto, 4. septembra, dopoldne so jeseniški pionirji imeli v gosteh pionirsko moštvo Nakla, s katerim so odigrali prvenstveno tekmo in zmagali z rezultatom 4:1 (1:1).

Kljub izredno težkemu igrišču, ki je bilo dobesedno prekrito z vodo, so jeseniški najmlajši nogometaši prikazali eno svojih najboljših iger v zadnjem času in popolnoma nadigrali svoje fizično močnejše sovratnike iz Nakla, ter zasluženo slavili visoko zmago. Da niso domači pionirji dosegli še izdatnejše zmage se gostje lahko zahvalijo ravno izredno slabemu igrišču, saj je v štirih primerih, ko je bil vratar gostov že premagan, žoga obrnila v vodi le nekaj centimetrov pred golovo črto.

Gole za moštvo Jesenic so dosegli: Kucko 2, Radič in Bešič.

V soboto, 11. septembra, igra člansko moštvo ob 16.30 prvenstveno tekmo z moštvom Nakla na igrišču v Podmežaklju. Mladinsko moštvo igra prav tako doma prvenstveno tekmo v nedeljo, 12. septembra, ob 10. uri z istim moštvom.

Pionirji gostujejo v soboto, 11. septembra v Lescah, kjer bodo ob 10. uri odigrali prvenstveno tekmo s pionirskim moštvom Lesc.

★★★★★★★★★★★★★★★★

Smatramo pa, da tudi krajevna samouprava in družbenopolitične organizacije ne prispevajo dovolj k ponovni oživitvi tega športa, ki v današnjem času vse bolj pridobiva na pomenu z našim konceptom vseljudskega odpora in družbene samozastite. Kljub javnemu razpisu tekmovalja smo namreč pogrešali ekipe rezervnih oficirjev, Zveze borcev, ZSMS in ostalih organizacij, ki so prav tako poklicane za preverjanje znanja svojih pripadnikov v strelskih veščinah.

Kljub temu pa menimo, da je tekmovalje uspelo, strelci smo se tako primerno vključili v praznovanje krajevnega praznika, na prihodnjih tekmovaljih pa pričakujemo še številnejšo udeležbo. SID

ZARADI SLABEGA VREMENA BO OTVORITEV
REKREACIJSKEGA CENTRA KRES V SOBOTO,
11. SEPTEMBRA OB 18. URI

Spodnja postaja žičnice in urejeno balinišče v rekreacijskem centru Kres

Košarka

JESENICE : TRIGLAV
(ČLANI) 60:59

Jesenice, 1. septembra, finalna tekma za jugoslovanski pokal na področju Gorenjske, gledalcev 100, sodila sta Lampret in Bogataj (oba Kranj).

Pomlajena ekipa Jesenic je pripravila veliko presenečenje, ki je močno odjeknilo v košarkarskih krogih Slovenije. V tekmi za jugoslovanski pokal so v gorenjskem finalu premagali ekipo zveznega drugoligaša Triglav iz Kranja in s tem ponovili lanski uspeh.

Kranjčani so imeli v prvem polčasu rahlo pobudo in povedli z devetimi točkami prednosti. Jeseničani so nato zaigrali agresivno in zmanjšali prednost gostov le na eno točko.

Gostje so v drugem polčasu zopet povedli in v 12. minuti vodili že s 47:38. Tedaj so domačini zaigrali konski presing, proti kateremu Kranjčani niso našli pravega orožja. Jeseničani so igrali tako, da sta vedno dva igralca pokrivala tistega, ki je imel žogo. Gostje so se proti temu branili z vodenjem žoge namesto s podajami, kar so izkoristili domačini in prestregli precej žog. Petnajst sekund pred koncem je Mišič dosegel zmagoviti koš in omogočil Jeseničanom nastop v finalnem delu tekmovalja za pokal na področju Slovenije.

Ekipa Jesenic je ponovno dokazala, da je njeno mesto v slovenski ligi, kar bi morali upoštevati tisti, ki bodo odločali o manjkajočih članih lige.

Nastopili so: Azman, Bizjak 6, Janjič 14, Smolej, Rakovič, Božič 25, Lozar, Mišič 6, Kolman, Šmid 4, Matučec, Noč 5. NI

JESENICE :
LJUBLJANA
(ČLANICE) 42:48

Jeseniske članice so pred začetkom jesenskega dela druge SKL lige odigrale tekmo s sovratnicami Ljubljane, ki nastopajo izven konkurence. Naš mlade igralke so se tako srečale s starejšimi, izkušenimi košarkaricami, med katerimi so nekatere že nosile drese republiške ali celo državne reprezentance.

V prvem polčasu so se Jeseničanke uspešno upirale. Predvsem je bil njihov adut hitrejša igra, medtem ko so Ljubljankanke igrale počasneje pa zato z večjo tehniko. Predvsem je bila očitna njihova premoč pod košem, po zaslugi visokega centra.

Tudi v drugem delu tekme ni prišlo do bistvenega preobrata. Velja le omeniti, da so naše igralke proti koncu popustile in tako v zadnji minuti prejele odločilne tri koše.

Nastopile so: Kastelic, Mulalič 4, Malacko 25, Srpak, Vrdoljak 5, Potočnik R., Leskovar, Korbar 4, Crnovi 2 in Vavpotič.

KLADIVAR — ŽIRI :
JESENICE
(MLADINKE) 46:49

V nedeljo, 5. septembra, so jeseniške košarkarice gostovale pri ekipi Kladivarja v Žireh, kjer so se pomerile z domačo ekipo. Tako so v prvem kolu mladinske gorenjske lige osvojile dve točki ter zbrale enako število točk kot po pomladanskem delu vodeča ekipa Kladivarja. Jeseničanke si tako zaenkrat delijo prvo mesto na lestvici s košarkaricami iz Žirov.

Zaradi odsotnosti trenerja Muharemovića je igralke vodil trener članske vrste Božič.

V prvem polčasu so Jeseničanke precej grešile, delno v napadu, največ pa v obrambi. Rezultat ob koncu prvih 20 minut je bil 25:27 za domačinke.

V drugem delu tekme pa so Jeseničanke zaigrale boljše in tako zasluženo zmagale.

Nastopile so: Kastelic, Mulalič, Malacko 12, Srpak 7, Vrdoljak 22, Potočnik 4, Crnovi 4, Leskovar 4 in Vavpotič.

JESENICE : SAVA
— KRANJ
(PIONIRKE) 30:40

V soboto, 4. septembra, so jeseniške pionirke odigrale prvenstveno tekmo drugega kola gorenjske pionirske lige. Na domačem igrišču so gostile ekipo Save iz Kranja. Zmagale so gostje in to z desetimi pikami razlike.

Sicer pa je jeseniška ekipa zaenkrat na vodilnem mestu na lestvici, kajti vodeča ekipa po prvem delu lige je bila zaradi nastopanja starejših igralok suspendirana.

Koše za jeseniško ekipo so dosegle: Vavpotič 1, Bešič 2, Potočnik 16 in Crnovi 11. W.

SAVA — KRANJ :
JESENICE (PIONIRJI)
19:22

V prvenstvenem srečanju v gorenjski košarkarski ligi so jeseniški pionirji gostovali v Kranju, kjer so se srečali z ekipo Save. Naši najmlajši so bili boljši vse srečanje in ostali še naprej neporaženi. S to zmago so si že zagotovili nastop v gorenjskem finalu, ki bo na sporedu konec septembra.

Koše za Jesenice so dosegli: Rakovič 16, Novak 6, Soklič 4, Samardžija 4 in Čarni 2. bef

TELESNOVZGOJNO DRUŠTVO »PARTIZAN« JESE-
NICE OBVEŠČA, DA SE PRIČNE SPLOŠNA TELESNA
VZGOJA IN REKREACIJSKA TELOVADBA V TOREK,
DNE 14. SEPTEMBRA PO NASLEDNJEM URNIKU:

ŽENSKI ODDIELKI — OB TORKIH IN ČETRTHIH:

mlajše cicibanke	od 17. do 18. ure
cicibanke	od 18. do 19. ure
pionirke	od 19. do 20. ure
ml. in st. članice (rekreacija ŽJ)	od 20. do 21. ure

MOŠKI ODDIELKI — OB SREDAH IN PETKIH:

mlajši cicibani	od 17. do 18. ure
cicibani	od 18. do 19. ure
pionirji	od 19. do 20. ure
mladinci in člani (rekreacija ŽJ)	od 20. do 21.30

JUDO — TRENINGI:

Ponedeljek, sredo in petek	od 18. do 21. ure
----------------------------	-------------------